

‘Vertel het Maar’

jaargang 30 - nr. 3

7 juli tot en met 29 september 2024

Informatie

‘Vertel het Maar’ is een methode voor kindernevendienst en zondagsschool, die als kwartaaluitgave verschijnt. De methode sluit aan bij ‘In Orde’ Oecumenisch rooster en volgt de gang van het kerkelijk jaar. In de loop van de tijd komt de gehele Bijbel aan de orde.

‘Vertel het Maar’ wordt gesteund door de Confessionele Beweging, de Christelijke Gereformeerde Jeugdorganisatie, Stichting Opwekking (Kinderwerk Timotheüs) en het Leger des Heils.

Stichting ‘Vertel Het Maar’

Postbus 2028, 3800 CA Amersfoort
tel. 06 - 247 858 06 (secretariaat)

www.vertelhetmaar.nl

Email: info@vertelhetmaar.nl

IBANnummer: NL83 RABO 0129 8055 13

Het abonnementsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december, opzeggingen uiterlijk 1 november van het voorafgaande jaar.

De kosten voor een jaarabonnement € 160,00.

Een los kwartaalnummer (digitaal) kost € 50,00. Oudere nummers in digitale vorm (indien beschikbaar) zijn te koop bij de administratie.

Medewerkers

Schrijver/Schrijfsters Onderbouw

Tineke Demmink, Ineke Fröling-Flantua, `Katinka van de Glind, Roanne Steenberg, Hester Visser-Montaban, Jolanda Vester en Ellen Zuidwegt-Dronkers.

Schrijver/schrijfsters Middenbouw

Cora de Groot, Jannie Hekman, Marian Melis, Janneke van der Molen, Rene van Oosterveld, Rianne van Rees en Petra Wilbrink

Schrijvers/schrijfsters Bovenbouw

Marieke van de Beek, Ria van Buuren-van den Berg, Ester van Dijk, Rosa Erkelens-Prins, Janny van Vuuren-van Nederpelt, Rene van Oosterveld en Mirjam Zielman.

Werkgroep Achtergrondinformatie

(redactie: ds. W.P. van der Hoeven)

ds. R. Barth, ds. W.M. de Bruin, ds. G. Doorn, ds. H. de Jong, ds. G.J. Krol, ds. D. Riemens, mw. ds. A. Smouter-de Rooij, ds. K. Smouter en ds. W.P. van der Hoeven

Verwerkingen, creatieve ideeën en liederen

(redactie: Cora de Groot):

Michel de Boer, Corina Bron, Karine Hubregtse, Rian van Middelkoop, Janneke van der Molen, Ineke Moor, Wiesje Mourits, Hanneke Muller, Karin Neels, Alja Nijenhuis, Hester Nijhoff, Anneke Roukema, Marjolein Schimmel, Jannie Slingerland, Maria den Toom, Sandra van der Zwaag, Judith Zwerver, Pieta Zeilstra (liederenkeuze)

Thema's en Doelen en hoofdredactie

ds. D. Westerneng

Bestuur

Ds. A.W. Estié (voorzitter), mw. ds. A. van Geerenstein (secretaris), dhr. H. Stomphorst (toegevoegd penningmeester)

AUTEURSRECHT: Niets uit deze uitgave (uitgezonderd de verwerkingen, vertelplaten, themastrips en liederen) mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© 2024 Stichting ‘Vertel het Maar’, Postbus 2028, 3800 CA Amersfoort ISSN 1387 – 2923

Inhoudsopgave 3e kwartaal

Datum	Bijbelgedeelte	Onderwerp	Pagina
7 juli	Genesis 6:5-7:9	Noach bouwt een ark	3
14 juli	Genesis 7:10-9:17	De zondvloed	11
21 juli	Genesis 11	De toren in Babel	18
28 juli	2 Koningen 2:19-25	Vragen om hulp of spotten	27
4 augustus	2 Koningen 4:1-7	De olie van de weduwe	36
11 augustus	2 Koningen 4:8-37	De Sunamitische vrouw	43
18 augustus	2 Koningen 4:38-44	Dood in de pot en spijziging	52
25 augustus	2 Koningen 5	Genezing van Naäman	60
1 september	2 Koningen 6: 8-23	Eliza in de oorlog tegen Aram	72
8 september	2 Koningen 12	Joas wordt Koning over Juda	79
15 september	2 Koningen 20	Hizkia's genezing	85
22 september	2 Koningen 22-23	De hervorming van Josia	93
29 september	2 Koningen 24:18-25:17	Juda en de tempel ten onder	102

Voor de bijbelgedeelten die in de komende kwartalen worden verteld, kun je kijken onder het kopje 'roosters' op de website.

7 juli 2024

Noach bouwt een ark

Genesis 6:5-7:9

Thema: De ark van Noach: redding en waarschuwing

Doel

De kinderen ontdekken dat God van ons houdt. Hij vraagt daarom gehoorzaam te doen wat Hij zegt.

Toelichting

De zonde van de mensen op aarde wordt steeds erger. God besluit om de schepping die zo goed was, door een grote watermassa te vernietigen. Maar niet helemaal: de gelovige Noach en zijn gezin en één paar van alle diersoorten worden gered. Met die rest gaat God een nieuwe start maken. Noach krijgt opdracht een ark te bouwen. Hij doet dat gehoorzaam, jarenlang. Al die tijd is de ark in aanbouw een laatste waarschuwing voor de slechte mensen.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Noach bouwt een ark

Richtlijnen: Vertel de jongste kinderen dat God Noach de opdracht geeft om een ark te bouwen. God is boos over de verkeerde dingen die de mensen doen en zal de wereld helemaal onder water zetten. Noach en zijn familie en veel dieren wil Hij redden. Jaren en jaren werkt Noach hard. Ook al vinden de mensen om hem heen Noach een vreemde man (wie bouwt nu zo'n grote boot op het land?). Wat God zegt is waar! Hij waarschuwt iedereen: luister nu ook naar God, anders gaat het mis.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: De ark: Gods test Noach en waarschuwt de mensen

Richtlijnen: Als inleidend verhaaltje kun je vragen wat kinderen doen als wat ze maken met klei mislukt is (alles tot een bal kneden en opnieuw beginnen). Dan kun je weer iets heel moois maken.

De hele aarde is vol zonde. God heeft er spijt van dat Hij de wereld gemaakt heeft. Hij zal alles kapot maken. Toch overwint zijn liefde en genade: Hij maakt een nieuw begin. De gelovige Noach, zijn gezin met de dieren die hij meeneemt, mogen wonen op een schoongespoelde aarde.

De bouw van de ark, die jaren duurde, is een test voor het vertrouwen van Noach op God. Alleen als hij gehoorzaam blijft doorwerken tot de ark klaar is, wordt hij gered. De ongelovige mensen om hem heen zien wat Noach doet. Hij vertelt hun ook waarom hij deze ark bouwt. Ze kunnen God nu nog om vergeving vragen en hun leven veranderen. Dan wordt ook voor hen de toekomst mooi, want God vergeeft ons graag wat wij verkeerd deden.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Reddingsboot?

Richtlijnen: Noach en zijn gezin zijn door God uitgekozen om als gered te worden uit een goddeloze wereld. Noach is rechtvaardig, hij probeert met God te leven, elke dag. Noach is niet zonder zonde, maar hij wil God trouw zijn. God geeft hem opdracht een reddingsboot te bouwen. Jaren is hij daar mee bezig. De Bijbel legt de nadruk op Noachs gehoorzaamheid. Hij heeft volgehouden, ondanks de smalende opmerkingen die hij zal hebben gekregen. Blijkbaar heeft niemand uit zijn omgeving ervoor gekozen de waarschuwing van God serieus te nemen en anders te gaan leven. Daarvoor hebben ze lang de tijd gehad; Gods geduld was groot.

Noach keek anders tegen de gebeurtenissen aan als zijn omgeving, door zijn geloof. Ook in onze tijd maakt het verschil of je gelooft dat er een God is die ons redt en roept, of met Hem geen rekening houdt. De jongeren horen bij de kerk, bij God. Vinden ze dat ze Hem echt nodig hebben, niet zonder Hem kunnen, dat Hij hun Redder is? Laten ze dat ook merken in hun gedrag? Vinden zij dat moeilijk?

Extra bijbelgedeelte: 2 Petrus 3:14-17

(Petrus schrijft over de dag van de Heer, de Wederkomst. Dan bewijst God voorgoed dat Hij de Redder is. Gelovigen moeten trouw zijn en zich niet laten meeslepen door onwetende en onstandvastige mensen. Geen dwaalwegen op gaan, maar trouw blijven.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Anders dan in veel oude vertellingen over de grote vloed over de aarde en wie erop wonen – bijvoorbeeld het Gilgamesj epos uit Mesopotamië – is de mens in de tijd niet een speelbal van de willekeur van allerlei goddelijke machten. De vloed komt niet doordat zij zich botvieren op mensen, de mensheid en de dieren, maar staat niet los van menselijke schuld. De Bijbel neemt ons serieus. Er is een roeping en daarmee een verantwoordelijkheid. Hoe antwoorden wij op Gods Woord? Noach is een bijzonder mens. Van hem wordt gezegd dat hij een rechtschapen man was; de enige die een onberispelijk leven leidde (Oussoren: 'oprecht' en 'vol-gaaf'). Dat lezen we zelfs over Abraham, Isaak, Jakob, Jozef, Mozes en Jozua niet. Toch eindigt hij dronken in de eerste nieuwe wijngaard. Geen wonder dat veel uitleggers – ook die van Joodse huize – daar moeite mee hebben. Hoe kan het zo zijn verlopen? Tegelijk gaat het er hier om dat uiteindelijk de wereld gered zal worden door een Rechtvaardige. Niet uit de mensen, maar van God. Zo gezien is de ark van Noach een kiem. Een zaad gezaaid tot de oogst. Niemand leeft voor zichzelf, niemand sterft voor zichzelf; wij leven en sterven voor God onze Here. Hem behoren we toe.

Vers voor vers

- Vs. 5vv Een wereld die tot ondergang gedoemd lijkt. Dan licht opeens die ene mens op. Hij zal de doorbraak blijken te zijn. Een doorbraak in een dodelijke en dodende wereld. Noach, wiens naam alles met rust te maken heeft. Zoals de Schepping uitloopt op de doorbraak van de rustdag, zo wordt hier een verwachting gewekt. Een mogelijkheid, een nieuwe mogelijkheid zoals alleen God die kan geven.
- Vs. 13vv Zoals in de inleiding aangegeven lijken sommige uitleggers Noach te verwijten dat hij slechts gehoorzaam was. Anders dan Abraham die bidt voor het met ondergang bedreigde Sodom, hier geen voorbede. Toch is hier meer dan blinde gehoorzaamheid. Daar vraagt God immers niet om. Hij wil een venster openzetten, juist door hen die geloven. Noach heeft geloof. De Hebreënbrieffschrijver geeft aan hoe Noach zicht heeft op wat nog onzichtbaar was. Alleen daardoor vindt hij kracht om de reddingsark te voltooiën. Die is daarmee tot Gods eer.
- 7:1-9 Hier wordt al vooruitgegrepen op het onderscheid tussen reine en onreine dieren, al worden allen gered. Dat vooruitgrijpen doet wat denken aan Mozes die op de berg aan de grens van het beloofde land al heel Kanaän ziet, dat op dat moment er nog niet is en waar hij ook niet mag binnengaan. De spijswetten zijn pas ná Noach gekomen. Hij is zeshonderd jaar. Het getal van de mens in honderdvoud. Daar klinkt al een belofte van redding in door. In de novelle 'Het kind van Noach' van Eric-Emmanuel Schmitt gaat het om een man die Joodse kinderen redt. Hij noemt zichzelf slechts heel eenvoudig een verzamelaar. De laatste zin van het boekje eindigt dan ook met de uitspraak: 'Ik begin een verzameling'. Steeds zal de Here God zulke 'verzamelaars' tot redding van zijn belofte blijven geven; ook vandaag. Noach laat zich in dienst nemen van God, wordt een instrument in Gods hand. Op de vraag waarom God niet zelf redt, zou misschien het antwoord gezocht kunnen worden in het feit dat Hij een rechtvaardige geeft, die in zijn Naam verzamelt. Alles wat leeft. Alleen zo is de ark een heuse kiem van nieuw leven. Revisus heeft hierover een prachtig gedicht geschreven waarbij elk woord één lettergreep heeft. Daardoor krijgt het een staccatostijl die je raakt. Het gaat hier om oordeel en redding, die als Godswonder, daar dwars doorheen breekt.

Auteur: GJK

Liederen

Psalm 1	
Lied 163	
Lied 841	(=Gezang 252 LvdK)
God heeft de wereld zo liefgehad	Liedjes voor kinderen 1 Elly en Rikkert Zuiderveld
Het water steeg wel hoog	Op Toonhoogte 451
Klop, klop, klop	Op Toonhoogte 452
God zei: Noach, bouw een boot	Op Toonhoogte 453
Kom aan boord	Hemelhoog 356

Auteur: PZ

Noach bouwt een boot

Dit verhaal kunt u vertellen als een zogenaamd 'Mee-Speel-Verhaal'.

De kinderen kunnen tijdens de vertelling meespelen door middel van het nazeggen van bepaalde woorden of zinnen. Deze staan cursief gedrukt.

Jij zegt het eerst, de kinderen zeggen het na.

Ook kunnen ze bepaalde emoties uitbeelden, geluiden maken, bewegingen nadoen.

Ook dit staat cursief gedrukt. Doe zelf mee, doe het voor.

Je kunt ervoor kiezen om dit alle kinderen te laten doen, of tijdens het vertellen een kind aan te wijzen die dit doet.

Ook kun je kinderen tijdens het vertellen mee laten spelen door iets uit te beelden.

Als ze dan iets moeten doen of zeggen kun je dit fluisterend aan hen vertellen.

Speel zelf ook mee.

Spreek van tevoren af, dat als jij jouw hand als stopteken omhoogsteekt, de kinderen stil zijn.

De kinderen blijven gewoon op hun plek zitten tijdens het vertellen, tenzij er kinderen iets uit moeten beelden waarbij ze moeten lopen.

Zelf kun je het verhaal beeldend vertellen.

Kom van je stoel, loop rond, of maak bepaalde bewegingen die van toepassing zijn.

Tijdens dit verhaal kun je veel emoties uitbeelden met mimiek en bewegingen doen.

Zeg de kinderen voordat je begint te vertellen dat zij jou na mogen doen.

Inleiding

Laat een plaat uit een kinderbijbel zien van Adam en Eva. Kom even kort terug op het verhaal dat God alles goed en mooi gemaakt heeft. Dat Adam en Eva niet luisterden naar God en niet meer in die mooie tuin mochten blijven wonen.

Maar God blijft van hen houden. Adam en Eva krijgen kinderen, en als die groot zijn krijgen zij ook weer kinderen en die ook weer. Nu zijn er al heel veel mensen op de aarde.

Daar ga ik verder over vertellen, luister maar.

Bijbelverhaal

Wat leven er al veel mensen op de aarde. Maar als God naar ze kijkt wordt Hij er verdrietig van. *(Kijk verdrietig)*

De mensen houden niet meer van de Here God. Ze bedenken alleen maar slechte dingen.

Ze zijn oneerlijk en gemeen. *(bal een vuist en kijk boos)*

Ze doen elkaar kwaad en luisteren niet naar God, ze zijn ongehoorzaam.

Dat doet de Here God pijn, pijn in zijn hart. Maar Hij is ook boos op die slechte mensen.

'Dit moet stoppen', zegt God. *(houd je hand rechtop als stopteken)* 'Deze slechte mensen mogen niet meer op de aarde wonen.'

Maar gelukkig is er op de aarde één man die nog wél van de Here God houdt en dat is Noach. *(kijk blij)*

Noach is anders dan de andere mensen om hem heen. Hij is eerlijk en goed. *(steek een duim omhoog)* Hij leeft als een vriend van God. Noach houdt veel van de Here God. Hij luistert naar Hem en doet wat Hij zegt.

Op een dag zegt God tegen Noach: 'Noach, ik ga een eind maken aan het leven van alle mensen, want ze zijn slecht en oneerlijk. Ik zal heel de wereld onder water zetten.

Maar jij, je vrouw, je drie zonen en hun vrouwen zal ik sparen. Je moet een grote houten boot bouwen. Je moet hem waterdicht maken. Hij moet echt heel groot worden: wel 150 meter lang, 25 meter breed en 15 meter hoog. *(benoem een gebouw in de buurt wat ongeveer zo groot is, zodat de kinderen zich een voorstelling kunnen maken)*

In die boot zijn jullie veilig voor het water. In de boot moet je ook dieren meenemen. Van elke soort een mannetje en een vrouwtje. Dan blijven de dieren leven, net als jij. Van alle soorten vee en van alle wilde dieren en van alle kleine dieren zullen er twee naar je toekomen. Je moet ervoor zorgen dat er in de boot genoeg eten is voor jullie zelf en voor de dieren.'

Noach heeft stil geluisterd naar wat God tegen hem heeft gezegd.

Hij moet een supergrote boot gaan bouwen, een ark, hier op het land, omdat heel de wereld onder water zal komen?

Noach doet het allemaal. Hij doet precies wat God heeft gezegd. Hij is gehoorzaam.

Samen met zijn drie zonen gaat hij bomen kappen *(maak een kapbeweging)*, planken zagen *(maak een zaagbeweging)* en timmeren *(maak een timmerbeweging)* hij de boot.

God heeft precies gezegd hoe groot het moet worden, waar het raam en de deur moet komen, hoeveel verdiepingen erin moeten.

Samen met zijn zonen kapt *(maak een kapbeweging)*, zaagt *(maak een zaagbeweging)* en timmert *(maak een timmerbeweging)* Noach jaren-, en jaren-, en jarenlang. Kappen *(maak een kapbeweging)*, zagen *(maak een zaagbeweging)* en timmeren *(maak een timmerbeweging)*.

De mensen zien wat Noach doet. Ze vinden het maar raar dat hij een boot bouwt midden op het land. Er is hier helemaal geen water, er is hier helemaal geen zee! Ze lachen Noach uit! *(lach uit, sla op je bovenbeen, wijs met de vinger naar voren en wijs op je voorhoofd)* Ze wijzen op hun voorhoofd. Noach is gek!

Noach vertelt hun elke keer wat God tegen hem heeft gezegd: 'Het zal gaan regenen. De hele wereld zal onderwater komen. In de boot, in de ark ben je veilig!' Luister naar Hem, anders gaat het mis!'

Maar niemand luistert naar Noach...
Ze lachen Noach uit! (*lach uit, sla op je bovenbeen, wijs met de vinger naar voren en wijs op je voorhoofd*) Ze wijzen op hun voorhoofd. Noach is gek!

Noach en zijn zonen bouwen verder. Kappen (*maak een kapbeweging*), zagen (*maak een zaagbeweging*) en timmeren (*maak een timmerbeweging*).
Jaar na jaar, na jaar.

Dan eindelijk, eindelijk is de ark klaar.
Noach en zijn gezin zorgen dat er heel veel eten in de boot ligt. Eten voor hen en eten voor de dieren.
Heel veel eten!

De mensen zien wat Noach doet. Ze vinden het maar raar dat hij zoveel eten in de boot brengt.
Ze lachen Noach uit! (*lach uit, sla op je bovenbeen, wijs met de vinger naar voren en wijs op je voorhoofd*) Ze wijzen op hun voorhoofd. Noach is gek!

Noach vertelt hun wat God tegen hem heeft gezegd: 'Het zal gaan regenen. De hele wereld zal onderwater komen. In de boot, in de ark ben je veilig!' Luister naar Hem, anders gaat het mis!
Maar niemand luistert naar Noach...

Dan gebeurt het... Ze komen zomaar aangelopen, je kunt ze zien, je kunt ze horen.
Koeien (*loeien*), schapen (*blaten*), paarden (*hinniken*) en ezels (*iaa*)
Netjes twee aan twee lopen ze naar de ark en gaan naar binnen. God stuurt ze naar Noach toe.
Daar huppen twee konijntjes (*hupbewegingen maken met handen*), daar kruipen twee slakken (*langzame kruipbeweging met handen maken*), daar fladderen twee vlinders (*vlinder met handen laten fladderen*) daar vliegen twee arenden (*grote vliegbewegingen maken*).
God stuurt ze naar Noach toe. Allemaal gaan ze de ark binnen.
Leeuwen (*grommen*), olifanten (*trompetteren*), apen (*oeh-oeh*), slangen (*sissen*), giraffen en nog veel meer. Netjes twee aan twee lopen ze naar de ark en gaan naar binnen. God stuurt ze.
Noach heeft voor alle dieren een plekje in de ark.

Ook Noach, zijn vrouw, zijn drie zonen en hun vrouwen gaan in de ark.
Noach heeft alle mensen gewaarschuwd, want God houdt van iedereen en wil iedereen redden. Maar alleen Noach en zijn gezin willen luisteren.
Gehoorzaam heeft Noach al die jaren aan de ark gebouwd. Hij heeft gedaan wat God heeft gezegd.
Nu zijn ze veilig in de ark.
God doet de deur dicht.

Hoe het verhaal verder gaat, dat horen jullie de volgende keer.

Afsluiting

Laat platen uit de kinderbijbel zien over het verhaal dat verteld is.
Kijk hoe de kinderen reageren en praat er met hen over.

Auteur: EZD

De ark: God test Noach en waarschuwt de mensen

Inleiding

Op school werk je misschien wel eens met klei. Superleuk om te doen. Je kunt er van alles mee maken. Dieren, poppetjes, gezichten, een beker of een vaas. En lukt het niet? Dan maak je weer een bal van je klei en begin je overnieuw. Net zolang totdat je er tevreden mee bent. Meestal kun je de klei daarna nog bakken en/of verven en dan is jouw werk helemaal af. Dat is het handige van klei. Je kunt iets maken wat helemaal naar je zin is.

God had de aarde geschapen, het was helemaal naar zijn zin geworden. Maar weet je... er kwam een moment dat er zoveel verkeerde dingen op aarde waren dat God spijt had dat Hij de aarde had gemaakt. Hij zou het liefst opnieuw willen beginnen. Maar ja, de aarde was geen homp klei die je weer in elkaar kan duwen en er opnieuw mee aan de slag kan gaan.

Luister maar hoe God het aanpakt

Bijbelverhaal

Mijn vader he, die heeft af en toe van die rare plannen! Hij leeft heel anders dan de andere mensen om ons heen. Je kunt wel zeggen dat mijn vader een goed mens is. Hij behandelt iedereen eerlijk. Hij zorgt goed voor mij, mijn twee broers en onze moeder. Hij zorgt goed voor de dieren. Hij heeft respect voor alles wat leeft. Hij zegt geen rare dingen, zelfs niet als hij boos is. Hij behandelt ons goed. Hij heeft met niemand ruzie. Ja hij is een voorbeeld voor me.

Mensen om ons heen leven zo heel anders. Ze zijn boos, gemeen. Ze zijn wreed voor andere mensen, gemeen tegen dieren. Ze schelden en tieren, gaan slecht met hun kinderen en hun vrouwen om. Het is vreselijk gewoon.

Maar nu heeft mijn vader toch wat, joh. Hij is van plan een megaboot te bouwen. Gek he. Er is niet eens water in de buurt. Waarom zou hij nou een boot gaan bouwen? En weet je wat hij wil? Hij wil dat wij hem gaan helpen. Hij weet precies hoe de boot eruit moet gaan zien.

Het wordt geen kleine boot. Het wordt een houten boot met verschillende ruimtes. Van binnen en van buiten moet de boot waterdicht gemaakt worden.

De boot moet wel 150 meter lang worden, 25 meter breed en 12 meter hoog. Er moeten zelfs 3 verdiepingen in komen. Er moeten een raam in de boot zitten en een deur in de zijkant.

Hij heeft dit plan niet zelf bedacht hoor. God heeft hem deze opdracht gegeven. Mijn vader gelooft in God. God heeft spijt dat Hij de mensen ooit gemaakt heeft. Ze doen allemaal verkeerde en slechte dingen. God wil geen mensen en dieren meer op het land. Zelfs geen vogels meer in de lucht. Toch vond God dat er nog één mens was die wel goed leefde, mijn vader, Noach. Ik vertelde al, hij leeft eerlijk en goed.

God zei tegen mijn vader dat hij een eind gaat maken aan het leven van alle mensen, Hij gaat ze vernietigen, samen met de aarde. En toen zei God: 'Noach, jij moet een boot maken'.

God zal de aarde laten volstromen met water. Alles wat leeft, zal sterven, alles en iedereen. Maar weet je wat? God beloofde mijn vader dat hij veilig zal zijn op de boot. Net als mijn moeder, mijn broers met hun vrouwen en ik met mijn vrouw.

Die boot wordt enorm groot, want er moeten ook dieren in. Van elk soort een mannetje en een vrouwtje, zodat de dieren blijven leven net als wij. Zelfs vogels zullen er komen naar de boot.

Zo apart, God heeft gezegd dat alle dieren naar de boot toe zullen komen als die klaar is.

Ja als de boot klaar is... Tjonge, jonge wat een werk.

We moeten alles met de hand doen, he.

Bomen kappen, zagen, meten, nog eens meten.

Timmeren, zorgen dat alles past en klopt met het plan.

Daarna nog alles waterdicht maken. Het is een hele klus. Het is dat mijn vader het zegt. Hij heeft de opdracht echt van God gekregen. Als mijn vader er niet zo zeker van was, dan had ik er nooit aan meegewerkt. Wat een werk, zeg.

Ik weet wet heel veel andere dingen die leuker zijn om te doen. Waar ik rijk mee kan worden. Waar ik niet zo moe van wordt. Het is hard werken.

Dagen achter elkaar, weken, maanden, jaren.

En de mensen om ons heen? Die lachen ons uit! Ze vonden toch al dat we raar waren, omdat we anders leven dan zij. We hoorden er al niet bij. Maar nu, lachen ze ons uit. Ze noemen ons dom en raar. Wie gaat er nu een boot bouwen als er geen water in de buurt is. Wie gaat er nou zo'n megaboot bouwen als ze maar met acht personen zijn? Waarom? Wie komt er op dit gekke idee? Mijn vader blijft rustig. Hij bouwt door en vertelt ondertussen aan iedereen die het horen wil wat hij aan het doen. Hij vertelt aan iedereen wat God hem heeft verteld. Maar de mensen lachen. Mijn vader werkt door... ja het duurt lang, maar hij weet het zeker. God wil het! Daarom werkt hij door, als de boot af is, dan zal God gaan doen wat Hij heeft gezegd.

Na heel lang werken is Noach klaar met het bouwen van de boot. Zijn zonen hebben geholpen. Het is echt een megaboot geworden. God zegt tegen Noach, de boot, de ark is af. Je hebt precies gedaan wat ik van je gevraagd heb. Je bent eerlijk en goed. Ga met je hele gezin aan boord.

Neem ook eten mee voor de dieren en voor je gezin.

Van de reine dieren moet je zeven paar meenemen in de boot, zeven mannetjes en zeven vrouwtjes. Van de

onreine dieren zal er één paar naar de boot komen. Eén mannetje en één vrouwtje. Van de vogels zullen er ook zeven paartjes meegaan. Dan kunnen ze weer jongen krijgen, dan komen er weer vogels op de aarde.

Over zeven dagen zal ik het laten regenen. Veertig dagen en nachten zal het regenen. Alles wat op aarde is zal ik vernietigen zegt God. Alles, alles wat bestaat, alles wat ik gemaakt heb. Alle dieren kwamen naar de boot. Precies zoals God het tegen Noach had gezegd. De dieren gingen naar binnen. Noach en zijn gezin ook. Daarna sloot God de deur.

God doet wat hij gezegd heeft, Hij voert zijn plan uit. Maar de mensen en dieren in de ark, die redt Hij.

Auteur: CdG

Reddingsboot?

Inleiding

Over de hele wereld varen boten, over de hele wereld kunnen mensen in nood komen. Dan is het goed dat er reddingsboten zijn. Helaas heeft niet altijd iedereen daarover de beschikking. Wie kan er een voorbeeld noemen als het gaat om een grote ramp en er zijn niet genoeg reddingsboten?

Dan een andere vraag: de laatste tijd horen we veel van overstromingen. Soms omdat er te veel regen is, maar ook omdat dammen niet deugen. Wie kan daar een voorbeeld van noemen?

De ark van Noach, de meesten van jullie zullen het wel gehoord hebben. Maar bij deze geschiedenis horen nog veel meer details, die jullie nog niet kennen. Daarom is het belangrijk goed te luisteren. Het gaat om nog veel meer dan Noach, zijn familie en de dieren. Het gaat erom wie God is in dit verhaal en wat Hij zegt. Dat geldt ook nog voor ons vandaag de dag.

De zondeval

Na de schepping gaat het al snel fout, Eva maakt een verkeerde keuze en trekt Adam daarin mee. Nu zij zich over de aarde hebben vermenigvuldigd, is het er niet veel beter op geworden. Iedereen doet maar raak, niemand trekt zich iets aan van de wil van God. Mensen doen eerder het kwade dan het goede. Maar er is een man die wel rechtvaardig is: het is Noach. Zo rechtvaardig als hij is, zijn zelfs Abraham en zijn nakomelingen niet genoemd, zelfs Mozes niet. Noach is niet zonder zonde, maar hij heeft een sterk geloof en het verlangen om gehoorzaam te zijn aan God. Dat maakt Noach anders dan alle andere mensen.

Het komt in meer geschiedenissen in de Bijbel voor, dat God de mensheid waarschuwt. Dat er, als ze zich niet houden aan de wet, gevolgen zullen zijn. Soms luisteren mensen ernaar, zoals in het verhaal van Jona. Maar nu zeker niet. Noach is de enige die oren heeft naar de stem van God.

Vernieuwen

Natuurlijk is God trots op zijn schepping. Hij wil die graag bewaren. Maar de mensen die het kwade doen wil Hij vernietigen, zodat alles weer mooi en goed wordt, dat het zuiver wordt. Feitelijk wijst het al vooruit naar het komende Koninkrijk, waar wij ook bij mogen horen. Het is voor de mensen die blijven geloven in en vertrouwen op God. Zo iemand is Noach dus. Maar hij hoeft niet alleen te gaan, zijn vrouw en zonen gaan mee en hun vrouwen eveneens. Zo kan de aarde weer bevolkt worden.

Bouwen

Maar zover is het nog lang niet. Eerst moeten Noach en zijn zoons een enorme ark bouwen. Waarom zo groot? Omdat ook alle dieren mee moeten. Zowel reine als onreine dieren. Hoewel de wet van Mozes nog niet bestaat, wijst God daarnaar wel vooruit.

Dan moet Noach gaan bouwen, op het land, waar geen water in de buurt is. De voorschriften voor het bouwen van de ark zijn zo duidelijk, dat zelfs mensen in onze tijd precies weten hoe het moet zijn. Het zal raar zijn geweest voor de mensen om Noach heen. Wie gaat er nu een ark bouwen op het droge, zonder dat er een rivier of zee in de buurt is? Misschien is Noach wel uitgelachen door andere mensen. Toch heeft Noach doorgezet. Noach is gehoorzaam. De ark wordt letterlijk een reddingsboot, voor zijn gezin en voor alle dieren!

Redding door God

Doordat Noach gehoorzaam is aan God, is hij gered, met zijn gezin. Als de ark af is komen de dieren, twee aan twee, reine en onreine dieren. Het is een wonder hoe zij allemaal hun weg naar de ark weten te vinden, het is echt door God bestuurd. Het duurt zeven dagen voordat ze er allemaal zijn. Eerst zijn Noach en zijn vrouw en kinderen in de ark, daarna komen de dieren. Noach heeft, op het advies van God, een hele voorraad eten aangelegd, zowel voor zijn gezin als voor de dieren. Dan is alles klaar en God sluit zelf de deur achter Noach en de zijnen. Die deur kan dus alleen open als God het wil. Noach is in de hand van God en daarom wordt hij gered. De redding geldt voor hem en de dieren, maar niet voor de overgebleven mensen en dieren. Zij worden verzwoegen door de enorme watervloed. Het is uiteraard heel triest wat er op aarde gebeurt, maar helaas niet onterecht. Ongehoorzaamheid heeft gevolgen, harde gevolgen. Daarom is het zo belangrijk dat we onze Redder, de Here Jezus, volgen. Hij is het die onze zonden, onze ongehoorzaamheid op zich heeft genomen. Het enige dat Hij vraagt is om te volgen. Dat lijkt veel mensen niet aantrekkelijk, omdat zoveel andere dingen hen lokken. Zelfs in de tijd van Noach is het al duidelijk dat veel mensen andere dingen interessant vinden dan gehoorzamen aan God. Er zijn onnoemelijk veel verleidingen. Geloven is eigenlijk een strijd, een strijd tegen het kwade, een strijd om het goede toe te laten.

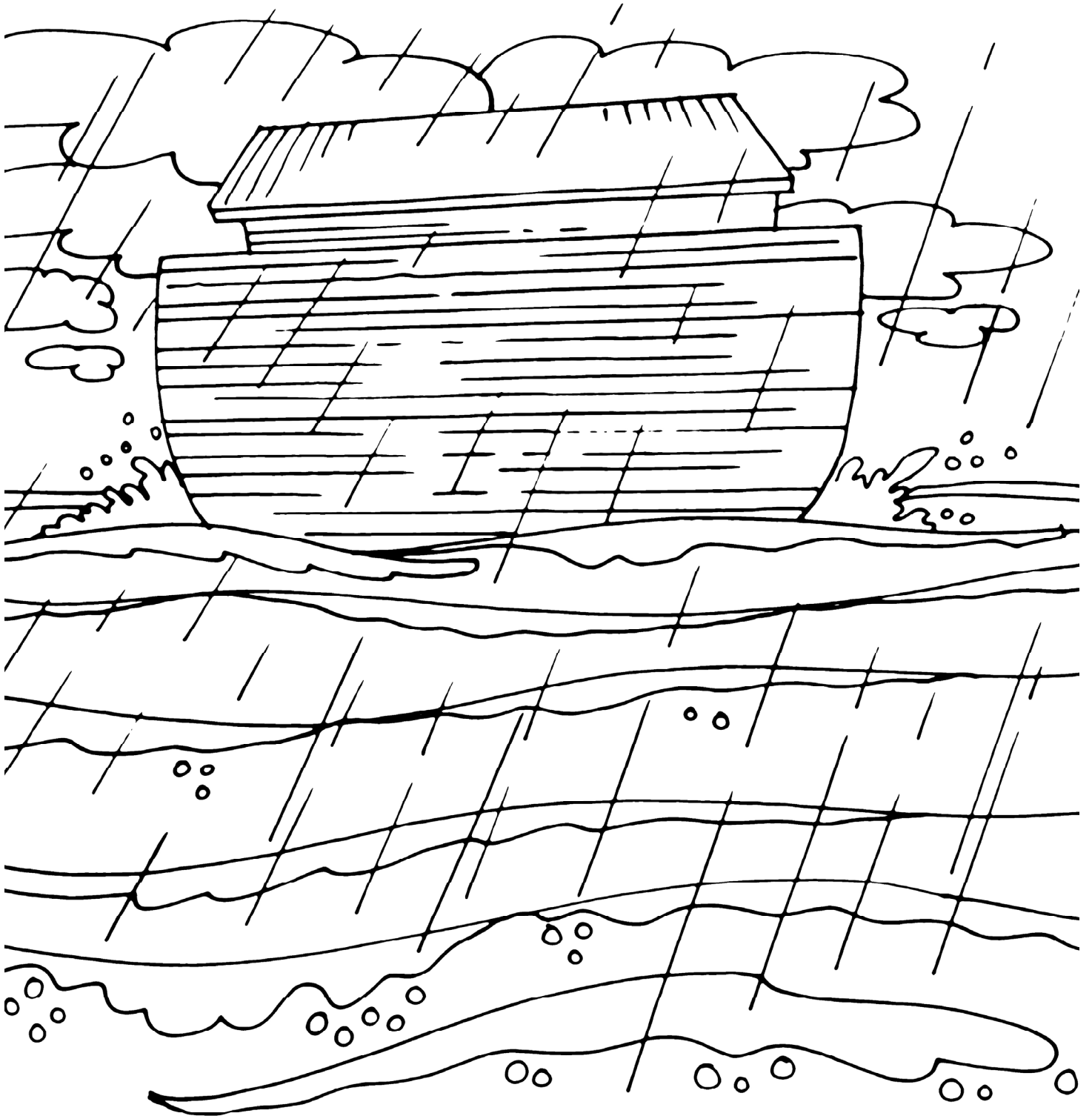
Lees met elkaar eens in 2 Petrus 3: 14-17, hierin staat geschreven hoe Jezus wederkomt. Daarom wordt er opgeroepen tot trouw. Trouw blijven, geen dwaalwegen opgaan, dat is de boodschap van Petrus, die eigenlijk de geschiedenis van Noach bevestigt.

Auteur: EvD

14 juli 2024

De zondvloed

Genesis 7:10-9:7

Thema: Dit gebeurt niet meer...

Doel

De kinderen ontdekken dat God Hij trouw blijft aan zijn schepping. De duif en de regenboog zijn daarvan het teken.

Toelichting

God heeft voor de zondvloed beloofd dat Hij Noach en zijn gezin zal redden. Na dagen regen en alleen maar water om je heen is het moeilijk te geloven dat de aarde weer bewoonbaar en vruchtbaar zal zijn. Het meemaken van de vreselijke, dodelijke zondvloed in de gesloten ark ook.

Noach krijgt een teken van hoop van God, doordat de duif die terugkeert met een olijfblad. Een week later blijft ze weg en kan blijkaar een nest bouwen. De duif betekent nieuw leven, een nieuw begin.

Eenzelfde teken volgt, nadat Noach, zijn gezin en de dieren uit de ark zijn gegaan. Noach heeft God dankbaar geofferd en mag nu de regenboog zien. Daarmee zegt de HEER: nooit meer zal Ik de aarde door water vernietigen.

God kan wel boos zijn over de zonde, kan zelfs hard straffen, maar loslaten doet Hij zijn kinderen nooit.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Noach mag weer op de aarde wonen

Richtlijnen: Noach stuurt de duif er op uit om te kijken of de aarde al droog wordt, of je daarop weer kunt wonen. Want overal is er water, zover je kunt kijken. De duif komt terug, moe. Noach begrijpt dat er nog te veel water is. De duif wordt er later nog eens op uitgestuurd. Weer keert die terug, maar heeft iets bij zich. Een klein takje met groene blaadjes. Wat betekent dat? Dat er weer planten en bomen kunnen groeien op de aarde. Het wordt dus droog. De duif brengt blij nieuws. Een paar maanden later geeft God de regenboog. Ook die brengt blij nieuws: God laat zijn schepping nooit los. Hij blijft van ons houden, zelfs als we tegen Hem in gaan.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Kijk, God doet wat Hij belooft

Richtlijnen: God heeft tegen Noach gezegd dat hij gered zal worden, als hij in de ark bouwt en daarin gaat. Maar het is angstig om veertig dagen storm en regen mee te maken, om te zien dat alles en iedereen op aarde sterft. Als het dan ook nog maanden duurt, voordat je weer naar buiten kunt, kun je twifelen aan de goede afloop. Daarom geeft God Noach een teken. De duif en zijn olijfbladje zeggen: kijk, God doet wat Hij jou heeft beloofd.

God zegt ook: Ik zal de aarde nooit meer door water laten vergaan. Mensen zijn tegen God in blijven gaan, maar door de regenboog worden wij er steeds aan herinnerd: God is trouw.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Een teken van leven

Richtlijnen: Soms is iemand spoorloos verdwenen. De familie weet niet waar hij of zij is. Is hij of zij weggelopen, is er een ongeluk gebeurd of is het een misdrijf? Wat zijn we blij als iemand gevonden wordt of in ieder geval iets van zich laat horen. Een teken van leven. We waren bang dat we hem of haar niet meer zouden zien, maar gelukkig is dat niet waar.

We mogen de duif in de ark en de regenboog zien als tekens van leven, dat God geeft. Hij helpt Noach te blijven hopen op de goede afloop, wanneer het verblijf in de ark lang duurt. En Hij geeft een teken dat zijn belofte om de aarde nooit meer met water te vernietigen, waar is. De regenboog is (ook als herinnering voor God zelf! 9:15) het teken dat God zijn verbond met Noach heeft gesloten

De Bijbel helpt ons om te geloven dat God altijd een oplossing kan geven, ook al zien wij niet hoe. Wat we daarin lezen is een teken dat God blijft wie Hij steeds is geweest: Een geduldig en liefdevol God die niet met zich laat spotten.

Extra bijbelgedeelte: Numeri 21:9

(Mozes mag van God als teken van redding een koperen slang maken. Wie daarop vertrouwt blijft in leven.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Oorspronkelijk komt het woord zondvloed niet uit een overvloed van zonde voort, maar uit het oude woord sintvloed, dat zoveel wil zeggen als de grote vloed. Bij de doop van een kind worden vaak kinderbijbels gegeven. Heel vaak is daarbij een versie van de ark, Noach en de regenboog. Peter Spier tekende het fijntjes. Als het dan begint te regenen op een plaatje en de ark al gesloten is, staan daar dieren die droefheid uitstralen. Olifanten met haast huilende staarten. Een aangrijpende tekening, die niet alleen kinderen raakt. Uiteindelijk is er dan de regenboog. Die ene witte kleur – wit is geen kleur – die zich laat breken in een spectrum van vele kleuren. Wie dat begrijpt, ziet ook in hoe juist Pasen in de kerkelijke traditie wit is. Christus die zich geeft, opdat in een veelheid zijn lichaam gestalte mag krijgen op aarde. Alle kleuren van de regenboog.

Vers voor vers

Hoofdstuk 7

Vs. 10vv Zoals God het heeft gezegd, zo gebeurt het ook. Dwars door het oordeel over schuld, zingt hierin iets van een nieuwe schepping. God die zijn schepping niet vergeet. Dagen, jaren en getallen vertellen hier hoe fundamenteel het is wat hier aan de orde is.

Vs. 17vv Het oordeel blijft iets verschrikkelijks houden. Geen wonder dat een monnik ooit schreef hoe de vissen de ark toeriepen dat zij gered zullen worden, want zie; zij leven! Een vis staat blijkbaar ook voor eeuwigheid, omdat hij z'n ogen nooit sluit.

Hoofdstuk 8

Vs. 1vv Het water zakt. Een troostvol teken.

Vs. 6vv Eerst de raaf die Noach naar buiten laat gaan. Die fladdert maar wat heen en weer. Bovendien is een raaf een aaseter, dus die zal zeker wel wat vinden om te leven. Het is de duif die uitsluitseel geeft. Niet meteen, maar uiteindelijk wel. Daaruit begrijpt Noach dat God zich met de mens heeft verzoend. De duif is symbool voor de Geest en wordt in dit verband wel gezien als drager van vrede. Vrede tussen God en mens.

Vs. 15vv Het eerste dat Noach doet is een dankoffer brengen. In het doopgebed heeft dat terecht een plaats gekregen. De ondergang – het begraven zijn in Christus – is als de zondvloed. De redding – is als de opstanding – is leven met Christus. Zo mag je het leven ontvangen als nieuw. Een geschenk van God. De dankbaarheid – denk ook aan het derde gedeelte van het leerboek uit Heidelberg – als motief om je leven daarnaar in te richten. Psalm 141 bidt dat het gebed van je leven mag zijn als een kostelijk reukoffer.

Hoofdstuk 9

Vs. 1vv Zie hoe de Here God hier het verbond verwoordt. Hij legt zijn boog op de aarde. Het is daarbij alsof Hij de strijdboog neerlegt. Merk ook op hoe Hij de boog in de hemel opmerkt! Dat staat dus los van ons zien en onze interpretatie van de regenboog. Wie er met Noach in geloof naar durft te kijken ziet er een belofte in van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Johannes ziet rondom de troon van Gods heerlijkheid zo'n regenboog. Dat de boog alle kleuren bevat bevestigt de boodschap van het witte licht waar opstanding, Pasen en de verheerlijkte Christus wordt geduid. Het wit breekt zich. De gemeente in alle verscheidenheid – zie Galaten 3:28 – mag het ene lichaam van deze ene Heer tonen.

Auteur: GJK

Liederen

Psalm 103

Lied 163

Lied 969

God heeft de wereld zo liefgehad

Het water steeg wel hoog

God zei: Noach, bouw een boot

Kom aan boord

Na de zondvloed

(=Gezang 308 LvdK)

Liedjes voor kinderen 1 Elly en Rikkert Zuiderveld

Op Toonhoogte 451

Op Toonhoogte 453

Hemelhoog 356

Hemelhoog 54

Auteur: PZ

Noach mag weer op de aarde wonen

Inleiding

Liggen jullie wel eens in bed wanneer het héél hard regent? Dat het klettert op de ramen? De volgende morgen zie dan heel veel waterplassen buiten. En soms als het overdag net geregend heeft, zie je de regenboog. Dat is eigenlijk heel bijzonder. Die was er al in de tijd van de Bijbel. In de Bijbel staat waarom we de regenboog zien. Luister maar.

Bijbelverhaal

Vandaag is het zover, Noach moet van de HEER alle dieren in de Ark brengen. Twee aan twee lopen ze naar binnen. Daarna gaan Noach en zijn vrouw en kinderen de Ark in. God doet de deur achter hen dicht. Het begint te regenen, héél hard te regenen. Eerst is het water nog niet zo hoog, maar het blijft regenen. Zoveel dat de Ark gaat drijven. Veertig dagen en nachten stortregent het. Tot zelfs de hoge bergen onder water staan. Alles op aarde is weg. Alleen Noach en zijn familie zijn er nog, in de Ark.

Dat is het moment dat God zegt dat de regen moet stoppen. Langzaam zakt het water. Het duurt weken voordat de toppen van de bergen weer te zien zijn. Noach is heel benieuwd of ze alweer uit de Ark kunnen. Hij laat een raaf los. De aarde is nog niet droog, de raaf blijft rondvliegen. Tot dat hij iets te eten vindt. Ook ziet hij een plekje om uit te rusten. Raven zijn sterke vogels. Dan laat Noach een duif los. De duif kan geen plekje vinden om uit te rusten. Ze komt bij Noach terug. Zeven dagen later laat Noach de duif nóg een keer los. Ze komt wéér terug, maar kijk eens wat ze in haar snavel heeft! Een takje, met een groen blaadje. Daar wordt Noach blij van. Het water op de aarde is verder gezakt. Hij wacht nog zeven dagen, dan laat hij de duif weer los. Het wordt bijna donker, de duif is nog niet terug. Ze kan op de aarde eten vinden. 'Jaaaaa, het water is weg!' roept Noach blij. Dan zegt God: 'Noach je mag met je gezin en alle dieren naar buiten gaan. Jullie mogen weer op de aarde wonen. De mensen en dieren zullen baby's krijgen. Die kunnen allemaal op aarde wonen. De wereld zal weer mooi worden. Iedereen is blij. Noach wil laten zien dat hij dankbaar en blij is. Dat doet hij door een offer aan God te brengen. Zo bedankt hij God

Op een dag zegt God tegen Noach: 'Ik zal het nooit meer zoveel laten regenen dat de aarde onder water komt. Dat spreek ik met je af. Ik sluit een verbond met je. Met iedereen die er nu is, met iedereen die nog geboren gaat worden. Kijk eens naar de lucht, daar bij de wolken. Zie je al die kleuren, die mooie boog? Als je die ziet, weet je weer wat Ik met de mensen heb afgesproken.

Dit is héél lang geleden gebeurd in de tijd van de Bijbel. Nu zien wij ook nog vaak de regenboog. De afspraak met God is er dus nog steeds. Ook met ons.

Auteur: TD

Kijk, God doet wat Hij belooft

Inleiding

Stel je hebt vakantie en het regent de hele week. Dan word je dat soms een beetje zat. Je kunt niet lekker buiten spelen, niet zwemmen in de zee. Niet fietsen. Je kunt alleen maar binnen zitten en dat worden mensen snel zat. We worden kortaf, maken sneller ruzie. Van mooi weer worden we vaak wat aardiger, gezelliger, vooral als het vakantie is. Maar regen is goed voor de tuin en voor het land. Een regenbui op z'n tijd hoort erbij. Weet je trouwens hoe lekker het buiten ruikt na een regenbui? Weer helemaal fris! Of als het zomers heel warm is, benauwd bijna, dan kan het lekker afkoelen na een fikse regenbui. Daar knappen de aarde en de mensen van op.

Bijbelverhaal

Noach had een megaboot gebouwd. Hij had er samen met zijn zonen lang aan gewerkt. Ze waren uitgelachen door de mensen uit de buurt. Waar is die boot voor nodig? Haha, gaat God de mensen straffen? Nee joh! Maar Noach was doorgegaan. De boot was af en de dieren waren gekomen. Noach, zijn vrouw, zijn zonen en schoondochters waren de boot ingegaan. God deed zelf de deur dicht.

En toen ging het regenen, veertig dagen en veertig nachten (ongeveer een zomervakantie van school) Overall kwam water... de boot die eerst vast op de aarde stond, ging drijven. Er bleef maar water komen. Na een tijdje dreef de boot wel zeven meter boven de bergen.

Alles wat op aarde leefde stierf, de mensen en de dieren. Alles. Iedereen. God had het gezegd.

Honderdvijftig dagen stond de aarde onder water. Maar!! God vergeet Noach en de ark niet. Hij zorgt ervoor dat de wind gaat waaien zodat het water zakt. Er komt geen water meer uit de grond, de regen houdt op. Langzaam stroomt het water weg van de aarde. De boot drijft niet meer, maar loopt vast op de Araratbergen. Heel langzaam zijn de toppen van de bergen weer te zien.

Je kunt je voorstellen dat Noach en zijn familie opgelucht zijn dat de regen is gestopt. Ze zitten al zo lang in de boot. Samen met de dieren. Wat zal er van de aarde over zijn, hoe zal het straks gaan? Weer rondlopen op aarde... even bij elkaar uit de buurt gaan. Even...?

Veertig dagen nadat Noach de bergtoppen weer kan zien, doet hij het raam van de boot open. Hij laat een vogel los. Een raaf. De vogel vliegt wat heen en weer. De aarde is nog niet droog.

Noach laat ook een duif los. De duif kan nergens een plekje vinden om uit te rusten. De vogel komt terug naar de boot. Noach steekt zijn hand naar buiten en de duif komt naar binnen.

Na een week laat Noach de duif weer los. In de avond komt de duif terug naar de boot. In zijn snavel heeft hij een blaadje van de olijfboom. Noach weet nu dat de olijfbomen blaadjes hebben, de bomen leven! Noach weet dat het water nu lager staat dan de week ervoor. De duif wordt zo het teken van hoop en leven. Tot op de dag van vandaag. God zorgt ervoor dat de dieren en de mensen straks weer op de aarde kunnen leven.

Weer een week later laat Noach de duif opnieuw los. Nu komt de duif niet meer terug. Het water is weg. Dit is op de eerste dag van de eerste maand.

Noach doet het dak van de boot open en kijkt om zich heen. Hij ziet dat de aarde langzaam droog wordt. Op de 27ste dag van de tweede maand is de aarde helemaal droog.

Dan zegt God tegen Noach: 'Ga van de boot af! Samen met je vrouw, je zonen en hun vrouwen. Stuur ook alle dieren naar buiten. Ze moeten weer jongen gaan krijgen, zodat er weer veel dieren op de aarde komen.

Zo gebeurt het.

Het eerste dat Noach gaat doen is offers brengen aan God. Stel je eens voor, zolang in de boot, zo'n tijd in de regen, weten dat er niets en niemand meer leeft. Daarna is het droog geworden. Ze mogen de boot uit. Ze hebben het overleefd. Dat is wel iets om God heel dankbaar voor te zijn.

Noach offert reine dieren en vogels op het altaar. God ruikt de heerlijke geur van de offers. Hij ziet het als de dank van Noach. God denkt: Ik zal de aarde nooit meer vernietigen. Zelfs niet als de mensen slecht zijn en verkeerde dingen doen. Ik zal nooit meer alles en iedereen doden, zoals ik nu heb gedaan.

Voortaan zal er altijd een tijd zijn om te zaaien en een tijd om te maaien. Er zal altijd kou zijn en hitte, zomer en winter, dag en nacht. Nooit zal dat ophouden, zolang de aarde bestaat.

God zegent Noach en zijn zonen. God zegt: Jullie moeten kinderen krijgen. Zorg ervoor dat er overal op aarde mensen komen.

Lees verder op de volgende bladzijde

De dieren op het land en de vogels en de vissen zullen ontzag en angst voor jullie hebben. Jullie zullen de baas zijn over de dieren.

Jullie mogen hun vlees ook eten. Ik heb jullie al planten gegeven om te eten, maar nu mogen jullie ook alle dieren eten. Maar jullie mogen geen vlees eten waar nog bloed in zit, want bloed betekent leven. Ook het bloed van een mens betekent leven.

God zegt verder: Ik geef jullie voor altijd een teken van mijn belofte. Ik zet mijn boog in de wolken. Dat is het teken van wat Ik jullie beloof, jullie en alles wat op aarde leeft. Steeds als er een regenboog te zien is, zal Ik denken aan mijn belofte aan jullie en aan alles wat leeft. Nooit meer zal het water iedereen doden en alles verwoesten. Dit is mijn belofte en mijn belofte geldt voor altijd!

Auteur: CdG

Een teken van leven

Inleiding

Wie van jullie kan iets vertellen over een overstroming, dichtbij huis of juist ver weg? Een overstroming komt nooit gelegen. Die geeft enorme overlast en maakt machteloos.

Iets anders: wat doe je als je een tijd niets van iemand hoort? Er zijn helaas zoveel vermisten in dit land, op de hele aarde. De achterblijvers smachten naar een teken van leven. Of stel je voor dat je door een droge woestijn loopt en het water raakt op. Dan smacht je naar hulp. Dit hebben Noach en zijn gezin ook meegemaakt. Nog een vraag: hoe is het verhaal van Noach in jouw kinderbijbel getekend? Het zit namelijk vol tekenen en symbolen die belangrijk zijn om te onthouden.

Een grote vloed

In de Bijbel staat het woord 'zondvloed'. Dan lijkt het of de 'zonde' wordt bedoeld, maar dat is niet zo. Het gaat om een 'grote vloed'. Deze vloed is wel vanwege de zonde, maar in de oude Bijbel staat ook wel 'sintvloed', dat 'grote vloed' betekent.

Het is natuurlijk afschuwelijk, zo'n vloed. Maar het kwaad moet worden uitgeroeid en dat kost een hoop. In de Bijbel staat het duidelijk omschreven: alles en iedereen verdrinkt. Toch is de schepping niet helemaal verwoest, de overlevenden drijven in de ark, de reddingsboot. Honderdvijftig dagen lang is de aarde bedekt met water. Geen bomen, geen bergen, niets anders is er te zien dan water. Toch vergeet God Noach niet, helemaal niet zelfs. Hij laat de wind over de aarde waaien, waardoor het water naar andere plaatsen wordt gebracht en in de ark merken ze dat het water begint te zakken.

Het is zeker te merken dat het water zakt als er weer bergtoppen en toppen van bomen te zien zijn! Dan hoef je niet deskundig te zijn om te weten dat het goed komt. Voor de zondvloed zijn er ook bewijzen dat deze er is geweest. Weliswaar niet over de hele aarde, maar zeker over het deel waar Noach woonde.

Tja, hoe weet je dan dat het veilig is, dat je van boord kan gaan? Dat weet je niet zomaar, daarom stuurt Noach eerst een verkennerschip naar buiten, in de vorm van een raaf. Het doet denken aan de vroegere ruimtevaart, waarbij eerst dieren naar de ruimte werden gestuurd. Een raaf kan lang heen en weer vliegen en eenvoudig iets vinden om te eten. Deze bleef heen en weer vliegen. Toen het droger werd, heeft Noach een duif uitgezonden. Maar deze kwam weer terug. Na zeven dagen probeert hij het opnieuw met een duif. Deze keer keert de duif terug met een vijgenblad! Het is dus zover, er is weer groen op aarde, er groeien weer bladeren aan de bomen die boven het water uitsteken. De duif is een belangrijk symbool, het symbool van hoop. Doordat de duif terug is gekomen met een groen blaadje. Bovendien is de duif wit, dat is het symbool voor reinheid, zuiverheid.

Na zeven dagen laat Noach de duif opnieuw gaan, maar deze keer kwam hij niet terug. Blijkbaar zijn er zoveel

droge plaatsen dat de duif de ark niet meer nodig heeft. Noach kijkt eens goed rond en ontdekt dat de aarde voldoende droge plekken heeft en luistert naar de stem van God, die zegt dat ze de ark mogen verlaten, de ark is vastgelopen op de grond. Iedereen mag eruit, de mensen, de dieren, waaronder de vogels.

Een met water bedekte aarde waarop geen leven is, is een dode aarde. Maar nu wordt de aarde weer levend: het gewas, de dieren en de mensen. Dat is een prachtig moment en daar om wordt dit moment ook gemarkeerd, ofwel aangeduid met een regenboog. Het teken van het verbond. Dan doet God nog een belangrijke belofte: het gebeurt niet weer, niet opnieuw. Maar dan denk je misschien: 'en al die overstromingen dan?' Inderdaad, er zijn veel voorbeelden van te noemen, zoals we in het begin al hebben gedaan.

We hebben niet alles in de hand, maar de vraag is of het door God komt, óf door de mensen. Dat vraag je je misschien af, zoals zoveel mensen. Er gebeuren rampen; dat zal zo blijven totdat de nieuwe hemel en de nieuwe aarde komen. Onze schepping is gebroken, dit komt door de zondeval. Er zijn overstromingen die gewoon gebeuren, maar ook die veroorzaakt worden door het menselijk falen.

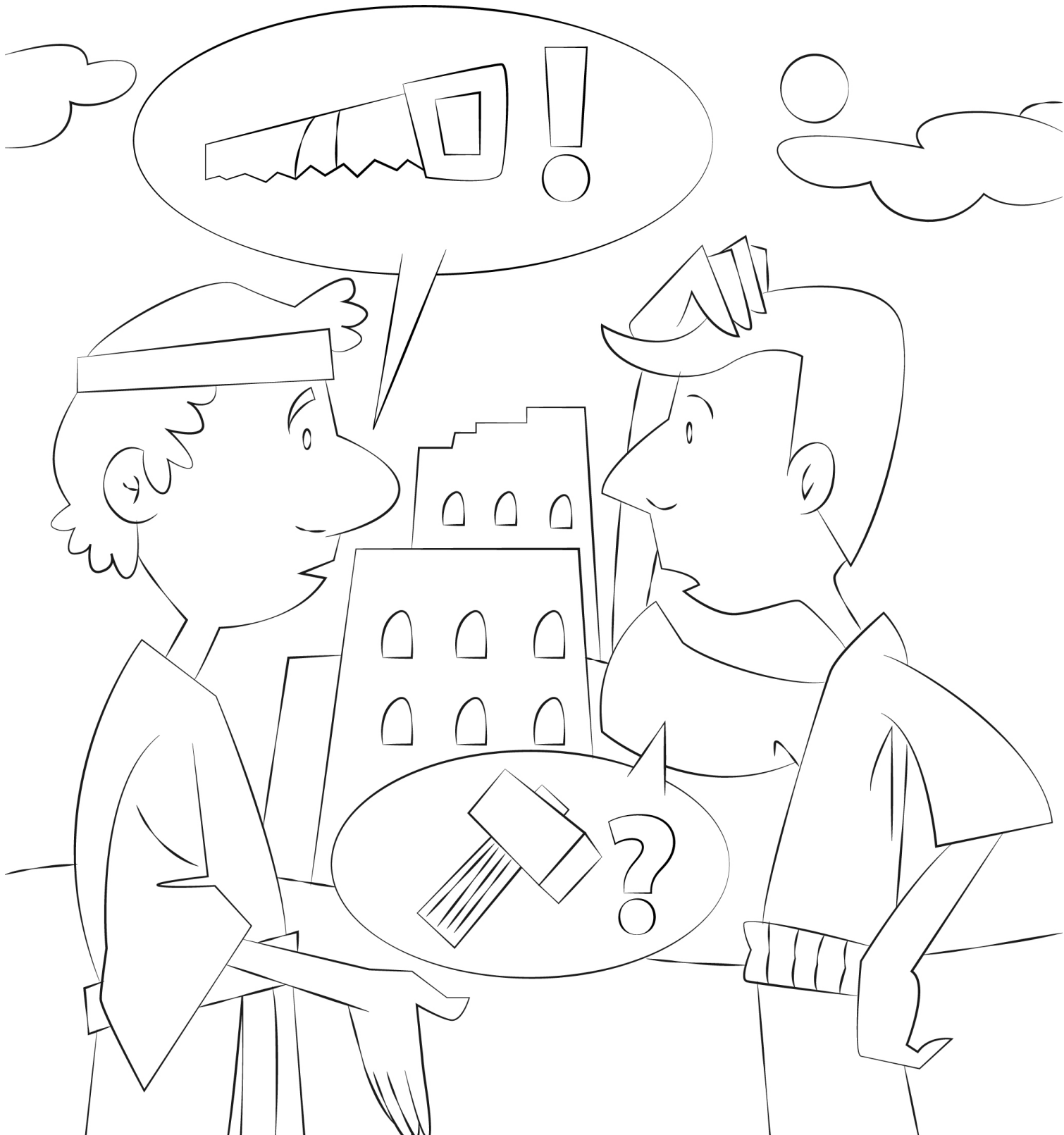
Wat het belangrijkste is in deze wereld, bij alles dat gebeurt, is te blijven vertrouwen op God, het volgen van Jezus, die de dood heeft overwonnen. Als we bij Hem horen, dan horen we ook bij de nieuwe schepping, waar alles mooi en goed is en de dood niet meer zal zijn. Laten we ons daaraan vasthouden!

Auteur: EvD

21 juli 2024

De toren in Babel

Genesis 11

Thema: Spraakverwarring

Doel

De kinderen leren dat mensen elkaar niet meer verstaan doordat ze God niet als hun Heer willen zien.

Toelichting

God heeft Adam en Eva uit het Paradijs gezet vanwege hun ongehoorzaamheid aan Hem. Ze kunnen niet meer in zijn nabijheid zijn. Er is afstand: God heilig in de hemel, de mens zondig op aarde. De mensen leggen zich daar niet bij neer en bouwen een toren om het contact met God af te dwingen. Ze bestormen de hemel. Dan verwacht God hun taal, zodat ze elkaar niet meer verstaan. Hij verhindert hen goed samen te werken in hun zonde.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Een toren tot in de hemel

Richtlijnen: Vraag aan de kinderen of ze wel eens een toren hebben beklommen. Bovenop kun je heel ver kijken. De huizen en de mensen beneden zijn klein. Is er ook een toren die zo hoog is dat je in de hemel kunt kijken? Natuurlijk niet. Je kunt niet naar God toe klimmen.

De mensen in Babel gingen wel proberen zo'n toren te bouwen. God wil dat niet, maar ze doen het toch. Dan zorgt God dat ze elkaar niet meer begrijpen. Ze hebben een verschillende taal. En de toren kwam nooit af.

Je hebt ook helemaal geen toren nodig om met God te praten. Je kunt gewoon bidden. Dan hoort God je, ook al is Hij heel ver weg.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Geen verbinding

Richtlijnen: Wat is het lastig als internet het niet doet. Je kunt niet appen, geen YouTube kijken, niets opzoeken op de computer voor school. Niet online! Je wordt op jezelf teruggeworpen. Je bent voor een groot deel afgesloten van de buitenwereld.

Dat gebeurt in Babel ook. In het Paradijs waren Adam en Eva dichtbij God. Na hun zonde moeten ze uit het Paradijs. God zet hen op afstand: Hij in de hemel, zij op aarde. De mensen in Babel proberen het contact met God af te dwingen door een toren. Dan verbreekt God de verbinding, Hij verwacht hun taal. God verstoort het zondige samenwerken van mensen.

Hij wil geen woorden die dingen kapot maken en de wereld slechter maken.

Zo, zonder God, kunnen de mensen niet echt leven.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Langs elkaar heen leven

Richtlijnen: Soms kun je een ander helemaal verkeerd begrijpen. Je praat wel met elkaar en lijkt het over hetzelfde te hebben, maar je bereikt je doel niet. Je praat langs elkaar heen. Een ander kan jouw woorden ook anders opvatten dan jij ze bedoelt. Je maakt hem er onbedoeld boos mee en er ontstaat afstand.

In het Paradijs was er een perfect contact tussen God en de mens. Dat werd verstoord door de zonde. Er komt afstand tussen God in de hemel en de mensen op aarde. De mensen leggen zich daar niet bij neer en bouwen een toren om het contact met God af te dwingen. Dan verwacht God hun taal, zodat ze elkaar niet meer verstaan. Hij verhindert hen goed samen te werken in hun zondige plannen.

De les voor ons geloof: wanneer je niet samen gericht bent op God en voor hem leeft, heeft dat gevolgen. Ook het contact met de medemens kan schade oplopen; je gaat langs elkaar heen leven, omdat je denkt vanuit je eigen belang en te weinig vanuit God en de ander.

Extra bijbelgedeelte: Handelingen 2: 1-11

(Op Pinksteren geeft God zijn Geest, zodat mensen door in Christus te geloven, elkaar begrijpen. Zelfs als ze elkaars taal niet spreken.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

De mensen die hier worden genoemd, afstammelingen van Noach, zeggen het nomadenbestaan vaarwel: ze vinden vastheid in de kloof van Sinear. Ze wonen niet meer in opbrekbare tenten, maar bouwen met klei die je gaat bakken en brandvast gaat maken en ze gebruiken asfalt als cement (vertaling Naardense Bijbel), mortel om de stenen op elkaar te metselen. Ze zoeken stabiliteit bij zichzelf, zelf uitgedacht. Ze worden hoogmoedig, omdat ze zoveel wetenschap hebben vergaard en zich zo niet meer afhankelijk voelen van weersomstandigheden van buitenaf zoals bij nomaden. Ze zijn zo slim dat ze wel een toren tot in de hemel kunnen bouwen die zo stevig is dat die niet omvalt. Dan kunnen ze zich verenigen in een sterke ommuurde stad (hoeft niet per se toren te betekenen). Zijn ze zelfvoorzienend, kunnen zelf hun verdediging regelen en vinden ze kracht in zichzelf zodat ze eer kunnen halen bij de andere volkeren. De machtsdrang stijgt hen naar het hoofd. Ze bouwen een 'twintower' om te laten zien hoe slim en machtig en onafhankelijk ze zijn. Dit samen bouwen zal zeker gepaard zijn gegaan met dwang en slavenarbeid met enkele leiders erboven zoals ook het latere Egypte hun grotere bouwwerken voor elkaar kregen. God, de Schepper van hemel en aarde verliest voor hen zijn belang. Ze hebben Hem niet meer nodig immers? Ze kunnen alles toch zelf? Dan grijpt God in in hun hoogmoed. De mensen wilden naar Hem opklimmen, Hem evenaren in macht. Een andere uitleg is dat ze willen dat God naar hen afdaald en gaat zetelen in het geweldige Babel.

Maar God beperkt zich niet tot een plek op aarde en zeker niet tot Babel. God daalt af naar de aarde (de toren reikte bij lange na dus nog niet tot Gods woonplaats in de hemel. Het leek heel wat, maar stelde eigenlijk niets voor) en smooit hun machtswellust in de kiem. Dat zegt de HEER ook: dit is nog maar het begin, dan moet het ook gestopt worden anders gaan ze alle foute gedachten die ze hebben ook uitvoeren. De HEER daalde af naar de aarde om de zonden te stoppen, zoals ook Jezus later afdaalde naar de aarde om ons van onze zonden te redden. De HEER, onze God komt heel dichtbij in onze kleinheid wanneer wij alles verprutst hebben. Maar dat laatste hebben wij juist niet door als we denken op het hoogtepunt van ons kunnen te zitten. En juist in deze fase van hoogmoed (trots) is het extra hard nodig dat God van dichtbij ingrijpt. Afdalen van God tegenover opklimmen van de mens en verstrooiing door God tegenover vereniging door de mens. Denk aan het volk Israël in het beloofde dat niet naar God luisteren wilde, ook hier ontvingen zij de straf van de verstrooiing, door de ballingschap door buitenlandse machten uitgevoerd. Babel verwordt van 'poort Gods' tot een 'Babelstad'. Geen hoogstaande cultuur, maar een verwarrende chaos. De verstrooiing die ze juist wilden voorkomen, heeft God nu extra groot gemaakt. Hoogmoed komt voor de val. Verzoek je Schepper niet met je eigen hoogmoed.

Meer gedetailleerde beschrijving (vers voor vers)

- Vs.2 Oostelijke richting: De reizigers komen dus ten westen van Sinear vandaan. Zie kaartje verspreiding van de nakomelingen van Noach vanaf de Ararat ook richting Sinear. <https://nl.wikipedia.org/wiki/Noach>
- Vs. 2 Sinear: Sinear of Sjinar is de naam van het gebied in de benedenloop van de rivieren Eufraat en Tigris, in het zuiden van het huidige Irak. Het landschap werd later Chaldea of Babylonië genoemd. Sinear komt achtmaal in de Bijbel voor, zie hiervoor: <https://www.christipedia.nl/wiki/Sinear> https://www.christipedia.nl/wiki/Sinear_en_de_torenbouw_van_Babel in dit artikel wordt het vermoeden uitgesproken dat volkeren op de vlucht waren voor grote geologische onrust en daarmee groot natuurgeweld op zoek naar een redelijk, rustig en stabiele plek voor veiligheid en voedsel dat Sinear kan zijn, omdat dit deel van de aardkorst mogelijk redelijk stabiel was.
- Vs. 4 Toren: de vertaling van toren is niet zeker, het kan ook fort (citadel) binnen een zwaar ommuurde stad, betekenen. In Jubileeën 10:26 staat dat de toren door een sterke wind omver werd geblazen. Volgens het Boek der Rechvaardigen zou een derde deel van de toren zijn blijven staan.
- Vs. 8 Babel: betekenis: poort van de goden. In het Hebreeuws is de naam een woordspel: verwarring brengen, babbelstad.
- Vs. 9 Verstrooiing als straf voor de zonde en als verspreiding van Gods volk om God de Schepper te dienen en bekend te maken over de aarde. <https://www.debijbel.nl/berichten/op-reis-de-reizigers-uit-genesis-11-en-hun-reizende-god>
- Vs.10 Nakomelingen van Sem: in Genesis 11 vanaf vers 10 wordt de doorgaande lijn van Sem naar Abraham geschetst. De stamvader van de Semieten, afstammelingen van Sem, Noachs oudsten zoon (broer van Cham en Jafet, vergelijk. Genesis. 9:27); zij hebben Azië bevolkt; vandaar Semitische talen, de talen van die volken, in het bijzonder de Hebreeuwse, Syrische, Chaldeeuwse en Arabische taal. Vanuit de nakomelingen van de Semieten riep God Abraham tot stamvader van zijn volk: Israël.

Een of twee vragen bij het gedeelte

- Ken jij voorbeelden van verstrooiing/verspreiding van Gods volk over de aarde uit de Bijbel, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament?
- Wat heeft deze verspreiding voor gevolgen voor Gods volk en voor de bekendwording van God als onze Schepper en Jezus als onze Redder?
Wat kunnen wij hieruit voor onszelf leren?

Auteur: AS-dR

Liederen

Psalm 87	
Lied 968	(=Gezang 303 LvdK)
Lied 969	(=Gezang 308 LvdK)
De toren van Babel	Alles wordt nieuw 1: 4 Hanna Lam en Wim ter Burg
Een wijs man bouwde zijn huis op een rots	Hemelhoog 89
Ken je dit verhaal?	Hemelhoog 55
Zo als klei in de hand van de pottenbakker	Hemelhoog 77
Weet je waar het hemels Koninkrijk op lijkt	Hemelhoog 91
Zoek eerst het koninkrijk van God	Hemelhoog 88
Hij is de Rots	Hemelhoog 340

Auteur: PZ

Een toren tot in de hemel

Inleiding

Zijn jullie wel eens boven in de kerktoren geweest? Of in een uitkijktoren of een toren van een kasteel? Wat is beneden dan alles klein, hé. Grote mensen lijken wel speelgoedpoppetjes. Het is net of je met de auto's kunt spelen.

Ben je wel eens op zo'n hoge toren geweest dat je in de hemel kunt kijken? Nee hé, zo'n toren bestaat niet. In de tijd van de Bijbel hebben de mensen dat wel geprobeerd. Luister maar.

Bijbelverhaal

In het paradijs was God heel dicht bij de mensen. Daar mogen ze nu niet meer zijn. Ze hebben iets gedaan wat niet mocht.

Vorige week hebben we gehoord over Noach. God heeft gezegd dat iedereen een plekje moet gaan zoeken op de aarde om te wonen.

Doen de mensen dat ook? Nee, ze willen liever dicht bij elkaar blijven. Ze bouwen heel veel huizen dicht bij elkaar. Zo wordt het een stad. Ze willen dikke muren om de stad heen. Zo voelen ze zich veiliger. Er kunnen niet zomaar vreemde, nare mensen binnenkomen. Ze kunnen heel goed muren bouwen met z'n allen. Er zijn mannen die goed stenen kunnen bakken. Anderen kunnen goed metselen. Dat betekent dat je de stenen op elkaar plakt met cement. Sterke mannen brengen de stenen naar de metselaars. En zo wordt de stad steeds groter. Wat zijn ze toch knap allemaal.

En ze kunnen nog veel meer. 'Weet je wat we gaan doen,' zeggen ze tegen elkaar, 'we gaan laten zien dat we nog meer kunnen. We gaan een toren bouwen. Alle mensen buiten onze stad zullen dan zien hoe knap we zijn. Ook kun je dan vreemde mensen al van ver zien aankomen'. 'We kunnen ook een toren tot in de hemel bouwen!', roept een man. 'Dan zijn we weer heel dicht bij God.' Dat vindt iedereen een supergoed plan. 'Ja, ja, dat gaan we doen!' Ze gaan gauw beginnen

Wat denk je, vindt God dat ook een goed plan? Is God ook trots op hen. Echt niet! De mensen zijn weer eens ongehoorzaam. Ze doen niet wat God gezegd heeft. Ze vinden dat ze zo knap zijn dat ze zelf dingen kunnen gaan bedenken. Dat vindt God niet goed. Wie weet wat voor verkeerde dingen ze straks nog meer gaan bedenken en doen. Hij gaat er voor zorgen dat het niet gebeurt. Ik zal je vertellen hoe. Hij laat iedereen een andere taal spreken. Engels, Frans, Duits en nog veel meer. Ze kunnen elkaar niet meer verstaan! Hoe moeten ze elkaar nu vertellen hoe ze de toren verder moeten bouwen? Alles gaat verkeerd. Ze krijgen daardoor overal ruzie over. Mensen lopen weg, ze willen niet meer in de stad blijven. Ze gaan ergens anders wonen. Zo zorgt God er voor dat er geen toren komt.

Kunnen ze nu niet dichtbij God zijn? Natuurlijk wel, je kunt bidden, dan ben je heel dichtbij God. Ook al woont hij ver weg in de hemel.

Auteur: TD

Geen verbinding

Inleiding

Begin, zodra de kinderen in de zaal binnenkomen te spreken in een andere taal. Dat kan Engels, Duits, Frans, een mengeling van diverse talen of misschien zelfs een fantasietaal zijn. Kijk de kinderen niet-begrijpend aan als zij terugspreken in het Nederlands. Gebruik gebarentaal om de kinderen te laten zitten en stil te worden.

Ga na dit eerste moment over op de Nederlandse taal. Wat is het vervelend als je elkaar niet kunt verstaan, je begrijpt elkaar niet. Je kunt niet goed in contact komen met elkaar.

Heb je het ook wel eens gehad dat internet het niet deed bij jullie thuis of op school? Je kunt dan niet appen, je kunt geen YouTube-filmpjes kijken en je kunt geen belangrijke informatie opzoeken. Als je niet online kunt zijn, dan moet je dingen zelf uitzoeken. Je voelt je dan misschien wel alleen of buitengesloten van de rest van de wereld. Vandaag gaat het over contact met God en wat er gebeurt als de verbinding met de Here God verbroken wordt.

Vertelling

Sam is al vroeg wakker. De hele week heeft hij al geholpen met sjouwen en slepen van grote stenen. Het wordt echt een prachtig bouwwerk! Al vaak is hij met zijn vader, opa en ooms mee geweest om te kijken. Maar nu vindt papa hem eindelijk groot genoeg om te mogen helpen. Het bouwwerk wordt groot, echt heel erg groot. Zo groot heb je nog nooit gezien en zo groot zul je ook nergens anders zien. Vanuit de hele wijde omgeving kun je de toren zien. Dat is superfijn, want nu kun je nooit de weg kwijtraken. Vanaf alle plaatsen waar je naartoe gaat, kun je hun toren zien en kun je dus altijd weer daar terugkomen.

Snel springt Sam van zijn bed en loopt naar de kamer ernaast. Daar zijn papa en mama al druk bezig met het maken van ontbijt. 'Zo Sam, heb je er weer zin in vandaag?', vraagt papa, 'of heb je last van spierpijn van al het sjouwen?' 'Een beetje spierpijn heb ik wel, maar natuurlijk bouw ik vandaag weer mee! Komen opa, oom Joas, oom Ben en de anderen vandaag ook?' 'Natuurlijk jongen, we doen het met elkaar!' Sam vraagt: 'Wanneer zal de toren eigenlijk af zijn? Hoe hoog moeten we nog bouwen?' Even denkt papa na en dan zegt hij: 'Die toren wordt zo groot en zo hoog mogelijk, we zullen bouwen totdat we in de wolken zijn. En misschien gaan we dan nog wel een beetje hoger. Iedereen zal weten dat de toren van de stad Babel de hoogste en de grootste is. Iedereen zal zien dat de toren van de stad Babel de hoogste en de grootste is! Ja jongen, wij zullen beroemd worden met onze grote toren. Kom jongen, we gaan aan het werk!'

Samen met zijn vader stapt Sam hun huisje uit. Er zijn al meer mannen en jongens onderweg naar de bouwplaats. Hier vandaan kun je de toren ook al goed zien. Sam ziet dat er al veel mensen aan het werk zijn op de toren. Als je boven op de toren staat, heb je vast ook

een heel mooi uitzicht over het hele gebied. 'Misschien mag ik vandaag eens mee naar boven', denkt Sam. In de verte ziet hij zijn vriend Levi lopen, Sam steekt zijn hand in de lucht en begint naar hem te zwaaien. Levi zwaait enthousiast terug. Gisteren hebben ze elkaar nog gezien. Toen vertelden ze trots aan elkaar wat hun taak was geweest bij het bouwen van de toren. 'Wat is het toch fijn om samen met vrienden en familie zoiets moois te maken,' denkt Sam weer. 'Kom op Sam, loop eens niet zo te dromen! We moeten aan het werk!' Ze lopen langs de plaats waar mensen druk bezig zijn om van klei grote blokken te maken. De blokken worden in het vuur gebakken, daardoor zijn ze steviger en kunnen ze goed tegen alle soorten van het weer. Deze blokken worden gebruikt om te bouwen en ze worden met cement aan elkaar vastgeplakt. Zo wordt het bouwsel extra stevig.

'Kom Sam', zegt papa, 'vandaag mag je mee de toren op. Wij gaan daar helpen met het stapelen en vastmaken van de stenen. Het is een hele klim hoor, want de toren is al erg hoog. Blijf dicht achter mij. Ik denk dat opa en je ooms al ergens daarboven bezig zijn.' En zo begint Sam samen met zijn vader de klim omhoog. Ze komen langs veel mannen die hard aan het werk zijn. Ze sjouwen en bouwen. Hier en daar roept iemand een instructie of een vraag. Sam kijkt goed waar hij zijn voeten neerzet en hij zorgt ervoor dat hij vlak achter papa blijft. Dan ziet hij opeens zijn opa en ooms die aan het werk zijn. 'Kijk papa, daar is opa!' Sam begint te zwaaien naar zijn opa. Ze zijn er bijna. Sam kijkt rond, hier vandaan heb je een goed uitzicht over de stad en over alles wat rond de stad ligt. Het is inderdaad een ge-wel-dig uitzicht. 'Ha jongen', zegt opa, 'fijn dat je erbij bent, we kunnen jouw hulp goed gebruiken vandaag. We moeten vandaag de stenen stapelen en vastmaken aan elkaar. Kom maar op, we gaan snel aan de slag.' En zo begint het sjouwen en bouwen. De ene steen na de andere wordt opgetild, gestapeld en bevestigd. Stukje voor stukje wordt de toren een klein beetje hoger. Af en toe staat Sam even stil. Hij kijkt en luistert hij naar wat er allemaal om hem heen gebeurt. 'Geef me die hamer eens aan... Kijk uit voor je tenen... Schiet eens even op... Wil je me even helpen?... Hé jij daar, pak de beitel en geef hem aan mij...' Wat wordt er hard gewerkt.

In de hemel woont God. Hij kijkt naar de aarde en ziet wat de mensen in Babel aan het doen zijn. De HEER zegt tegen zichzelf: 'Al die mensen horen bij elkaar, ze zijn één volk en ze spreken allemaal dezelfde taal. Wat ze hier doen, is nog maar het begin van wat ze bedenken. Ik ga naar hen toe en ik zal ervoor zorgen dat ze elkaar niet meer kunnen verstaan. Dan zullen ze stoppen met het bouwen van die toren en zullen ze over de hele wereld verspreid gaan worden.' En zo gebeurt het. De HEER komt vanuit de hemel naar de aarde.

'Hé pap,' roept Sam, 'een stukje verderop is Levi met zijn vader aan het bouwen. Mag ik even bij hem gaan kijken?'

'Ja dat kan wel eventjes, maar snel weer terugkomen hoor, we moeten nog heel veel doen vandaag.' Sam knikt, legt snel de steen neer die hij in zijn handen heeft en loopt naar Levi. 'Hé Levi!' roept hij al van ver en hij begint te zwaaien. Levi ziet Sam dichterbij komen en begint ook te zwaaien. Hij roept iets, maar Sam kan het niet goed verstaan. Misschien komt dat doordat ze hoog in de lucht zijn, denkt hij. Als Sam dichterbij komt roept hij ook naar zijn vriendje. 'Hé Levi, wat leuk dat we hier allebei vandaag op de toren kunnen werken he. Ik ben daar bezig met mijn vader en mijn opa en wat ooms. Heb jij ook spierpijn van het sjouwen van gisteren?' Levi kijkt hem verbaasd aan en begint terug te praten. Maar Sam verstaat er helemaal niets van. Wat zijn dat voor woorden die Levi spreekt? Sam zegt: 'He, doe eens normaal, ik kan je niet verstaan. Wat zeg jij nou allemaal?' Levi kijkt hem nu vragend aan. Dan wijst Sam naar een steen en zegt: 'steen'. Levi begint te lachen en zegt 'brick'. Nu is het de beurt van Sam om te lachen. Hij begrijpt er helemaal niets van. De vader van Levi begint te praten, maar ook hem verstaat hij niet. Wat is hier toch allemaal aan de hand? Sam hoort steeds meer mensen naar elkaar roepen. Maar hij verstaat er niets van. Snel draait hij zich om en kijkt of hij zijn vader en opa ziet. Gelukkig, daar zijn ze. Papa staat met twee armen naar hem te zwaaien. Sam begint te rennen. 'Papa, ik begrijp er helemaal niets van. Levi praat heel raar en zijn vader ook.' Papa knikt en zegt: 'De buurman daar begrijp ik ook niet en net vroeg ik aan die man om een hamer en die gaf me een steen. Hij begrijpt mij ook niet.' Er wordt niet meer gewerkt boven op de toren. De mensen kijken elkaar vragend aan, sommigen worden boos en staan met hun handen te gebaren. Gelukkig kunnen ze opa en de ooms nog wel verstaan, maar veel van de anderen niet. 'Kom', zegt opa, 'we gaan naar beneden, we gaan uitzoeken wat er aan de hand is.'

Onderweg naar beneden spreken ze mensen aan. Soms verstaan ze elkaar, maar vaak begrijpen ze niets van alles wat tegen hen wordt gezegd. Zo kunnen ze toch niet samenwerken? Als ze thuiskomen, vertellen ze aan mama wat er gebeurde op de toren. Mama had het thuis ook al gemerkt. Ze wilde iets vragen aan de buurvrouw, maar die begreep haar niet.

Een paar dagen later ziet Sam dat Levi met zijn vader en moeder en een groep andere mensen langs hun huisje komt. Sam rent naar buiten en hij ziet dat ze al hun spullen op een kar hebben geladen. Levi zwaait naar hem en Sam begrijpt wat dit betekent. Levi gaat verhuizen. Langzaam gaat Sams hand omhoog en zwaait hij terug naar Levi. 'Sam, wij gaan ook op reis', hoort hij de stem van zijn vader zeggen. 'Als we elkaar niet kunnen verstaan, kunnen we ook niet goed samenwerken. Die toren komt, denk ik, niet meer af. Ik heb mensen gevonden die dezelfde taal spreken als wij. Wij gaan over een paar dagen vertrekken en dan zoeken we met elkaar een plek waar wij kunnen wonen.'

In de Bijbel staat het eind van dit verhaal zo: 'Zo komt het dat die stad Babel heet, want daar bracht de HEER verwarring in de taal die op de hele aarde gesproken werd, en van daar verspreidde Hij de mensen over de hele aarde.' Waar de mensen denken dat zij het zelf kunnen regelen en zelf kunnen redden, daar grijpt de Here God in. Zonder de HEER kunnen wij niet leven.

Gebed

Heer, wilt U ons helpen om iedere dag weer contact met U te maken door te bidden en door te zingen.
U wilt ons helpen om goede keuzes te maken.
Wilt U ons ook helpen om in gesprek te gaan met andere mensen?
Amen.

Auteur: JvdM

Langs elkaar heen leven

Inleiding

'O, sorry hoor. Dat is een misverstand. Dan heb ik je helemaal verkeerd begrepen'.

Wie van jullie heeft zo iets wel eens moeten zeggen? Je kunt over van alles en nog wat verwarring hebben: Is de repetitie morgen al? Ik dacht volgende week? Je zei toch dat je wel meeging? Je bedoelde toch....

..... Vul maar in. Hebben jullie zelf een voorbeeld? Vertel....

Zo'n spraakverwarring kun je ook ervaren als je in het buitenland met vakantie bent. Hebben jullie dat wel eens meegemaakt? Je probeert dan met handen en voeten uit te leggen wat je bedoelt.

Zo kan ik soms mensen die niet in God geloven niet begrijpen. Waarom geloven ze niet? Waarom denken ze dat veel verhalen uit de Bijbel verzonnen zijn? Ze geloven niet dat God bestaat. Ze proberen dat aan mij uit te leggen, maar dan begrijp ik ze niet. Je weet toch dat God bestaat. Ik praat elke dag met Hem. Het lijkt dan wel of we een andere taal spreken. In de Bijbel lezen we ook over een spraakverwarring. Luister maar.

Bijbelverhaal

Wat is er veel veranderd sinds de mens uit het paradijs is verdreven. Toen ze daar nog woonden was alles vol vrede, alles was duidelijk, God was zo dichtbij. Er was een perfect contact tussen God en mens zonder spraakverwarring. Adam zou je er alles over kunnen vertellen. Maar hij zou je ook kunnen vertellen over die pikzwarte dag, toen alles misging. Toen Adam en Eva beiden zondigden door niet naar God te luisteren, maar naar de verleidingen van de slang, de duivel. De afstand die er daarna kwam tussen God en mensen was bijna niet te dragen. Het paradijs was voorgoed gesloten. Er braken totaal andere tijden aan. De mensen gaan dicht bij Sinear wonen, in een vlakke. Ze nemen de tijd dingen met elkaar te bespreken. Hoe gaat de toekomst eruitzien? Zullen ze als nomaden blijven leven, in tenten die je zo weer op kunt breken en ergens anders neer kunt zetten? Of zijn er misschien andere mogelijkheden? 'Ik heb een idee! Ik heb ontdekt dat je van klei blokken kunt maken en die kun je in het vuur bakken, waar ze hard door worden. Die blokken kun je stapelen en tussen de stenen stop je aardpek, zodat ze goed op elkaar blijven zitten'. Iedereen is enthousiast over die uitvinding. Ze zien het al voor zich. Zo kunnen ze samen ook een hele stad bouwen. Dan hoeven ze niet langer in tenten te wonen. 'Maar als we een stad gaan bouwen, moet er ook een mooie toren in het midden komen staan', roept er iemand. Iedereen knikt en roept en spreekt en deelt ideeën. Ze worden hoe langer hoe enthousiaster. 'Laten we dan niet zomaar een toren bouwen, maar eentje

die tot in de hemel reikt. Dat zal ons beroemd maken!' Alle aanwezigen applaudisseren en roepen door elkaar. 'Wat een goed plan'. 'Samen een stad bouwen bindt ook samen. Dan zullen we niet over de hele aarde verspreid raken. Die toren brengt ons ook dicht bij God. Is dat zo? Brengt een hoge toren je dicht bij God? Is er dan niemand die eraan denkt om God advies te vragen? Om hun plannen aan Hem voor te leggen? Nee dus. Je leest daarover niets in de Bijbel. De mensen zijn zo vervuld van zichzelf, van hun eigen kunnen. Ze voelen zich sterk, krachtig en één. Ze begrijpen elkaar, maken samen plannen en zien het helemaal voor zich: een prachtige stad met een gigantische toren in hun midden. Ze zullen sterk en machtig zijn. Beroemd worden, daar dromen ze van.

Zweetdruppels vallen van hun voorhoofd. Wat een werk is dat om een stad te bouwen. Maar iedereen is gemotiveerd. Ze geven elkaar complimenten en iedereen voelt zich steeds beroemder worden. Prachtig toch? Weken, maanden, misschien wel jaren zijn ze bezig, vol van hun eigen ding, hun eigen plannen. Steeds weer bekijken ze vol trots hun bouwwerken. 'Geef me dit eens aan?' 'Wil jij dat even doen?' 'Als jij nu vandaag rechts begint, dan ga ik links aan het werk'. Zo weet ieder precies wat hij moet doen.

Zou God blij zijn met dit hele gebeuren? Vanuit de hemel ziet Hij de stad groter en groter worden, de toren hoger en hoger. De mensen trotser en trotser. Maar de HEER denkt: 'Dit is één volk en ze spreken allemaal dezelfde taal. Wat ze nu doen is nog maar het begin. Hierna kunnen ze nog veel meer en dat zullen ze ook doen. Ze stoppen niet na het bouwen van deze stad met die hoge toren. Ik wil dat ze zich verspreiden over de aarde, maar ze overleggen niet met Mij'. Ze denken alleen maar aan zichzelf. In het paradijs deed de mens wel alles samen met God, maar dat is nu voorbij. Dit kan niet goedgaan. Daarom gaat God er een stokje voor steken op een manier zoals alleen God dat kan.

Wat is daar aan de hand op die bouwplaats? Waar het al die jaren best wel gemoedelijk aan toe ging is het nu een lawaai van jewelste. Vrouwen komen uit hun tenten tevoorschijn. Kinderen rennen naar hun vaders. De bouwlieden schreeuwen door elkaar en hier en daar zie je zelfs dat mensen elkaar in de haren vliegen. Als je dichterbij komt dan snap je het al gauw. De werkers begrijpen elkaar niet meer. Het is de grootste spraakverwarring die je maar bedenken kunt. Ieder spreekt ineens een andere taal.... Hé, weet je waar ik ineens aan moet denken? Met Pinksteren waren er in Jeruzalem mensen uit allerlei landen die allemaal verschillende talen spraken en elkaar niet verstonden. De discipelen werden vervuld van Gods Geest, van de Heilige Geest en begonnen het

evangelie te vertellen. In plaats van dat er verwarring was, bleek ieder in zijn eigen taal de boodschap van God te verstaan. Zo is God. Hij zendt zijn Heilige Geest, zodat wij elkaar kunnen begrijpen, zelfs als je elkaars taal niet spreekt.

Maar hier gaat het precies andersom. De mensen snappen elkaar niet meer. Samenwerken gaat niet meer, het bouwen stopt. God heeft zelf een streep gehaald door de plannen van de mensen die geen rekening met Hem houden. Door deze spraakverwarring die God stuurt besluiten de mensen weg te gaan, een andere plek te zoeken waar men dezelfde taal spreekt. En dat is nu juist Gods bedoeling. Hij wil dat de mensen zich over de aarde verspreiden. Ze moeten ook niet denken dat ze dicht bij God komen door een toren te bouwen die tot in de hemel reikt. Je komt pas dicht bij God als je in Jezus gelooft en tot Hem bidt. En de toren? Die blijft half afgebouwd staan.

Gebed

Here God, U wilt dat we rekening met U houden, altijd. Dat we met U praten, onze plannen aan U vertellen. U geeft ons door uw Heilige Geest ideeën. Zo kunnen we elkaar ook begrijpen. Misschien hebben we vrienden die maar niet kunnen snappen dat wij geloven en dat we naar de kerk gaan. Eigenlijk spreken zij een andere taal. Wilt U ons helpen herinneren om voor hen te bidden, zodat ze U leren kennen en daarna ook zullen begrijpen dat het echt waar is wat U zegt. Samen met U is er geen spraakverwarring meer.

Auteur: JvVvN

28 juli 2024

Vragen om hulp of spotten?

2 Koningen 2:19-25

Thema: God is heilig

Doel

De kinderen leren dat God niet met zich laat spotten. Hij komt dan ook op voor Elisa, de profeet die zijn woorden spreekt.

Toelichting

Elisa is Elia opgevolgd als Gods profeet. Hij heeft Elia's mantel ontvangen als teken dat Gods Geest net zo sterk in hem zal werken. Dat blijkt wel: in Jericho is het water ongezond. Elisa zuivert met zout en belooft in Gods naam dat er daardoor niemand meer zal sterven of gehandicapt zal zijn.

Toch nemen velen in Israël Elisa niet serieus. Er is meer nodig om zich te bewijzen als Gods profeet. Bovendien is hij kaal en heeft een andere uitstraling dan de ruige Elia. Een groep jongens daagt hem uit: 'Zet 'm op, kaalkop!' Zeggen ze dat omdat ze dat thuis en op straat zo hebben gehoord? De HEER is kwaad dat zijn 'woordvoerder', en daarmee Hijzelf, belachelijk wordt gemaakt. Twee berinnen voltrekken de vloek die Elisa in Gods naam uitspreekt. Het is nu duidelijk voor iedereen: Elisa is profeet van de Heilige God van Israël.

Maar een paar keer in de Bijbel straft God direct met de dood. Hij is erg geduldig, maar laat uiteindelijk niet met zich spotten.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: God helpt en wordt boos

Richtlijnen: Vertel de kinderen dat Elisa Elia opvolgt als profeet. Hij is dus een knecht van God. Vertel dat Hij het water in Jericho namens de HEER (door een wonder) gezond maakt. Maar de mensen in Israël willen niet naar God luisteren. Daarom spotten ze ook met Gods profeet Elisa. Ook een groep kinderen doen mee en schelden Elisa uit: 'Zet 'm op, kaalkop'. Dan wordt God heel boos. Hij komt op voor Elisa. Twee beren vallen de jongens aan en doden hen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: God laat niet met zich spotten

Richtlijnen: Elisa is uitgekozen om de grote profeet Elia op te volgen. Elisa moet nu Gods woorden spreken, maar zullen de mensen hem wel geloven. Hij heeft wel de mantel van Elia gekregen, maar is anders. Minder ervaren in het spreken, niet ruig behaard, maar kaal.

Dat God door Elisa werkt blijkt als hij zorgt dat er geen mensen meer sterven en baby's ziek geboren worden door ongezond water. Hij zuivert het met zout in de naam van de HEER. Toch nemen velen Elisa niet serieus doordat ze God niet willen gehoorzamen. Een groep jongens bespotten Elisa: 'Zet 'm op, kaalkop'. Anders gezegd: doe je best, kale profeet van God, we luisteren toch niet! Eigenlijk spotten ze met God zelf. Dat blijft niet zonder gevolgen. Twee berinnen voeren de vervloeking uit.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Beledigen van een profeet van God

Richtlijnen: Als je vuurwerk gooit naar brandweer- of politiemensen, als je een ambulanceverpleegkundige aanvalt en hen hindert in hun werk wordt dat je extra zwaar aangerekend. Ze zijn 'in functie' namens de overheid of de ambulancedienst. De straffen voor geweld tegen hen zijn zwaarder dan voor geweld tegen zomaar iemand.

Wat vinden de jongeren daarvan?

Elia is in functie als Gods profeet (zie de toelichting). Bij het wonder in Jericho protesteert niemand: iemand die ziekte en handicaps voorkomt is welkom. Maar wanneer Elisa namens God vraagt om geloof en gehoorzaamheid wordt hij bespot. Zijn kale hoofd wordt het mikpunt: Doe je best namens God, kaalkop. Eigenlijk dagen ze God zelf uit. Gods straf is hier extra zwaar voor de jongens die het zeggen (en vast en zeker thuis en op straat hebben gehoord). Twee berinnen voltrekken de vloek die Elisa in Gods naam uitspreekt. Het is nu duidelijk voor iedereen: Elisa is echt de profeet van de Heilige God van Israël.

Extra Bijbelgedeelte: Handelingen 5:1-11

(Het voorbeeld uit het Nieuwe Testament dat God iemand met de directe dood straft die met Hem spot, is bij Ananias en Saffira. Ze bedriegen God door te zeggen dat ze alles geven en in het geheim veel voor zichzelf houden. God laat niet met zich spotten.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

Elisa vraagt eerst om de kracht van Gods Geest te mogen ontvangen die op Elia lag. Een dubbel deel wil zeggen: de erfenis van de oudste zoon. Die krijgt hij. De profetenzonen willen Elia zoeken, ondanks dat Elisa ze ervan probeert af te houden. Elisa zwicht voor hun aanhoudend vragen en de profetenzonen gaan Elia zoeken. Ze vinden hem natuurlijk niet. Elisa zoekt zijn verblijfplaats in Jericho. Een welvarende stad, maar het water dat van levensbelang is voor de inwoners veroorzaakt ziekten en dood. Elisa mag in Gods naam laten zien dat God de God van het leven is. Zout, een reinigingsmiddel tegen bacteriën en infecties, gebruikt hij als middel om de waterstromen weer gezond te maken. Het eerste wonder dat Elisa in Gods naam mocht doen was een wonder van leven voor de hele stad. Het tweede wonderteken is de straf van de dood op spottend. Het laat dan ook eerbied zien voor de God van het leven en daarmee voor zijn dienaar die zijn opdrachten uitvoert. Door zijn ingrijpen door het zout in het water konden de volwassenen en kinderen/jongemannen blijven leven en een leven opbouwen. De spot komt waarschijnlijk niet allereerst uit de kinderen/jongemannen zelf, maar is kopiegedrag van de spot van ouders die Elisa maar een belachelijke profeet vinden. Hij zag er bovendien anders uit dan Elia. Soms moet God helaas een heel harde straf gebruiken om aan de mensen te laten zien wie Hij werkelijk is en dat ze daarbij ontzag voor zijn dienaar moeten hebben. Denk aan het verhaal van Mozes en Korach, Dathan en Abiram. Zowel Elisa als Mozes zullen zachtmoedig mannen zijn geweest die uit zichzelf over zich zouden laten lopen, juist omdat ze zo'n uitzonderlijke aanstelling als profeet van God hebben gekregen. Ze zijn niet gewoon, maar raar in andermans ogen. Daarvan kun je flink onzeker worden. Om te bevestigen dat de profeten direct in Gods dienst staan en het respect van een godsmann verdienend grijpt God zo hard in. Voor dit zware ingrijpen moet je vooral ook kijken naar de achtergrond van Betel. Betel is van huis Gods tot een heidens centrum van de Baälgodsdienst geworden. De Baälgodsdienst wordt gepromoot als de ware godsdienst door de regeringsleiders Izebel en Achab. Niet die van de HEER, de Schepper van hemel en aarde. Elisa gaat via Jericho terug naar Betel. De laatste tocht die hij ook samen met Elia gemaakt heeft, voordat Elia ten hemel voer, maar nu in omgekeerde richting.

Meer gedetailleerde beschrijving (vers voor vers)

- Vs.19 Elisa: Elisa betekent: Mijn God is redding. Zoals bij Elia ('Mijn God is de Heer') de nadruk valt op wie de ware God is ('de HEER, Die is God', riep het volk op de Karmel), zo blijkt bij Elisa steeds weer het reddende karakter van deze God. Elisa is de opvolger van de profeet Elia. Net als Elia wordt hij een man Gods genoemd. In vele opzichten weerspiegelen zij elkaar. De bijzondere wijding die Elia had, ontving ook Elisa. Dat wordt gesymboliseerd door de mantel die Elia achterliet toen hij ten hemel voer. Opmerkelijk is ook dat Elia hem tot profeet moet zalven. Hij ontvangt daarvoor de opdracht op de berg Horeb. Elisa's werkterrein is, evenals dat van Elia, het Noordrijk Israël. Elisa was de zoon van Safat uit Abel-Meholah; hij werd de dienaar en volgeling van Elia (1 Koningen 19:16-19). Zijn naam komt het eerst voor in de opdracht aan Elia om hem tot opvolger te zalven. Op zijn weg van Sinai naar Damascus treft de profeet Elia hem aan terwijl hij met de runderen het land ploegt. Hij roept Elisa door zijn mantel over diens schouders te gooien. Hij neemt hem aan als zoon en roept hem tot het profetenambt. Tot het overlijden van Elia is verder weinig vermeld over Elisa. Hierna wordt gezegd dat hij 'een dubbel deel' van de geest van Elia heeft gekregen, omdat hij de wonderbaarlijke hemelvaart van Elia heeft mogen zien. Hij heeft de leiding van de profetenschool in Jericho, redt Dotan van een Aramese belegering en geneest de Syrische generaal Naäman van melaatsheid. Hij zalft Hazaël tot koning over Syrië en Jehu tot koning over Israël. Jaren later, op zijn sterfbed, komt koning Joas, de kleinzoon van Jehu van Israël, om te rouwen over zijn naderende einde. Hij spreekt tot Elisa dezelfde woorden als Elisa bij Elia's dood: 'Mijn vader, mijn vader! Wagens en ruiters van Israël!' Volgens 2 Koningen 13:20-21 werd een overleden man, door omstandigheden in de gauwigheid in het graf van Elisa gegooid, weer levend toen zijn lichaam in aanraking kwam met het gebeente van Elisa. Zeven feiten over Elisa: <https://www.theologie.nl/7-feiten-over-elisa/> Zie voor informatie over Jericho: <https://bijbelin1000seconden.be/menu/tiki-index.php?page=JERICHO> <https://christipedia.miraeze.org/wiki/Jericho> Jericho de oudste stad die nog steeds bewoond wordt. Ten tijde van Jozua was de stad niet groot meer, zo'n 2000 inwoners, maar nog steeds strategisch voor het volk Israël om te veroveren onder leiding van God. Later, ten tijde van de Rechters, werd Jericho weer opgebouwd, op een iets andere plaats. Elia stichtte of herstelde in Jericho een profetenschool. Uit de zo gunstig gelegen plaats zou de godsdienstige werking en invloed van de school zich verder uitstrekken (2 Kon. 2:4-7, 15-18).
- Vs. 20 Zout: Zout had in Israël een diepe betekenis. Bij zout dacht men aan God. Offers werden met zout besprenkeld en bij het sluiten van een verbond werd zout gegeten. Ook pasgeboren kinderen werden met zout ingewreven. Zout is een smaakmaker, een bederfwerend middel, zuiverend en reinigend. Het benadrukt de zuiverende kracht van het Woord van God.

- Vs. 23 Betel: Betel ooit 'huis van God' is een onheilige plaats geworden. Het was ooit het huis van God op aarde, de poort van de hemel (Genesis 31:13).
De profeet Samuël sprak recht te Betel (1 Samuël 7:16). Er was later een profetenschool (2 Koningen 2:3). Na de deling van het koninkrijk Israël koos de goddeloze koning Jerobeam de plaats uit voor zijn heiligdom (1 Koningen 12:29). Hij stelde hier en in de stad Dan een gouden kalf op. Zo werd de plaats 'Huis van God' (Hebreeuws Beth-El) een 'Huis van Nietigheid' (Hebreeuws Beth-Aven), omdat een afgod een nietig ding is en afgodendienst ijdelheid en vergeefse dienst is.
Amazia, priester te Betel, noemde Betel 'het heiligdom van de koning' (Jerobeam) en 'het huis van het koninkrijk' (tienstammenrijk). Hij zond de profeet Amos vandaar weg naar Juda (Amos 7:13).
God kondigde door de mond van de profeet Amos (8e eeuw v.Chr., Amos 3:13) aan dat hij bezoeking zou doen over de afgodische altaren van Beth-el.
<https://www.christipedia.nl/wiki/Betel>
- vs. 23 Kaalkop: Waarom deze zware straf voor deze spotterij door kinderen? Het verhaal maakt deel uit van een hoofdstuk dat breed vertelt hoe de profetenmantel overgaat van Elia naar Elisa. Het is een periode in Israëls geschiedenis waarin het godsdienstig leven zich in een neerwaartse spiraal bevindt. Het gaat over een heftig conflict tussen de HEER en Baäl, de profeet en de koning. Israël en de koning breken niet met de afgoderij. Het volk wordt daarbij geïnspireerd door Izebel (zie Izebel). De boeken 1 en 2 Koningen vertellen hoe het komt dat het volk in ballingschap is gegaan. Israël blijft offers brengen voor Baäl. Betel wordt het middelpunt van de afgodendienst aan Baäl. Achab en Izebel hebben honderden Baälpriesters aangetrokken. Ze moeten niets van Elisa hebben. Elisa valt op door zijn uiterlijk. Elia, zijn voorganger, had lang haar en een baard net als de priesters en de Nazareners vroeger, hij niet.
Hij ziet er dus anders uit en dat roept de spotlust van de kinderen op. Ze maken iemand die van God komt belachelijk. Die twee kinderen vertegenwoordigen het volk. Zij geven door wat zij van hun ouders meekrijgen. In het agressieve optreden van de kinderen/jongemannen zien we een weerklank van de mentaliteit van het volk. Naar Elia wilde het volk misschien nog wel luisteren, maar van die vreemde snoeshaan zonder baard moeten ze niets hebben. Weg met hem!
Waren het wel kinderen? Het Hebreeuwse woord voor 'kinderen' wordt ook voor David gebruikt die gaat vechten tegen de reus Goliat. De jongeman David tegen de reus Goliat. Waarschijnlijk waren het twee jongemannen. Waren die wel zo onschuldig? Zij tonen agressief gedrag. Zij maken het optreden van de Godsgezant belachelijk. Dat wekt de woede van God op. God laat niet met zich spotten.
Waarom 42? Tweeënveertig is niet een toevallig getal. Het is het getal van Gods geduld. Daar was de stad Betel overheen gegaan.
- Vs. 25 Karmel: Karmel betekent Gods wijngaard.
<https://www.onderwijsenisrael.nl/land-van-de-bijbel/bergen-in-israel/karmel>
De berg Karmel is het noordelijkste gedeelte van het Karmelgebergte. Dit gebergte ligt in het noordwesten van Israël en is ruim 500 meter hoog. Het hoogste gedeelte is ongeveer 25 kilometer lang. Het gebergte loopt vanaf de stad Haifa aan de Middellandse Zee in zuidoostelijke richting over in de bergen van Samaria.
De berg is het hele jaar door groen. Dit als gevolg van de grote neerslaghoeveelheid van 600 tot 800 mm per jaar. Dat heeft te maken met de ligging aan de zee, zodat vochtige westenwinden stijgingsregens veroorzaken.
Uit de Bijbel is de Karmel bekend van de geschiedenis van Elia en de profeten van Baäl (1 Koningen 18). Een klein karmelietenklooster staat nu op de traditionele plaats van deze tweekamp, waar de Kison stroomt. Hier doodde Elia de profeten van Baäl, nadat hun valse godsdienst aan het licht was gebracht, doordat Elia vuur van de hemel had gebeden. Bijzonder dat Baäl de god van de vruchtbaarheid was. En toen bleek dat alléén de HEER regen kon geven!
- Vs. 25 Samaria: Samaria kan wachttoren betekenen. Samaria, de hoofdstad van het koninkrijk Israël (het Tienstammenrijk/Noordrijk) na de splitsing tussen Israël en Juda, lag op de Westelijke Jordaanoever. De stad werd gebouwd op een geïsoleerde heuvel bij een kruispunt van wegen. De vallei aan de voet van de stad was erg vruchtbaar.
Koning Omri (ca. 882-871 voor Christus) verplaatste zijn hoofdstad Tirsa rond 876 voor Christus naar een berg die hij kocht van een zekere Semer, waarvan de naam in het woord Samaria terug te vinden is. Samaria is de enige grotere stad die door Israëlieten werd gesticht. Onderzoekers stelden vast dat Omri op de top van de heuvel een akropolis bouwde met paleizen en tempels die door een muur en de stad werd omgeven. Later breidde zijn zoon Achab (871-852 voor Christus) de stad uit. Het was de vrouw van Achab, Izebel, een Fenicische prinses, die de Baälcultus introduceerde aan het hof.
<https://bijbel.eo.nl/bijbelse-achtergrond/samaria-samaritanen-en-hun-afkomst>
<https://bijbelin1000seconden.be/menu/tiki-index.php?page=SAMARIA>

Een of twee vragen bij het gedeelte

- Op welke manier laat jij je eerbied voor God zien?
- Wanneer mensen om je heen duidelijk laten merken dat ze geen eerbied hebben voor God in de hemel, hoe voel jij je dan en hoe ga jij daar dan mee om?

Auteur: AS-dR

Liederen

Psalm 23	
Lied 838	(=Gezang 481 LvdK)
Lied 871	(=Gezang 281 LvdK)
Psalm 8	Hemelhoog 4
Heer, U kent mij als geen ander	Hemelhoog 50
De muren van Jericho	Hemelhoog 62
Als je bidt, zal Hij je geven	Hemelhoog 101
Bewaar je oog	Hemelhoog 371

Auteur: PZ

God helpt en wordt boos

Het Bijbelverhaal van vandaag gaat over de profeet Elisa. Hij heeft de profetenmantel van Elia gekregen. Hij is nu een knecht van de Here God. Hij is door God uitgekozen om de woorden van de Here God te vertellen aan de mensen! En iedereen die in nood zit en bij hem komt om hulp, wordt geholpen.

Dat gebeurt al snel in de stad Jericho. De mensen van deze stad vragen aan Elisa: 'Elisa, kun je ons helpen? Er is iets mis met het water. Onze oogsten mislukken. En we worden ziek van het water dat we uit de put halen.'

Elisa weet wat hij hieraan kan doen. 'Geef me een schaal met zout', zegt hij. En dat gebeurt.

Elisa gooit het zout in de put en zegt: 'Zo zegt de HEER: Ik maak dit water gezond. Er zal niemand meer ziek van worden.'

Wat een prachtig wonder! Want het water is opeens gezond! Er wordt inderdaad niemand meer ziek van het water. Elisa heeft het water niet gezond gemaakt. Dat heeft God zelf gedaan. Elisa is alleen zijn knecht. Hij luistert naar God en doet wat de Here God tegen hem zegt.

Na een paar dagen vertrekt Elisa uit Jericho. Hij gaat op weg naar Betel.

Een aantal grote jongens en meiden die wonen in Betel, zien Elisa in de verte aankomen. Ze vinden dat hij er nogal vreemd uit ziet. Hij heeft wel net zo'n mantel aan als Elia. Maar hij is kaal en heeft helemaal geen baard. Zou dit soms de nieuwe profeet Elisa zijn?

'Kom op, we gaan alvast naar hem toe', roepen ze. 'Laten we vragen wat hij ons heeft te vertellen.'

De groep grote jongens en meiden rennen naar Elisa toe. Maar dan doen ze iets heel ergs. Ze beginnen hele nare dingen tegen Elisa te zeggen. Omdat hij er raar uit ziet. Ze roepen: 'Ga weg, kaalkop; Ga weg, kaalkop! Wij moeten jou hier niet! Wegwezen!'

'Heeft God geen betere profeet dan deze man, met z'n kale hoofd, zonder baard en z'n vreemde mantel?'

Ze bespotten Elisa en schelden hem uit. Elisa! Een knecht van de Here God! Ze lachen hem uit. Wat erg hè. Je mag mensen niet uitschelden.

De Here God heeft heel duidelijk gezegd dat je profeten niet mag bespotten en uitschelden. Profeten zeggen juist de woorden van God. Die mag je niet uitlachen en uitschelden! Dan word je gestraft.

Elisa hoort wat de grote jongens en meiden tegen hem zeggen. Hij wordt er boos van. Hij zegt: 'Als je deze dingen tegen mij zegt, spot je met de Here God. Het loopt dan niet goed met je af!' Maar de grote jongens en meiden luisteren niet.

Ook de Here God hoort wat de grote jongens en meiden zeggen tegen Elisa. Hij wordt net als Elisa boos op hen. De Here God komt op voor Elisa. Het kan niet wat hier gebeurt.

En terwijl Elisa de groep grote jongens en meiden aanspreekt, komen er twee beren uit het bos. Ze doden de grote jongens en meiden.

Wat een verdriet. Weet je, deze groep grote kinderen hebben iets verkeerd geleerd. Ze hebben geleerd dat je mag spotten met de Here God. Dat je profeten mag uitschelden. En dat wil de Here God niet. Dat wil Hij met dit verhaal heel duidelijk maken.

Auteur: RS

God laat niet met zich spotten

Inleiding

Wat is respect? Ben jij altijd respectvol? Respect is heel belangrijk. Het betekent dat je waardering hebt voor een ander, dat je eerbied hebt voor iemand en misschien zelfs wel tegen diegene opziet. Het woord 'respect' heeft ook alles te maken met naar elkaar omzien en rekening houden met elkaar. Op school, thuis, op de kindernevendienst, bij de sportclub... overal wordt van je gevraagd om met respect met elkaar om te gaan. Respect voor een ander laat je zien en laat je horen.

- Kun jij een voorbeeld geven van respect? Wanneer ben jij respectvol en hoe laat je dat zien of blijken?

Het tegenovergestelde van respect is respectloos. Ook daar weet je vast al heel wat vanaf.

- Wat vind jij respectloos? Is het af en toe oké om respectloos te zijn of kan dit nooit het geval zijn?

In het verhaal van vandaag gaat het ook over respect hebben. Het belangrijkste is om respect te hebben voor de Here God.

- Wat gebeurt er als je geen respect hebt voor de Heer en voor de mensen die bij Hem horen?

In de Bijbel zijn een paar verhalen waarin je kunt horen dat het dan niet goed met de mens afloopt die geen respect toont. Dit is zo'n verhaal.

Bijbelvertelling

Ken je Elisa? Hij is de opvolger van de profeet Elia. Op een bijzondere manier is dit aan hem overgedragen. Elisa heeft de profetenmantel van Elia om. Hij mag de profeet van God zijn in Israël. Hij mag de woorden van God spreken. Maar hij is wel heel anders dan de profeet Elia. De profeet Elia had een ruige baard en veel haar, Elisa is kaal. Elia had veel ervaring met het spreken tot mensen, Elisa vindt dat nog heel spannend. Toch heeft Elisa dezelfde mantel aan als Elia. Dus Elisa is nu de profeet van God, maar zullen de mensen hem ook als profeet zien? Zullen ze hem net zo respecteren als ze Elia gerespecteerd hebben?

Elisa is in de stad Jericho. Als hij door de stad trekt, komen er mensen naar hem toe. Ze spreken hem aan en zeggen: 'U ziet wel dat onze stad Jericho op een mooie en goede plek ligt. Toch hebben we een probleem. Ons probleem is het water uit de bron die net buiten de stad ligt. Het is slecht water. We halen het bij de bron, drinken ervan en ondervinden dan problemen. Als een vrouw zwanger is, dan wordt het kind te vroeg geboren en sterft. Niet zomaar één keer, nee telkens weer gebeurt dit. Dat vinden we verschrikkelijk!' Elisa kijkt de mensen aan. Maar dat is ook verschrikkelijk. Even denkt Elisa na. Hij weet: 'Ik ben nu de profeet van God, de mensen vertellen dit niet zomaar aan mij.' Dan zegt hij: 'Haal een nieuwe schaal, een schaal die nog nooit is gebruikt en vul deze met zout.' Wat een vreemd verzoek is dat en wat heeft een schaal zout nu te maken met slecht water? Maar

Elisa is de profeet, dus doen de mensen wat hij vraagt. Er wordt een nieuwe, ongebruikte schaal gehaald en deze wordt gevuld met zout. De mensen kijken nieuwsgierig toe wat Elisa met de schaal met zout gaat doen. Zodra hij hem in zijn handen heeft, staat Elisa op en loopt hij de stad uit. Een groep mensen volgt hem. Elisa loopt rechtstreeks naar de waterbron, de bron waar het slechte water wordt gehaald en naar de stad wordt gebracht. Hij houdt de nieuwe, ongebruikte schaal boven de bron en gooit het zout in de waterbron. Even is het helemaal stil. Dan draait Elisa zich om en zegt tegen de mensen: 'Vanaf nu is dit water zuiver. Niemand zal meer door dit water sterven. Alle kinderen zullen gezond geboren worden.' Veel mensen zijn blij, anderen zeggen: 'Dit kan hij nu wel zeggen, maar dat moeten we eerst nog maar eens zien.' Maar het is echt gegaan zoals Elisa heeft gezegd. Het water is zuiver en kinderen sterven niet meer omdat ze te vroeg worden geboren. Elisa is echt de profeet van God.

Elisa gaat op reis zoals Elia vaak op reis was door het land Israël. Hij gaat van Jericho naar de stad Betel. Die stad ligt op een heuvel en Elisa moet klimmen om bij de stad te komen. Uit de stad komt een grote groep jongens op hem af rennen. Ze kijken naar de kale man met zijn bijzondere mantel om. Ze beginnen om hem heen te lopen, ze lachen hem uit en schreeuwen naar hem. Ze hebben geen respect voor de profeet van God en roepen: 'Zet 'm op, kaalkop! Klim maar omhoog, kale!' Eerst schenkt Elisa de jongens geen aandacht, maar ze blijven doorgaan. Ze blijven lachen en roepen: 'Kale, klim maar omhoog! Zet 'm op, kaalkop!' Dan staat Elisa stil en draait zich om naar de jongens. Dat ze hem uitjoelen en uitlachen is eigenlijk hetzelfde als de Here God uitlachen en uitjoelen. Dit gebrek aan respect moet gestraft worden. Daarom roept Elisa naar de jongens: 'De HEER zal jullie straffen!' Dan gebeurt er iets vreselijks. Uit het bos komen twee beren gelopen. Ze komen op de groep jongens af, ze grommen en slaan met hun poten in het rond. 42 jongens worden geraakt door de beren. Ze sterven. Wat een schrik en wat een verdriet! De andere jongens rennen zo snel ze kunnen terug naar de stad. Ook Elisa klimt verder totdat hij in de stad Betel is. Daarna trekt hij verder naar de berg Karmel en daarna gaat hij naar de stad Samaria. Zo trekt de profeet van God door het hele land. Elisa wordt bekend in heel het land als de profeet van God.

lees verder op de volgende bladzijde

Gebed

Heer, wat is het fijn dat U mensen geeft die ons de weg naar U wijzen.

Lang geleden waren dat profeten, maar ook nu zijn er mensen die ons vertellen over U en over een leven met U. Wij willen U voor hen danken.

Soms is het voor ons moeilijk om op een goede manier over mensen te spreken of tegen mensen te spreken, dan zijn wij respectloos. Wilt U ons helpen om steeds weer respect voor anderen te laten zien. En vooral ook om respect te hebben voor U, want U bent onze God. Amen.

Auteur: JvdM

Beledigen van een profeet van God

Inleiding

Probeer als leiding een filmpje of krantenartikel/foto's te pakken te krijgen van rellen en laat dat de kinderen zien. Stel er vragen over: hoeveel jaar oud zijn deze jongens ongeveer? Waarom doen ze dit denk je? Wat vind jij ervan? Als je de regering of de burgemeester iets duidelijk wil maken, wat zou je dan kunnen doen? Is rellen of demonstreren de enige oplossing?

Vaak lees ik in de krant of zie ik op televisie dat er relletjes zijn, die soms uitgroeien tot echt grote rellen. Zo erg zelfs dat de politie of ambulancepersoneel wordt belaagd, aangevallen. Er worden stenen naar hen gegooid en auto's in brand gestoken, fietsen kapot gemaakt of in het water gegooid. Vuurwerk wordt gegooid en overal ontstaan brandjes.

- Wat vind jij daarvan? Waarom vind je dat?

De politie is er om ons te beschermen. De ambulance helpt mensen die gewond zijn. Als je zulke mensen aanvalt en je wordt gepakt, krijg je een extra zware straf. Vind je dat logisch of niet? Vertel....

In de Bijbel staat ook een verhaal overrellende jongeren. Luister maar.

Bijbelverhaal

Elisa wrijft over zijn mantel. Zijn mantel. Nou ja, nu wel, maar hij kreeg hem van zijn voorganger Elia die nu bij God is. Elisa is uitgekozen om de taken van Elia over te nemen. Maar profeet-zijn is nog niet zo eenvoudig. Dat weet Elisa maar al te goed. Hij vraagt God dan ook om dezelfde wijsheid als Elia had. Nu staat Elisa er alleen voor, dat wil zeggen zonder Elia. Alleen zijn mantel mag hij dragen.

De inwoners van Jericho weten Elisa, hun nieuwe profeet, al snel te vinden.

'Luister Elisa, Jericho heeft een prachtige ligging. Daar hoor je ons niet over klagen. Maar weet u dat het water sterk vervuild is. De grond veroorzaakt zelfs misgeboorten. Er worden veel kinderen en dieren met handicaps geboren'.

'Breng me een nieuwe schaal met wat zout erop', vraagt hij aan de mensen die bij hem staan. Even later komen ze aangelopen, met de schaal met zout. Zout heeft een zuiverende kracht. Het reinigt. Elisa loopt richting de bron terwijl de mannen achter hem aanlopen. Daar aangekomen strooit Elisa het zout dat op de schaal ligt, in de bron. Ieder kijkt zwijgend toe. Dan zegt Elisa: 'Dit zegt de HEER: Ik zuiver het water. Mensen zullen door het drinken van dit water niet meer sterven. Ook zal dit water geen handicaps meer veroorzaken'.

En dan staat er zo mooi in de Bijbel: 'en tot op de dag van vandaag is het water zuiver'. Zo is God. Als Hij iets doet, doet Hij dat goed, volmaakt.

Maar Elisa is niet Elia. De mensen praten over Elisa en dagen hem zo af en toe uit. Ook de kinderen horen hoe de volwassenen over Elisa praten, zonder eerbied. Als ze hem zien, wijzen ze naar hem en fluisteren. Hij draagt

dan wel Elia's mantel, maar toch is het een heel andere man. Zijn hoofd is helemaal kaal. Wat een verschil met Elia die lange haren had en een baard. Is hij echt wel een profeet van God?

Elisa moet in Betel zijn, een plaats waar veel afgoderij is. Veel mensen vereren daar de Baal en zijn de God van Abraham, Isaak en Jakob vergeten. Het gebod dat ze geen afgoden mogen dienen, zijn ze allang vergeten. Toch geeft God het niet op en stuurt zijn knecht naar deze goddeloze plaats.

Hij vertrekt te voet van Jericho naar Betel. Dat is een helemantel klim onder de brandende zon. Terwijl Elisa omhoogklautert en het zweet van zijn voorhoofd druppelt, komt er een groep jongeren hem tegemoet. 'He, is dat niet Elisa? Ja, dat is hem. Kijk maar naar zijn kale kop.' Eerst zijn de jongens nog rustig, maar dan beginnen ze elkaar op te hitsen. Ze fluisteren achter hun hand en beginnen hem uit te lachen, eerst één, dan vijf, dan doen alle anderen mee. Het gescheld zwelt aan: 'He kaalkop!' Al gauw klinkt het in spreekkoor: 'Kaalkop, kaalkop, zet 'm op, zet 'm op, kaalkop'. Dreigend komen ze dichterbij.

Beseffen deze jongeren niet dat ze de profeet van de HEER beledigen en daarmee de HEER zelf? Net als jongeren in deze tijd die niet beseffen dat ze de politie of het ambulancepersoneel beledigen. Mensen die door de regering zijn aangesteld.

Elisa staat stil. Hij kijkt naar de jongeren, hoort hun geschreeuw dat steeds sterker klinkt. Ze deinzen nergens voor terug. In zijn eentje kan hij deze jongeren niet tegenhouden. Elisa weet dat deze jongeren straf verdienen omdat ze de HEER beledigen, maar dat ligt niet in zijn hand.

Plotseling is er grote paniek. De jongeren vliegen alle kanten op. Vanuit het niets komen twee sterke beren aangerend. Enkele jongeren weten te ontkomen, anderen niet en worden gedood door de beren. God laat niet met zich spotten, ook niet met zijn dienaar de profeet. Wat zullen de mensen in Betel geschrokken zijn. Begrijpen ze nu dat ze te maken hebben met een heilig God die niet toelaat dat zijn dienstknecht, de profeet wordt bespot? Die niet toelaat dat andere goden worden gediend?

Vragen

Stel de kinderen een paar vragen. Natuurlijk mag u ook zelf de vragen bedenken die bij u opkomen of komen er vragen vanuit de kinderen zelf.

- Misschien hoor je in de kerk of thuis wel eens dat je eerbied voor God moet hebben. Maar ja, hoe doe je dat? Wanneer en hoe laat jij zien dat je eerbied voor God hebt?
- Ben je wel eens mensen om je heen tegengekomen die geen eerbied voor God hebben? Hoe merk je dat? Hoe voel je je dan? Hoe ga je daar mee om? Kun je daar wat aan doen?

Auteur: JVVvN

4 augustus 2024

De olie van de weduwe

2 Koningen 4:1-7

Thema: Geen schulden meer

Doel

De kinderen ontdekken je als je vraagt om Gods hulp moeilijkheden kunt overwinnen en een nieuwe, goede toekomst krijgt.

Toelichting

Hoe het komt dat deze weduwe met haar beide kinderen grote schulden heeft, wordt niet verteld. Wel dat het haar moeilijk gemaakt wordt door schuldeisers. Ze willen haar kinderen meenemen als slaven. Ze ziet maar één uitweg: naar Elisa gaan. Ze vraagt Gods profeet (en dus God zelf) om hulp. Elisa zegt niet wat zij doen moet, bijvoorbeeld bidden of bedelen. Nee, hij knoopt aan bij wat zij nog heeft: olie. Daarmee gaat hij verder. Zo wordt zij vrij van schuld en kan nog leven van het overige. Een teken hoe ons geluk belangrijk is voor God.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: God helpt

Richtlijnen: Vertel gewoon het verhaal. Een gelovige vrouw is haar man verloren. Ze heeft veel te weinig geld om voor haar kinderen te zorgen. De mensen die ze nog moet betalen zijn hard en willen haar kinderen afpakken om voor hen te werken. Ze gaat naar Gods profeet Elia. Hij belooft dat haar kleine beetje olie genoeg zal zijn. Ze mag geloven dat God het veel meer zal laten worden. Zoveel meer dat ze olie kan verkopen en genoeg verdient om alles te betalen en iedere dag eten en kleren te kunnen kopen. Door Gods goedheid is ze uit de problemen en krijgt ze een goed leven.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Geloof en een beetje olie

Richtlijnen: Vertel aan de kinderen over de problemen van deze weduwe. Haar man is er niet meer en kan dus geen geld verdienen. Ze heeft schulden; die worden alleen maar groter. Hoe moet ze verder? Nu willen de schuldeisers haar kinderen afpakken; dan kunnen ze later hun knechten worden. Weten de kinderen een oplossing?

Elisa verwijt de vrouw niet dat ze haar schulden zover heeft laten oplopen. Hij zegt ook niet: je moet gewoon bidden, dan komt het vanzelf goed. Hij zegt ook niet dat andere mensen haar moeten helpen. Hij vraagt wat ze wel heeft. Het is alleen een beetje olie. Geloof ze dat dat voor God, die ze om hulp vraagt, genoeg is? Ja, ze doet wat Elisa zegt. Thuis blijkt dat God de olie veel meer laat worden. Haar schulden kan ze nu afbetalen en ze heeft genoeg geld over om met haar kinderen van te leven. Geloof en een beetje olie, genoeg voor God om te laten zien wie Hij is: een gulle God die helpt.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Schuldhulpmaatje

Richtlijnen: Soms raken mensen in de schulden. Ze denken niet na bij wat ze kopen en geven meer uit dan ze verdienen. Of er gebeurt iets ergs in hun leven (werkeloos, een ongeluk, ziekte en dus minder inkomen) en ze hopen ten onrechte dat het vanzelf weer goed komt. De stapel onbetaalde rekeningen wordt groter en groter. Er komen deurwaarders: 'u moet nu echt betalen'. Deze mensen weten soms niet meer hoe het verder moet, maar schamen zich daarvoor. De kerken hebben 'Schuldhulpmaatje': iemand komt, als ze dat willen, om hen te helpen hun leven weer op orde te brengen. Ze maken geen verwijten, maar vragen of ze samen met de mensen in schulden mogen kijken wat er mogelijk is: betere administratie, wat meer verdienen, minder uitgeven en langzamerhand schulden afbetalen. Soms helpen kerken met een goedkope lening. De weduwe die naar Elisa komt zit muurvast. Haar schuldeisers willen nu geld zien en anders pakken ze haar kinderen af. Vreselijk. Ze ziet maar één uitweg: naar Elisa gaan. Ze vraagt Gods profeet (en dus God zelf) om hulp. Elisa zegt niet wat zij doen moet, bijvoorbeeld bidden of bedelen. Nee, hij knoopt aan bij wat zij nog heeft: olie. Daarmee gaat hij verder. Zo wordt zij vrij van schuld en kan nog leven van het overige. Een teken hoe ons geluk belangrijk is voor God.

Naar wie ga jij als je vastzit? Durf je bij God aan te kloppen? Hij wil jou uit de schulden helpen, zonder verwijt. Hij vraagt of Hij samen met jou (want er moest vast wel iets veranderen!) jouw leven weer goed en mooi mag maken. Hij kan jou veel, alles geven uit zijn overvloed.

Extra Bijbelgedeelte: Psalm 146: 5-9

(Bij God vallen juist de mensen die vastzitten in hun leven niet buiten beeld. God heeft hart voor hen en helpt hen verder.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Vandaag lezen we verder in de geschiedenissen van de profeet Elisa, de opvolger van Elia. De naam Elisa betekent 'God is een Helper' of 'God is verlossing'. In dit gedeelte komt de hulp van God duidelijk naar voren. We ontmoeten een weduwe met twee kinderen. Haar man was profeet geweest. Er wordt wel aangenomen dat er in Israël bepaalde profetenscholen zijn geweest. In ieder geval zijn er groepen profeten geweest. Nu was er een duidelijk gebod in Gods wet hoe men met armen dient om te gaan. We lezen daarover in Deuteronomium 15:7-11. We lezen in deze tekst over het gul geven aan de armen. In Israël ging het blijkbaar niet zoals het hoort, want de weduwe vreest dat ze haar kinderen als slaven moet verkopen om de schulden af te kunnen betalen. Volgens Gods goede wet zouden ze overigens nooit een echte slaaf worden, maar behandeld moeten worden als een soort dagloner. In het jubeljaar (eens in de vijftig jaar) moesten ze dan weer vrijkomen. De weduwe roept daarop de hulp van de profeet in. Elisa wijst dan niet op wat er niet is, maar juist op wat er wel is: een beetje olie. In die tijd iets alledaags. Er staat niet bij hoe Elisa weet wat er gedaan moet worden. De vrouw krijgt in ieder geval de opdracht om zoveel mogelijk lege kruiken te verzamelen. Ze doet wat hij zegt. Het doet denken aan de bruiloft in Kana, uit Johannes 2. Ze noemt zichzelf dienaar, wat de verhoudingen aangeeft. In dit gedeelte komt een thema naar voren dat we ook in het Nieuwe Testament tegenkomen: van het weinige dat wij God aan te bieden hebben, maakt Hij veel. Denk hierbij aan de wonderbare spijziging. De Here God komt hier voor deze arme weduwe op. Je kunt het dan ook lezen als een protest tegen sociaal onrecht. Denk hierbij ook aan de verkondiging van de profeet Amos. Er zit ook nog een diepere laag in: het volk was juist bevrijd uit de slavernij van Egypte. Het beloofde land mocht geen nieuw slavenhuis worden. De schuldeiser krijgt uiteindelijk waar hij recht op heeft. Maar, het is wel een man zonder barmhartigheid. Hij heeft geen oog voor de situatie van dit gezin. Zo heeft de Here God het niet bedoeld. Elisa heeft, voor zover wij weten, de schuldeiser er niet op aangesproken. Wel is het wonder een veelzeggend teken van Gods barmhartigheid en trouw.

Vers voor vers

- Vs. 4 De deur moet gesloten worden. Het wordt geen publiekelijk wonder, maar een wonder dat in stilte gebeurt. Het is de vrouw zelf die de olie in de kruiken moeten gieten, en niet de profeet.
- Vs. 5 De vrouw doet wat Elisa zegt. Ze is gehoorzaam. Daarmee laat ze aan het volk zien wat God vraagt. Blijkbaar is Elisa er zelf niet bij als het wonder gebeurt. Het is een gezinsgebeuren, de zonen helpen mee.
- Vs. 7 De vrouw brengt verslag uit bij Elisa. In het Oude Testament is 'man Gods' een andere naam voor profeet. Er moet veel olie zijn geweest want het is genoeg voor het aflossen van de schuld (die behoorlijk groot zal zijn geweest) en hun verdere levensonderhoud. Het wonder zal dan ook niet verborgen zijn gebleven. Je proeft hier ook iets van het evangelie. De vrouw wordt immers bevrijd van haar schuld. De schuldeiser is onbarmhartig, de levende God niet! Daar waar de mens het af laat weten, zien we juist de hulp van God. Hij is een helper voor de wees en weduwe. In het volmaakte offer van de Here Jezus zien we ten diepste zijn barmhartigheid: Hij geeft wat wij zelf niet kunnen geven.

Vragen

- Wat haal je voor jezelf uit deze geschiedenis?
- Zie je jezelf ook als een bevrijd mens?

Auteur: HdJ

Liederen

Psalm 146: 3, 4 en 5	
Lied 146c: 1, 6 en 7	(=Gezang 21 LvdK)
Lied 440	(=Gezang 127 LvdK)
Give me oil in my lamp	Youth for Christbundel 41
Jezus, vol liefde	Opwekking 126
'k Stel mijn vertrouwen	Hemelhoog 338
Als je bidt, zal Hij je geven	Hemelhoog 101
Hé, luister mee naar een nieuw verhaal	Hemelhoog 481
Lees je Bijbel, bid elke dag	Hemelhoog 382

Auteur: PZ

God helpt!

Inleiding

Weten jullie nog dat profeten knechten en helpers van de Here God zijn?

Zij luisteren naar de Here God. Hij geeft woorden die ze moeten zeggen tegen de mensen. Als mensen in nood zijn, gaan ze naar de profeet Elisa. Ze vragen bij hem om Gods hulp.

Zo komt er op een dag huilend een vrouw naar Elisa. Zij gelooft in de Here God. Ze vraagt Elisa om hulp. Ze zegt tegen Elisa: 'O, Elisa help mij alsjeblieft. Ik ben zo verdrietig. Een poosje geleden is mijn man gestorven. Nu heb ik niemand meer die voor mij geld kan verdienen. Ik heb wel twee zonen, maar die zijn nog veel te klein om te werken. Ik heb helemaal geen geld meer. Maar ik moet wel geld betalen aan iemand. Nu wil de man aan wie ik dat geld moet betalen, dat ik mijn twee zoontjes verkoop! Dat wil ik niet! Ik ga écht niet mijn zoontjes verkopen, Elisa! Help mij alsjeblieft!'

Zou Elisa kunnen helpen? Hij is zelf ook arm. Hij heeft heel weinig geld. Hij kan geen geld aan de vrouw geven. Dan vraagt Elisa aan de vrouw: 'Hebt u nog iets in huis om te verkopen?' De vrouw zegt: 'Alleen een fles met een klein beetje olie erin. Verder heb ik niets meer.'

Elisa vraagt de Here God om hulp. Hij hoort van de Here God, wat hij moet zeggen tegen de vrouw.

'Ga naar alle burens. Vraag of u van hen alle lege flessen en lege pannen mag lenen die ze hebben. Zet al die lege flessen en pannen in uw huis en giet ze allemaal vol met de olie uit uw eigen fles. Uw zoontjes mogen u helpen. Verder mag er niemand bij u in huis zijn.'

Wat een vreemde opdracht krijgt de vrouw. Maar Elisa weet dat het goed komt. De Here God heeft hem dit zelf verteld!

Ook de vrouw vertrouwt op wat Elisa zegt. Ze doet precies wat Elisa van haar vraagt. Ze leent bij alle burens alle lege flessen en pannen. Haar kamer en keuken staan helemaal vol!

Als alles klaar staat, pakt ze haar eigen fles. Daar zit nog een klein beetje olie in. Ze giet de olie in een pan. Ze giet de pan helemaal vol. De vrouw kijkt verbaasd. Zoveel olie zat er toch niet in? Er zit nog meer olie in! Haar zoontjes pakken alle andere flessen en pannen. Deze gieten ze ook allemaal vol met olie. De olie blijft maar komen en komen. Hij raakt niet op, totdat alle flessen, pannen helemaal vol zijn met olie.

Dit kan toch helemaal niet? Jazeker wel! Daar zorgt de Here God voor! Hij doet een wonder! Wat is God goed voor deze vrouw.

Want weet je, de vrouw kan nu de olie verkopen! Olie is duur. Ze krijgt er veel geld voor.

De man die geld van haar moet hebben, kan ze er gemakkelijk van betalen. En dan heeft ze zelfs nog over! Ze is nu niet meer arm. Ze heeft nu geen problemen meer. Wat zorgt de Here God goed voor deze vrouw! God is goed!

Auteur: RS

Geloof en een beetje olie

Bijbelverhaal

'Elisa! Profeet Elisa! Help mij en mijn kinderen!' Een vrouw stapt op de profeet Elisa af. Als je naar haar kijkt, merk je dat ze een groot probleem heeft. Elisa kijkt de vrouw aan en vraagt: 'Wat is er aan de hand?' Dan luistert hij goed en geduldig. 'Elisa, moet u horen. U kent hem vast nog wel, mijn man. Hij zat op de profetenschool. Hij hield zoveel van God, dat hij alles over Hem wilde leren. Hij wilde de goede boodschap van God aan mensen vertellen.' Elisa knikt. Ja, hij kende haar man wel, een fijne man. Je merkte aan hem dat hij heel veel van God hield. Maar hij is er niet meer. Elisa weet dat hij gestorven is. Dat is heel verdrietig voor de vrouw en haar twee zonen. Ze missen hun man en vader, maar er is nu ook niemand die op het land kan werken om hun dagelijks eten te verdienen en de andere dingen die je nodig hebt om te leven.

'Elisa, luister eens wat er gebeurd is? Ik had geen geld meer. Mijn jongens zijn nog te jong om te werken en geld te verdienen. Ik heb geld geleend om eten te kopen. En nu is die man van wie ik geld geleend heb gekomen. Hij wil dat ik alles terugbetaal, maar ik heb het niet. Als ik niet betaal worden mijn twee zonen meegenomen en moeten ze als slaaf bij hem gaan werken. Elisa, help me alstublieft! U bent toch de man van God, zijn profeet?' 'Mevrouw,' zegt Elisa, 'zullen we eens kijken wat ik voor u kan doen? Wat hebt u nog in huis?' De vrouw antwoordt Elisa: 'Alles wat ik had is al weg. Verkocht of opgemaakt. Op dit moment heb ik alleen nog een kruikje met wat olie.' Dat is niet veel. Daarmee kan de vrouw misschien nog één keer brood bakken. Het is echt het laatste dat deze vrouw en haar twee jongens hebben. 'U moet bij al uw burens kruiken, potten en pannen gaan lenen', zegt Elisa. 'Haal de potten en kruiken uit uw eigen schuur of van de zolder. Zorg ervoor dat u alles verzamelt waar u iets in kunt doen.' Elisa vertelt haar waarom dat moet. Als ze alle kruiken en potten en pannen verzameld heeft, moet ze de deur op slot doen en samen met haar kinderen met dat ene kruikje olie alles vol gieten...

Maar dat lukt toch nooit? Het is een hele vreemde opdracht die ze van de profeet van God krijgt. Ze zegt toch dat er bijna niets meer in het kruikje olie zit. Hoe kan dat weinige ineens veel worden? Toch zegt de vrouw deze dingen niet. Ze doet gehoorzaam wat Elisa zegt, ook al begrijpt ze zijn bedoeling niet. Ze vertrouwt Elisa en gelooft dat de HEER haar kan helpen. Als er geen kruik en pan meer in de buurt te vinden is doet de weduwe haar deur op slot, zoals Elisa heeft gezegd. Dan zegt ze tegen haar twee kinderen wat ze moeten doen. 'Jongens, zorg ervoor dat er steeds een lege kruik of lege pan bij mij staat. Dan kan ik met ons kruikje olie die pan of kruik vullen. De volle potten moeten jullie ergens anders neerzetten.' Zo gebeurt het. De twee jongens sjouwen de lege kruiken naar hun moeder en zetten de volle pannen ergens anders in huis neer. 'Hé jongens, zijn er geen lege kruiken meer? Alles hier is vol', roept de

wrouw. De jongens antwoorden: 'Alle kruiken, potten en pannen zijn al vol!'. Op dat moment stopt de stroom olie uit het kleine kruikje. Met dat ene kruikje zijn alle vaten in het huis van deze drie mensen gevuld met olie. De vrouw gaat het meteen aan de profeet Elisa vertellen. 'Ik heb alles gedaan wat u hebt gezegd en het is gelukt. Ik heb nu een heel grote voorraad olie! Dank u wel dat u mij geholpen heeft' Elisa zegt: 'Verkoop nu de olie zodat je genoeg geld hebt om die man – waarvan je geleend hebt – alles terug te betalen. En wat je dan nog over hebt, dat kun je gebruiken voor eten en drinken voor jezelf en je zonen.'

Die weduwe en haar twee zonen kunnen wel dansen en springen van geluk. Wat is God goed! Hij zorgt dat door Elisa's werk dit gezin dat zo in problemen was geraakt, werd gered.

Wie de HEER om hulp vraagt, mag vertrouwen dat God op de een of andere manier zal helpen. Zelfs al begrijpen we er soms niet hoe dat kan. Soms helpt God door anderen die we tegenkomen, soms redt Hij doordat je een opdracht krijgt om iets te doen. God helpt en geeft gul. Daarom kunnen wij met Hem echt leven.

Gebed

- Dank God voor zijn trouw, ook als er problemen zijn. Hij is er immers en hoort ons. Dat is al een geruststelling, voordat er een oplossing komt.
- Bid of je de moeilijkheden die anderen hebben mag opmerken. Dat je goed naar hen luistert en kijkt. Misschien kun jij iets doen om te helpen.

Auteur: RvO

Schuldhulpmaatje

Bijbelverhaal

We kennen de profeet Elisa inmiddels. Vandaag lezen we weer een verhaal van deze profeet van God. Er komt een wanhopige weduwe bij hem. Ze is moeder van twee jongens. Een weduwe is in de tijd van de bijbel een arme vrouw, zij moet geholpen worden. Ze vertelt de profeet dat haar man, die bij Elisa op de profetenschool werkte, in zijn leven groot ontzag voor de HEER had. Na zijn dood is zij met grote schulden achtergebleven. Zij kan die niet betalen. De schuldeiser heeft gedreigd om haar beide jongens mee te nemen, zodat zij slavenwerk voor hem kunnen doen. Ze wil er niet aan denken dat ze ook haar jongens nog kwijt zal raken. Dan staat ze echt helemaal alleen.

Daarom komt ze met haar nood bij Elisa. De profeet lijkt er een beetje verlegen mee. Wat kan ik voor u doen? vraagt hij. Hij wil graag helpen, maar heeft zelf ook geen middelen om haar schuld te betalen. Hij vraagt haar: 'Vertel me, wat heb je nog in huis?' Dat kan de vrouw hem zo vertellen; Het enige wat ze nog heeft is een kruikje olie. Olie die ze gebruikt om te koken en een lampje aan te steken. Het is niet veel voor drie mensen om hiervan te leven. Maar in dit verhaal gaat de God van Israël laten zien dat wie op Hem vertrouwt niet teleurgesteld zal worden. Wie ervoor kiest om Hem te vertrouwen, zal zelfs bijzonder verrast worden.

Weet je wat de vrouw voor opdracht krijgt? Ze wordt op pad gestuurd. Ze moet bij de burens en bekenden zoveel mogelijk vaten, schalen en kruiken lenen. Samen met haar zoons daarvan zoveel mogelijk in huis verzamelen. Formaat en materiaal maakt niet uit, alles is bruikbaar. Als ze maar leeg zijn, dat is de enige voorwaarde. Wat een vreemde opdracht, en het wordt nog vreemder. Elisa zegt dat de vrouw de deur van haar huis moet sluiten, als het vol lege vaten staat. Dat ze haar kruikje olie moet gaan leeggieten in al de vaten en kruiken die ze samen met haar jongens opgehaald heeft.

Als je hierover na denkt, schud je vast je hoofd. Wat zegt Elisa nou toch? Maar de weduwe niet, hoor. Ze gelooft dat God met het kleine beetje wat zij heeft, iets heel groots kan doen. Dat is geloven! Al zegt je verstand dat het onmogelijk is, toch gehoorzaam doen wat God zegt. Dan zul je zien dat gebeurt wat Hij belooft. De burens hebben misschien wel hun hoofd geschud, net als wij. Wat moet die vrouw nou toch met een lege kruik. En kijk, haar zoons lopen ook al met vaten te slepen. De mensen bij wie ze aanklopte hebben vast gedacht dat de weduwe in de war was geraakt vanwege de zorgen en het verdriet. Maar niets is minder waar. De weduwe gaat juist hard aan het werk. Zoveel mogelijk ophalen. Dan moet de deur dicht. Het eerste deel van de opdracht zit erop. Hierna gebeurt het wonder. Alleen de vrouw en haar jongens mogen het zien. De vrouw neemt haar eigen kruik met olie. Trekt de kurk eraf en begint met schenken. Wat zal haar reactie zijn geweest als ze ziet dat uit haar kruik de ene na de andere schaal en kruik kan worden gevuld. Ze moeten haast lachend dit werk hebben gedaan. Dat

kan toch niet anders? Vol verbazing als er weer een kruik vol kan worden weggezet en een lege bij haar wordt gebracht. Ze kan maar blijven overgieten. Haar jongens blijven vaten en pannen aanslepen. Onvermoeibaar! Tot de laatste schaal gevuld is. Dan stopt haar eigen kruik met schenken.

Vol verwondering over wat zij net hebben meegemaakt, gaat de vrouw terug naar Elisa. Een dankbare vrouw klopt voor de tweede keer bij hem aan. Diep onder de indruk vertelt ze wat ze hebben meegemaakt. Elisa geeft de opdracht om de olie te verkopen, zodat ze haar schuld kan afbetalen. En er zal nog genoeg winst overblijven waar zij en haar kinderen voorlopig van kunnen leven. De vrouw heeft veel meer gekregen dan ze heeft gevraagd. Voor nu en de toekomst hoeft ze zich geen zorgen meer te maken, straks zijn de jongens zo groot dat ze zelf hun geld kunnen verdienen. Tot het zover is kan ze leven van wat God in dit wonder heeft gegeven. Wat een trouwe zorg van de God van Israël. Hij doet wat Hij belooft.

Afsluiting

Soms raken mensen vandaag in de schulden. Ze denken niet na bij wat ze kopen en geven meer uit dan ze verdienen. Of er gebeurt iets ergs in hun leven (werkeloos, een ongeluk, ziekte en dus minder inkomen) en ze hopen ten onrechte dat het vanzelf weer goed komt. De stapel onbetaalde rekeningen wordt groter en groter. Er komen deurwaarders: 'u moet nu echt betalen'. Deze mensen weten soms niet meer hoe het verder moet, maar schamen zich daarvoor. De kerken hebben 'Schuldhulpmaatje': iemand komt, als ze dat willen, om hen te helpen hun leven weer op orde te brengen. Ze maken geen verwijten, maar vragen of ze samen met de mensen in schulden mogen kijken wat er mogelijk is: betere administratie, wat meer verdienen, minder uitgeven en langzamerhand schulden afbetalen. Soms helpen kerken met een goedkope lening. Ook door deze hulp kan God gul geven aan mensen in nood.

Gespreksvragen

1. De weduwe zit in een wanhopig situatie. En klopt aan bij God. Zij vraagt Hem raad, via de man van God. Wat vind je ervan? Hoe doe jij dat als je ergens mee vastloopt?
2. In Psalm 146 staat een mooie belofte voor mensen die God om hulp vragen.
 - a. Zoek de beloften op.
 - b. Wat ontdekt de mens die op mensen vertrouwt?
3. God had ook anders kunnen helpen. Hij had (uit niets) voor betaling van de schuld kunnen zorgen. Zoals bij het verhaal van de vis die Petrus ving (Matt. 17:24-27) Elisa had ook een collecte kunnen houden. Er waren vast mensen geweest die haar wilden helpen. Het gaat anders. Het weinige wat de weduwe heeft wordt ingezet. Vertel elkaar wat dit zou kunnen betekenen.
4. Weet je nog meer bijbel verhalen waarin gebruik gemaakt wordt van het weinige wat mensen zelf kunnen

geven of doen? Zie bijv. Ex 4:2, 1 Kon.17:12-14, Marc. 6:38)

5. In veel kerken kunnen mensen met schulden terecht bij SchuldHulpMaatje. -Samen lukt 't- is de slogan. Hoe ging dat in het verhaal van vandaag?
6. Wat moest de weduwe doen. Waarin bewonder je haar?
7. Wat leer je van onze God in dit verhaal? Waar wil je Hem straks voor bedanken. Noteer de dankpunten.

Zingen Psalm 146

1. Halleluja! Heel mijn leven loof en prijs ik God, de HEER. Hem wil ik mijn liefde geven, al mijn dank en al mijn eer. Zingen zal ik levenslang, elke dag die ik ontvang.
2. Macht van mensen heeft geen waarde; zoek daarin geen zekerheid. Mensen sterven, worden aarde; snel zijn ze verleden tijd. Als ze op een dag vergaan is het met hun macht gedaan.
3. Wie op Jakobs God blijft bouwen, wie de HEER als helper heeft, kent geluk en kan vertrouwen op zijn God die redding geeft. Hij schiep hemel, zee en land; wat Hij heeft beloofd houdt stand.
4. Hij doet recht en zal bevrijden wie niet weet wat vrijheid is, voedt royaal wie hongerlijden, redt uit de gevangenis. Blinde ogen opent Hij; wie gebukt gaat, staat Hij bij.
5. Hij beschermt de vluchtelingen, heeft wie eerlijk leven lief. Weduwen zien zegeningen, wezen geeft Hij perspectief. Maar de levensweg loopt dood van wie doen wat Hij verbood.

Auteur: RE

11 augustus 2024

De Sunamitische vrouw

2 Koningen 4: 8-37

Thema: Geloven in leven uit de dood

Doel

De kinderen ontdekken dat je mag geloven dat God in het geloof je alles kan geven. Zelfs leven uit de dood.

Toelichting

Dit bijbelgedeelte is een opstandingverhaal uit het Oude Testament. Het lijkt of de HEER in deze verhalen al vooruitgrijpt op wat Hij later in Jezus Christus zal gaan doen: eeuwig leven voor wie in Hem gelooft. Dat wil niet zeggen dat wij net als die jongen nu al zullen opstaan als we sterven. Wel nodigt deze geschiedenis ons uit om zoals die moeder te geloven dat God alle macht heeft, zelfs over leven en dood. In ieder geval verwachten wij de grote opstanding op de dag waarop Jezus terugkomt. Dit gedeelte nodigt ons uit om bij tegenslagen vol te houden, zoals deze vrouw geloofde. Dat geeft levenskracht.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Een jongen staat op

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen eenvoudig dit verhaal. De vrouw geeft Elisa geholpen met eten en zelfs een logeerkamer, omdat ze erop vertrouwde dat Hij de God van Israël diende. Ze krijgt, terwijl ze al oud is, een zoon. Ze voelt zich teleurgesteld, als hij sterft. Teleurgesteld in Elisa en in God. Elisa mag de jongen tot leven wekken en haar zo een prachtig bewijs geven dat God haar liefheeft.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Niet opgeven

Richtlijnen: Vertel aan de kinderen dit bijbelverhaal vanuit de moeder. Zij leert Elisa kennen en ondersteunt hem, omdat hij een profeet van Israëls God is. Uit dankbaarheid mag Elisa haar na jaren van kinderloosheid een zoon beloven. En juist hij sterft door een zonnesteek. Ze reageert gelovig op dit verdriet. Ze reist zelfs 25 kilometer op een ezel om Elisa te vinden. Hij is de enige die haar nu kan helpen. Zij blijft vertrouwen, hoewel ze er niets van begrijpt. Elisa bidt en ontfermt zich over de jongen. Hij komt weer tot leven.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Volhouden ondanks alles

Richtlijnen: Na lang wachten heeft de vrouw in dit bijbelgedeelte van God een zoon gekregen. Als dankbaar geschenk voor het bieden van eten en onderdak aan zijn profeet. Het lijkt net of God zijn geschenk weer terugneemt als de jongen sterft. Toch blijft de vrouw rustig en gaat naar Gods profeet. Bij hem moet ze ook nu zijn om hulp. Ze houdt vol en wordt beloond. Elisa gaat mee en wekt haar zoon in de naam van de God van leven op uit de dood.

Dit bijbelgedeelte komt uit het Oude Testament. Het lijkt of de HEER in deze verhalen al vooruitgrijpt op het Nieuwe Testament, in wat Hij in Jezus Christus geeft: eeuwig leven voor wie in Hem gelooft. Net als deze moeder mogen we geloven dat God alle macht heeft, zelfs over leven en dood. Vandaag sterven er nog mensen; we raken geliefden kwijt. Maar we verwachten vasthoudend de grote opstanding op de dag waarop Jezus als Koning terugkomt. Dat geeft kracht om bij tegenslagen vol te houden.

Geloven de jongeren in de opstanding van de doden? Wat stellen ze zich daarbij voor?

Extra Bijbelgedeelte: Johannes 11: 17-27 en 42

(Ook Marta en Maria krijgen een voorproefje van het eeuwige leven, als Jezus hun broer Lazarus uit het graf roept. Hij vraagt Marta of ze dat gelooft. Een teken dat vooruitwijst naar Jezus' opstanding en de Wederkomst)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Ook vandaag lezen we over de profeet Elisa, de opvolger van Elia. Net zoals de geschiedenis van vorige week, laat ook deze geschiedenis Gods goedheid zien. Het gaat hier om een van de grootste wonderen die Elisa heeft gedaan. (In 2 Koningen 8 wordt overigens over deze geschiedenis aan de koning verteld door Gechazi). We lezen hier over het gastadres van Elisa waar hij tijdens zijn reizen onderdak geniet. Onder de kleine groep van trouwe Israëlieten waren dus ook mensen van aanzien. De vrouw van het echtpaar stelt voor om voor de profeet een eigen kamer te maken waar hij zich kan terugtrekken. Over gastvrijheid gesproken! De vrouw heeft namelijk gemerkt dat Elisa heilig is. Hij staat in een bijzondere dienst aan de HEER. Hiermee heeft de bouw van deze kamer ook iets van een getuigenis van dit echtpaar naar de buitenwereld toe: deze Elisa is werkelijk een man Gods! Elisa wil als profeet graag iets voor de goede zorg terug doen. Het lijkt voor de hand liggend dat hij goede relaties had aan het hof, vandaar ook zijn aanbod in vers 13. De vrouw geeft aan dat het niet nodig is. Ze leeft te midden van haar eigen volk, waarmee ze zegt dat ze haar eigen relaties wel heeft. Opvallend is dat de gesprekken via de knecht Gechazi gaan. Je proeft een eerbiedige afstand. Pas als de geboorte van een toekomstige zoon ter sprake komt, gaat ze in de deuropening staan. Ook dan gaat ze niet naar binnen! Het is aannemelijk dat ze wel dochters had, anders zou wel gezegd zijn dat ze onvruchtbaar was. In eerste instantie kan ze het niet geloven, of is het een bescherming tegen een nieuwe teleurstelling? Je leest niet over een reactie daarop van Elisa. Een zoon wordt geboren en het lijkt eind goed al goed. Maar de jongen wordt ziek, mogelijk een zonnesteek? Hij sterft. De moeder legt de jongen op het bed van de profeet en gaat zo snel mogelijk naar Elisa. Zonder haar man te vertellen dat hun zoon gestorven is. Als ze in de buurt van Elisa komt, stuurt hij zijn knecht Gechazi om te vragen hoe het gaat. Dus ook hier weer Gechazi als tussenpersoon. In eerste instantie geeft ze aan dat het goed gaat, maar eenmaal bij de profeet zelf grijpt ze zijn voeten vast. Gechazi wil de afstand in stand houden, maar Elisa geeft aan dat het goed is. Hij ziet dat ze verdriet heeft. Veelzeggend is de aanvulling die hij geeft waaruit blijkt dat de Here God niet alles aan zijn knechten bekendmaakt. Het verdriet, de boosheid, en frustratie van de vrouw zijn goed te begrijpen. In eerste instantie wordt Gechazi door de profeet gestuurd. De vrouw wil echter per se met de profeet zelf mee. Als hij dan, na een mislukte poging van Gechazi, bij de jongen komt, ziet hij dat de jongen gestorven is. Ook hier, net als in de vorige geschiedenis, wordt de deur gesloten. Het wonder vindt achter gesloten deuren plaats. Voordat Elisa maar iets doet, bidt hij tot de HEER. Hij weet zich afhankelijk van Hem! De enige die iets kan doen is God! Het wonder gebeurt en de vrouw krijgt haar zoon terug. Het doet denken aan de opwekking van het dochttertje van Jairus.

Vers voor vers

- Vs. 23 Blijkbaar waren nieuwemaan (als alleen de schaduwkant van de maan te zien is) en de sabbat geliefde momenten om een profeet te raadplegen.
- Vs. 25 De vrouw moest een reis van ongeveer 25 kilometer maken.
- Vs. 26 Op de vraag van Gechazi antwoordt de vrouw kort en krachtig: vrede. Ze wil Elisa zelf spreken.
- Vs. 28 We kunnen ons het verdriet en frustratie wel voorstellen. Daarbij komt ook de vraag naar Gods Woord, zijn belofte. Je kunt zeggen dat de kracht van Gods Woord in het geding is, juist In een tijd waarin het geding tussen Baäl en de HEER speelt. Hoe sterk is zijn Woord?
- Vs. 29 In eerste instantie stuurt Elisa zijn knecht Gechazi. Hij moet de staf van Elisa op de jongen leggen. Heeft de profeet gedacht dat dit voldoende was? Of wilde hij hiermee voorkomen dat de jongen op diezelfde dag begraven werd?
- Vs. 34 De lichaamswarmte van Elisa maakt het lichaam van de jongen weer warm. Blijkbaar is het voor Elisa een behoorlijke krachtsinspanning, want tussendoor moet hij even ophouden.
- Vs. 36 Ook hier gaat het weer via Gechazi. Hij moet de moeder roepen.
- Vs. 37 De vrouw doet niet meteen wat Elisa zegt, maar eerst laat ze een diep blijk van eerbied zien. Eerst komt de dank. Over de vader horen, lezen we verder niets. Het is aannemelijk dat In Hebrreeën 11: 35 naar deze vrouw wordt gerefereerd. De vrouw was met haar geloof een voorbeeld voor het ongehoorzame Israël. De opstanding van de jongen laat zien dat het woord van God krachtig is, dat de God van de bevrijding uit Egypte nog altijd wonderen kan doen. We zien hier ook een treffende verwijzing naar het grote wonder van Jezus' opstanding. De zoon van deze vrouw is op een gegeven moment weer gestorven. Jezus leeft tot in eeuwigheid! Hij is de ware Helper. Hij is het levende Woord van God.

Vragen

- Heb je in je eigen leven de kracht van Gods Woord ervaren? Hoe was dat?
- Hoe zou je in deze tijd als gelovige een voorbeeld kunnen zijn?

Auteur: HdJ

Liederen

Psalm 103: 1, 5 en 9	
Lied 103a: 1 en 3	(=Gezang 15 LvdK)
Lied 103c: 1 en 3	(=Gezang 460 LvdK)
'k Stel mijn vertrouwen	Hemelhoog 338
Als je bidt, zal Hij je geven	Hemelhoog 101
Jezus, vol liefde	Opwekking 126
Heer, U kent mij als geen ander	Hemelhoog 50
Weet je dat de lente komt?	Hemelhoog 207
Door de kracht	Hemelhoog 222

Auteur: PZ

Een jongen staat op

Elisa de profeet is veel op reis.

Soms wel dagenlang!

Regelmatig reist hij door het plaatsje Sunem. Daar woont een vrouw die hem elke keer uitnodigt om bij hen te komen eten. Dat is aardig. Op een dag praat ze met haar man. Weet je, ik geloof dat Elisa een échte vriend van God is. Het is een goede man. Kunnen we misschien op het dak een extra kamer bouwen? Dan kan hij hier niet alleen eten, maar ook 's nachts bij ons slapen en goed uitrusten.

Dat deden ze! Er kwam een mooi kamertje, met een bed, een tafel met stoel en een kaars voor het licht. Elisa was er erg blij mee en vraagt aan de vrouw: 'Is er iets wat ik voor u kan doen? Iets dat u graag wilt?' De vrouw zegt: 'Het is goed zoals het is. ik heb een huis en familie, wat wil ik nog meer?'

Later hoort Elisa van zijn knecht, zijn hulp, dat de vrouw geen zoon heeft. Ze had zo graag een zoontje gekregen. Dat was niet gebeurd. Maar dat is al zo lang geleden. nu zijn ze al oud, nu kan dat niet meer.

Als Elisa dat gehoord heeft roept hij de vrouw en vertelt haar dat ze over een jaar een zoontje zal krijgen! De vrouw kan dat eigenlijk niet geloven.... U houdt me toch niet voor de gek? Want daar zou ik heel verdrietig van worden! Maar een jaar later wordt er inderdaad een jongetje geboren. Wat is ze blij!

De jongen groeit en wordt een grote knul! Hij kan zijn vader en de andere werkmannen al helpen op het land. Maar op een dag wordt hij ziek, zijn hoofd doet zo'n pijn! Zijn vader roept een knecht, die tilt hem op en brengt hem naar huis, naar zijn moeder. Dan gaat de jongen dood. Wat verdrietig...

Maar moeder heeft een plan. Ze heeft dit kind van God gekregen Hij was aan haar beloofd. Nu zal God hem vast niet weghalen. Daar gelooft ze niets van. Ze huilt niet maar legt de jongen op het bed van Elisa. Dan vraagt ze aan haar man om te zorgen dat er een ezel klaar staat, want ze moet weg. Ze gaat een bezoek brengen aan Elisa. Haar man vindt het wat vreemd dat ze zomaar naar de profeet toe gaat, Maar moeder vertelt hem niet wat er is gebeurd. 'Maak je maar geen zorgen, ik ben op tijd weer terug'

De moeder wéét dat Elisa met God kan praten en God.... Ja, die kan álles! Hij kan dus ook haar zoon weer levend maken. Dat gelooft ze!

Daarom was het niet nodig om de vader te vertellen wat er was gebeurd. God zou zorgen dat Elisa weet wat hij moet doen en dan zal alles weer goed komen. Elisa ziet haar aankomen en hoort wat er is gebeurd. Snel gaat hij met haar mee naar huis Hij loopt naar boven naar zijn kamer, naar het bed waar de jongen op ligt. De jongen is niet meer warm.

Elisa gaat helemaal boven op de jongen liggen en ademt in de mond van de jongen en. Hatsie! Hatsjo! Ha..ha... tsoe! wel 7 keer moet de jongen niezen. Hij gaat zitten en is weer helemaal gezond! De Here God heeft geluisterd en aan Elisa verteld wat hij moest doen. Wat is de moeder blij en dankbaar!

Dankuwel, Here God, dat we altijd op U mogen vertrouwen.

Auteur: JV

Volhouden, ondanks alles

Leg de Bijbel in de kring op tafel. Leg uit dat God dit boek voor ons, mensen liet schrijven met verhalen over Hem. Het bestaat uit twee delen. Het zijn verhalen van liefde, geloof en hoop. Laat zien dat er een deel is dat we het Oude Testament en een deel dat we het Nieuwe Testament noemen. Vandaag wordt een geschiedenis uit het Oude Testament verteld. Het gebeurde bijna 3000 jaar geleden in het Tienstammenrijk Israël. Let maar op...

Bijbelverhaal

Op zijn wandeltochten door het Tienstammenrijk in het noorden van Israël komt de profeet Elisa door het dorpje Sunem. Het ligt tussen heuvels in een prachtig groen landschap. Daar nodigt de vriendelijke vrouw van een rijke boer hem uit in haar huis te komen eten. Ze laat hem weten dat hij altijd welkom is als hij in de buurt komt. Vanaf die tijd komt Elisa vaker in het huis van deze gastvrije, vriendelijke mensen. Op een dag zegt de vrouw tegen haar man: 'De man die bij ons komt eten is iemand die de God van Israël kent, dat weet ik zeker. Zullen we op ons platte dak een kamer voor hem bouwen? Dan kan hij daar uitrusten tijdens zijn reizen.' Als Elisa weer in de buurt is, wordt hij verrast met de nieuwe gastenkamer die hij, zo vaak hij wil, mag gebruiken. Ze hebben de kamer voor hem ingericht met een bed, een stoel en tafel en een olielamp voor als het donker wordt. De profeet is bijzonder verrast.

Als hij weer in Sunem is, laat hij de vrouw door zijn dienaar Gechazi roepen: 'Mevrouw, hoe kunnen wij u bedanken. Kunnen wij iets voor u doen? Iets regelen bij de koning of de commandant van het leger?' De vrouw schudt haar hoofd. 'Nee meneer, ik leef hier mijn leven met mijn familie en dat is genoeg.' Ze knikt naar Elisa en loopt weer naar beneden.

Even later zegt Gechazi: 'Ik weet iets dat de vrouw graag wil. Ze heeft geen zoon en er is niemand die, als haar oude man sterft, voor de boerderij en het land kan zorgen.'

Als de vrouw bij hen komt met wat drinken, zegt Elisa tegen haar: 'Over een jaar zal er in uw huis een zoon geboren zijn. U zult als moeder voor hem zorgen.' De vrouw schrikt ervan en stottert: 'Vertel me alstublieft geen sprookjes... man van God.' Dan draait ze zich om en gaat aan het werk. Na een tijdje merkt ze, tot haar verrassing, dat ze in verwachting is en na een jaar wordt in haar huis een jongetje geboren. De moeder is heel gelukkig met haar kind. Wat de man van God haar zei, is écht waar geworden.

Als het jongetje groter is, gaat hij op een zonnige dag naar het land waar zijn vader en de maaiers aan het werk zijn. 'Papa mag ik helpen?' Als hij een poosje bezig is, grijpt hij plotseling naar zijn hoofd. 'Au! Au! Mijn hoofd, mijn hoofd!' Onmiddellijk brengt een van de werkers het kind naar zijn moeder. Die schrikt en neemt hem op schoot. Ze zorgt zo goed mogelijk voor hem. Maar aan het eind van de morgen, merkt ze dat zijn ademhaling stopt. Dikke tranen van verdriet rollen over haar wangen.

'Ach mijn lieve jongen, mijn lief kind, waarom gebeurt dit jou!', huilt ze.

Ze tilt hem voorzichtig op en draagt hem naar Elisa's kamer. Daar legt ze hem op bed en doet de deur dicht. Ze loopt naar haar man. 'Kan een van de mensen een ezel voor me halen en met mij meegaan? Ik wil vandaag naar de man van God.' 'Er is toch geen bijzondere dag of sabbat om die man nu te bezoeken?', wil hij weten. 'De vrouw schudt haar hoofd en zegt alleen: 'Maak je maar geen zorgen.' Verder legt ze hem niks uit. Ze stapt op de gezadelde ezel en rijdt met een knecht meteen weg in de richting van de berg Karmel. Daar vindt ze man die ze zoekt.

Als Elisa haar ziet komen stuurt hij Gechazi naar haar toe: 'Gaat het goed met u, uw man en uw zoon?' 'Ja hoor', zegt de vrouw en ze rijdt Gechazi snel voorbij. Ze heeft meer dan 25 kilometer gereisd en is doodmoe van verdriet. Bij de profeet stapt ze snel van de ezel af en knielt voor hem op de grond. Gechazi probeert haar weg te duwen, maar Elisa ziet verdriet in haar ogen. Hij weet niet waarom, want de HEER heeft hem hier niks over laten weten. Snikkend zit de vrouw op de grond. Ze roept gefrustreerd: 'Nooit heb ik u om een zoon gevraagd, dat weet u toch... en nu is hij van me afgepakt en is hij dood. Hoort u dat... Hij is dood!' 'Waarom? Ik begrijp het niet!' Meteen geeft Elisa zijn staf aan Gechazi. 'Hier, neem mee en ga zo snel mogelijk naar het kind. Laat je onderweg niet ophouden, maak nergens een praatje en loop zo snel je kunt naar het kind. Leg deze staf op zijn lichaam. Gechazi haast zich op weg. De moeder zegt: 'Ik wacht hier tot u met mij meegaat. Als Gechazi bij de jongen komt en Elisa's staf op het stille lichaam legt, gebeurt er niks. Als Elisa later binnenkomt doet hij de deur dicht en bidt tot de HEER: 'HEER, ontferm U over dit kind. Laat uw kracht zien in dit huis.' Hij loopt naar het bed en strekt zich over de jongen uit. Legt zijn gezicht op het gezicht van de jongen en zijn handen op die van het kind. Zo maakt hij dat stille lichaam warm met zijn eigen lichaam. Dan staat Elisa op. Even later herhaalt hij wat hij deed. Plotseling niest de jongen zeven keer. Zijn ogen gaan open en hij kijkt rond. De profeet reageert: 'Gechazi, roep onmiddellijk zijn moeder!'

Als ze door de deur binnenkomt zegt hij: 'Vrouw, hier is uw kind.'

De vrouw steekt haar handen uit en zegt: 'Dag lieverd' Dan buigt ze zich eerbiedig neer voor de voeten van de profeet, bedankt hem en draagt het kind naar beneden.

Zing ter afsluiting een couplet van een dank- of loflied.

Bijv. Op toonhoogte 'Here der heren, Koning der koningen', of 'Laat ons met elkander zingen, prijzen, loven de Heer'

Om over door te praten

- Schrijf op het bord de woorden geloof, hoop en liefde. Benoem de hoofdpersonen uit het verhaal. Bij welke persoon passen de verschillende woorden? Waarom?
- Welk woord past het best bij het hele verhaal vinden de kinderen?
- Kennen de kinderen een hoopvol verhaal uit het Nieuwe Testament dat lijkt op dit verhaal uit het Oude Testament? Welk? (de dochter van Jairo, de dode jongeman uit Naïn, Lazarus en het sterkste verhaal, Jezus' opstaan uit de dood).

Auteur: JHP

Volhouden ondanks alles

Vandaag is er weer een bijzonder verhaal van de profeet Elisa. Wat heeft deze man veel van Gods macht kunnen laten zien aan de mensen om hem heen. Terwijl Elisa door het plaatsje Sunem reist, ontmoet hij een vrouw, die hem uitnodigt voor de maaltijd. Zij en haar man zijn voorname mensen. Ze hebben genoeg om te kunnen delen. Elisa maakt dankbaar gebruik van haar gastvrijheid. Hij komt er vaker. Op dit adres wonen mensen die niet buigen voor Baäl. Het is voor hem een fijne plek om even te rusten en samen wat te eten voor hij weer verder trekt. Ze laat nog meer van haar gastvrijheid zien als ze haar man voorstelt om een kamertje voor de profeet op het huis te laten bouwen. Dan kan de profeet echt even tot rust komen. Dan kan hij wat langer blijven. Hij kan zich terugtrekken om te bidden. De man vindt het een goed voorstel. Er wordt een kamer klaargemaakt, voorzien van een bed, een stoel met een tafel en daarop een lamp. Meer is niet nodig. Een plek voor de man van God. Want dat weet deze vrouw inmiddels wel. Dat Elisa dicht bij God leeft. Ze heeft dat in de tafelgesprekken wel gemerkt. Ze heeft door hem al veel van God geleerd. En ze hoopt dat Elisa nog vaak bij hen zal komen, ze wil nog veel meer van God leren.

Het raakt Elisa, als hij bij zijn volgende bezoek ziet dat er voor hem een aparte ruimte is ingericht. Hij wil graag wat terugdoen voor deze mensen. Via zijn knecht Gechazi vraagt hij wat hij kan doen. In ruil voor alles wat de vrouw al voor hem heeft gedaan. De knecht geeft door wat Elisa gezegd heeft. De profeet komt ook weleens aan het hof. Kan hij bij de koning iets voor haar vragen? Heeft ze een verzoek? Maar de vrouw wijst dat aanbod af. Ze zegt eenvoudig: 'ik woon in het midden van mijn volk'. Daarmee bedoelt ze dat ze tevreden is met het wonen tussen het volk van God. Gechazi weet wel dat de vrouw geen zoon heeft, en dat dat een verlangen van haar hart is. De profeet belooft de vrouw dat ze over een jaar een zoon in haar armen zal vasthouden. Hij kan dat beloven omdat hij Gods gedachten kent. Met deze woorden maakt Elisa het voor haar echt moeilijk. Het is te veel om te geloven. Maar wat beloofd is, komt uit. De vrouw wordt zwanger en een jaar later wordt het beloofde kind geboren. Wat zal de vrouw blij en dankbaar zijn geweest. Hier had ze niet meer op durven hopen. Ze krijgt nog meer ontzag voor de God van Israël. En voor zijn profeet.

Er volgen fijne, blije jaren, waarin ze met alle liefde voor het kind kan zorgen. Maar dan gebeurt er op een dag iets onbegrijpelijk verdrietigs. De jongen is al wat groter en gaat bij zijn vader en de maaiers op het land kijken. Terwijl hij daar is roept hij ineens. 'Au, mijn hoofd, mijn hoofd' Een van de knechten moet de jongen bij zijn moeder brengen. De vrouw probeert het kind te troosten. De pijn te verzachten. Ze zit met het kind op schoot. Maar er is geen redding meer aan. Onder haar handen sterft de jongen. Wat een schrik! Haar lieve jongen. Wat moet ze doen? Ze kan maar één ding bedenken. Ze moet naar de man van God, die haar dit kind beloofd heeft. Ze draagt het dode lichaam naar het nieuwe kamertje en legt het kind op het bed van de profeet. Ze sluit de deur af en gaat

zo snel ze kan naar buiten en vraagt haar man om een knecht en een ezelin. Ze wil naar de man van God. Ze komt zo snel als ze kan weer terug. Dat belooft ze. Haar man kijkt er wel vreemd van op, maar hij laat haar gaan. De ezelin wordt aangespoord om flink door te lopen. Zo komt ze aan bij Elisa. Hij ziet haar al komen en stuurt zijn knecht haar tegemoet. De knecht vraagt hoe het gaat met haar en haar man. En met hun kind. De vrouw zegt alleen dat het goed gaat en probeert zo snel mogelijk bij Elisa te komen. Zodra ze bij hem aankomt, kan ze zich niet langer inhouden. Vol verdriet grijpt ze zijn voeten vast. Als Gechazi wil ingrijpen, verbiedt Elisa dat. Hij ziet haar verdriet, zonder dat God hem dat heeft bekendgemaakt. Elisa begrijpt waar het om gaat en stuurt zijn knecht met de opdracht om zijn staf op het lichaam van de jongen te leggen. Hij moet zo snel hij kan op weg naar het huis. Hij mag onderweg niemand groeten. Er mag geen tijd verloren gaan. De knecht krijgt dus Elisa's staf mee, daarbij geeft de profeet een stukje van zichzelf, maar de vrouw neemt daarmee geen genoegen. 'Ik wil dat u zelf mee-gaat', dringt ze aan. 'Ik vertrek niet zonder u'. De profeet heeft geen andere keus dan ook met de vrouw naar haar huis in Sunem te gaan.

Onderweg komt een teleurgestelde Gechazi hen alweer tegemoet. Hij heeft de staf op het lichaam van de jongen gelegd, maar de jongen is niet wakker geworden. Als ze alle drie bij het huis aankomen, zondert Elisa zich af. Hij gaat zijn kamer in. En sluit de deur. Hij weet dat alleen God het leven weer terug kan geven. Daarom is zijn eerste werk: op de knieën gaan en bidden. Ook Elisa is afhankelijk van de God van Israël. De volwassen man maakt zich klein. Hij gaat heel eenvoudig op het kind liggen. De warmte van zijn lichaam moet het koude lichaam weer warm maken. Dat lukt niet in één keer. Maar uiteindelijk niest de jongen zeven keer achter elkaar. Hij slaat zijn ogen op. Wat heerlijk dat hij de moeder weer kan laten roepen en haar haar kind terug kan geven. De vrouw valt weer op haar knieën voor de voeten van de profeet. Diep onder de indruk van het grote wonder. Ze heeft haar kind weer terug. Vol dankbaarheid neemt ze het kind op en gaat de kamer uit.

lees verder op de volgende bladzijde

Gespreksvragen

1. Mensen herinneren zich haar later als een vrouw met een groot geloof. (Zie Hebr. 11: 35a) Waar heb je in dit verhaal iets van het geloof van de vrouw gemerkt?
2. Wat de vrouw in vers 16 hoort, vindt ze heel moeilijk om te geloven. Maar de woorden komen uit. Het is een wonder van God. Ken je nog meer ouders die het ook moeilijk vonden om te geloven maar toch op een bijzondere manier een beloofde zoon van God ontvingen?
3. De profeet heeft een plek waar hij tot rust kan komen. Dat lezen we ook van Jezus. Weet je bij wie Hij graag in huis was? Ook dat huis is bijzonder gezegend. Vertel het elkaar. (lees Johannes 11: 17-27 en 42) Er is een opmerkelijke overeenkomst!
4. De vrouw vertelt niet aan haar man, waarom ze naar de profeet wil. Ze zegt niets tegen Gechazi, de knecht. Waarom kiest ze hiervoor, denk je?
5. Alweer een wonder achter een gesloten deur. Net als in het verhaal van vorige week. Waarom zou dat zijn?
6. Heb je iets uit dit verhaal geleerd? Schrijf het op en bid/dank er straks voor.

Auteur: RE

18 augustus 2024

Dood in de pot en spijziging

2 Koningen 4: 38-44

Thema: Bitter of zoet?

Doel

De kinderen ontdekken dat dankzij God het bittere, het moeizame in het leven zoet kan worden.

Toelichting

Dit bijbelgedeelte staat tussen twee geschiedenissen in waardoor Elisa bekend is: de opwekking uit de dood van een jongen en de genezing van generaal Naäman uit Aram. Het feit dat een bitter gerecht eetbaar wordt lijkt in vergelijking daarmee maar onbetekenend en klein.

Elisa is samen met een groep leerlingen. Er heerst hongersnood in het land Toch zoeken ze iets om een maaltijd van te bereiden. De vruchten van kolokwint blijken niet eetbaar te zijn. Ze smaken bitter en de leerlingen schreeuwen dat ze bang zijn vergiftigd te zijn. Elisa voegt wat meel tot in de pot en het gerecht wordt eetbaar.

Elisa wist blijkbaar wat hij moest doen om kolokwint eetbaar te maken. Het is geen wonder, maar inzicht, zo lijkt het. Voor de leerlingen was het een wonder. De profeet redde hun leven in Gods naam. Ze zien dat God hen in een leven met angst, nood en dood kan en wil redden en het goede geven. Hij bezit alles in overvloed, zoals we ook zien bij de gerstebroden waarmee honderd profeten te eten krijgen.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Dat lust ik niet

Richtlijnen: Vraag aan de kinderen wat ze graag lusten (bijv. chips, chocola, perzik). Zijn er ook dingen die ze niet lekker vinden (bijv. spruiten, witlof, grapefruit)? Zijn er ook dingen die de een wel lekker vindt en de ander niet? Waarom vind je iets niet lekker? Over rode kool kun je bijvoorbeeld appelmoes doen; dan smaakt het wat zoeter.

Vertel daarna over het bittere gerecht (vs. 38-42). (Het andere verhaal erbij maakt het misschien verwarrend voor de jongsten). Er is hongersnood in Israël. Ze zoeken een eetbare plant langs de weg of in het veld. Eén leerling heeft gekookt, maar niemand lust het eten. Ze zijn zelfs bang dat ze er ziek van worden. Maar er is niets anders. Dan doet Elisa er meel bij en smaakt het veel beter. God zorgt voor hen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Heb je lekker gegeten?

Richtlijnen: Vraag aan de kinderen wat hun ouders doen als ze iets niet lusten dat op tafel komt. Krijgen ze iets anders of moeten ze 'eten wat de pot schaft'? Sommige gerechten smaken de eerste keer vreemd, anders dan anders. Zeg niet met een 'dat lust ik niet', maar proef in ieder geval. Soms valt het dan best mee. Je smaak kan ook veranderen.

Elisa laat een leerling voor de hele groep koken. Er heerst hongersnood; iets halen op de markt is onmogelijk. Ze zoeken in de omgeving en vinden ongekende vruchten. Het ruikt wel lekker, maar de smaak is verschrikkelijk. Daar is iedereen het over eens, maar ze hebben niets anders. Zouden ze er niet ziek van worden of nog erger? Elisa weet raad. Hij strooit er wat meel in en maakt het gerecht smakelijker. Niet meer bitter; geen honger meer...

Elisa wil zeggen: ook in moeilijke omstandigheden kan en wil God je leven vullen met zijn goedheid en liefde.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Een bitter leven

Richtlijnen: Ben jij gelukkig? Gaat alles goed met je, alles? Ik denk dat dat voor niemand geldt. Er is altijd wel iets te wensen. Nu is het wel eens ongelijk verdeeld. Sommige mensen lijken voor het geluk geboren: lieve ouders, goede cijfers, genoeg spullen, leuke vrienden en vriendinnen, noem maar op. Anderen hebben het moeilijk: een handicap of ziekte, moeten leven van een uitkering en dus niet aan alles mee kunnen doen, moeite hebben met leren, gescheiden ouders of maar één ouder en het ingewikkeld vinden vriendschap aan te knopen. Of kind zijn in een oorlogsgebied of armoede: geen dak boven het hoofd of veiligheid, niet weten of je die dag iets eet. Een bitter leven.

Het kolokwinten-gerecht in een tijd van hongersnood is daarvan het symbool. Niet prettig, zwaar, gevaarlijk en uitzichtloos. Elisa voegt meel toe en het gerecht wordt eetbaar. Het leven krijgt een andere smaak, een wending ten goede. Mogen we dat van God verwachten? Durven we Hem ons leven in handen te geven. Nee, niet alles wordt perfect, maar een leven met God erbij zal niet bitter zijn door de hoop en de zegen die Hij geeft.

Extra Bijbelgedeelte: Psalm 57

(David voelt zich opgejaagd en bedreigd, maar hij zoekt God. Dat geeft hem zekerheid (vs. 4) en rust (vs. 8), dan kan hij zingen over Gods liefde (vs. 8-10). Met de HEER bij hem wordt Davids bittere leven leefbaar.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene Inleiding

In deze paar verzen worden twee anekdotes verteld. In de eerste anekdote gaat Elisa terug naar Gilgal. Omdat er in die tijd meerdere plaatsen waren die Gilgal heetten, is niet helemaal duidelijk waar hij precies was op dat moment. Aangenomen wordt dat het hier gaat om een plaats, zo'n 12 kilometer ten noorden van Betel. Op die plek groeiden namelijk kolokwinten. Terwijl Elisa in Gilgal is, is er hongersnood in het land. En dat is altijd een bijzonder gegeven. Want als er hongersnood is in het beloofde land, dat vloeit van melk en honing, dan is er sprake van een ingrijpen van God in het alledaagse leven van het volk. De situatie vraagt dan ook om een oplossing en die komt er door de maaltijd die hij wil delen met de profetengemeenschap. Een van deze profeten gooit echter meerdere vruchten van een kolokwint door het eten: was dit per ongeluk? Was het bedoeld om de smaak wat sterker te maken? Wie zal het zeggen? In elk geval komt hij aanzetten met een groot aantal vruchten van deze plant, die de vorm hebben van een kleine meloen. De smaak van deze meloenen is bitter en leidt tot hevige braakneigingen. Het resultaat blijft dan ook niet lang uit: dit voedsel is niet te eten. Dan beveelt Elisa om wat meel te halen om dat in de pot te doen. En het wonder geschiedt: de smaak verandert, het gerecht is eetbaar en de maaltijd kan gevierd worden. Zo herinnert dit wonder o.a. aan Mozes, die ooit een stuk hout in het bittere water van Mara gooide... en het water werd zoet (Ex.15,25). Met Mozes is ook Elisa een man, die opvalt ten opzichte van de mensen om hem heen. Hij is hier de redder in nood en een bringer van heil voor mensen die de maaltijd met hem houden. Een tweede anekdote volgt. Opnieuw gaat het over de maaltijd. Uit deze verzen zou je kunnen opmaken dat het hoogtepunt van de hongersnood voorbij is. De man die Elisa komt opzoeken heeft immers 20 gerstebroden bij zich voor de Godsmen, gebakken van meel uit de nieuwe oogst, plus een zakje vers graan. Met zoveel levensmiddelen bij zich kun je je amper voorstellen dat er honger is in het land. Toch moet dit brood verdeeld worden over maar liefst honderd profeten. De bediende van Elisa wijst de Godsmen er dan ook op, dat het niet genoeg is. Dan zegt Elisa, dat hij een woord van God heeft ontvangen: Ze zullen ervan eten en nog overhouden ook. Vervolgens blijkt dat de HEER trouw is aan wat Hij belooft. De profeten eten van het brood, ze worden verzadigd en er blijft zelfs brood over. Het gaat hier om een wonderbare spijziging, die goed te vergelijken is met de wonderbare spijziging die wij kennen uit de evangeliën, zie hiervoor bijvoorbeeld Marcus 6:30-44. Elisa komt in deze paar verzen nadrukkelijk naar voren als de Godsmen, die in zijn hoedanigheid van profeet het woord van God doorgeeft. Het is niet de profeet die hier iets opmerkelijks doet. Hij geeft slechts een boodschap door. Het woord zelf bewerkt het wonder en wijst ons op de macht van God. Hij maakt het mogelijk dat de profeten maaltijd kunnen houden, kunnen eten, verzadigd raken en nog overhouden ook.

Vers voor vers

- Vs. 38 Het woord hongersnood wordt in het Hebreeuws aangeduid met een lidwoord erbij. Deze hongersnood is dus bekend en wordt waarschijnlijk ook bedoeld in 2 Kon.8, vers 1.
Van de knecht, die verder naamloos blijft, kan aangenomen worden dat het gaat om Gechazi, die in feite altijd de vaste knecht van Elisa was.
- Vs. 39 Waarschijnlijk is de profeet op zoek gegaan naar kruiden om het gerecht mee op smaak te brengen. Hij vond echter alleen maar vruchten van de kolokwint. Het blijft een open vraag waarom hij koos voor deze vrucht.
- Vs. 41 Elisa is de redder in de nood. Met wat meel in de pot is de vreselijke smaak verdwenen. Uit deze actie blijkt, dat Elisa de profeet met kop en schouders uitsteekt boven de profeten die daar bij hem zijn. Nadruk krijgt hij als degene die anderen bijstaat in tijden van grote nood.
- Vs. 42vv Ditzelfde element van de profeet die redding brengt komen wij tegen in de nu volgende verzen. Toch ligt de klemtoon anders. Hier is de profeet niet degene die reddend ingrijpt. Hij is degene die een woord van God mag spreken, waarbij duidelijk wordt dat God trouw is aan zijn woord. Het element van de wonderbare spijziging is opvallend, en goed te vergelijken met de wonderbare spijzigingen die Jezus heeft gedaan. Hierbij wordt de trits eten – verzadigd worden – overhouden gezien als een verwijzing naar de zegen van de HEER, zoals Israël die zag (we zien deze woorden ook in Ruth 2: 14). De HEER deelt zijn gaven niet mondjesmaat uit. Bij Hem is altijd overvloed. De beker vloeit over, Ps.23: 5.

Vragen

1. Is God verantwoordelijk voor zoiets als hongersnood of voor welke ramp dan ook? Hoe zie jij dat?
2. Wie is voor jou een belangrijk voorbeeld als het gaat om je geloof?
Een Godsmen of een Godsvrouw, die voor jou oprecht bijzonder is.
Waarom is dat zo?
3. Denk jij dat God ook nog spreekt in deze tijd?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 146: 1, 3, 4 en 5

Lied 146a: 1 en 5

Lied 146c: 1, 3 en 4

'k Stel mijn vertrouwen

Als je bidt, zal Hij je geven

Jezus, vol liefde

Heer, U kent mij als geen ander

Lees je Bijbel, bid elke dag

Ken je dit verhaal

(=Gezang 20 LvdK)

(=Gezang 21 LvdK)

Hemelhoog 338

Hemelhoog 101

Opwekking 126

Hemelhoog 50

Hemelhoog 382

Hemelhoog 55

Auteur: PZ

Dat lust ik niet

Inleiding

Wie heeft er wel eens iets gegeten wat heel vies was?
Heb je toen alles opgegeten?
Kon je er misschien iets bij doen waardoor het wat minder vies smaakte? Zoals appelmoes misschien?
Het verhaal van vandaag gaat ook weer over Elisa én over eten wat echt niet lekker was, luister maar...

Bijbelverhaal

Elisa was na een lange reis weer teruggekomen in het stadje Gilgal. De mensen hadden erge honger in de stad. Er was niet veel eten gegroeid op het land. Er konden bijna geen broden meer gebakken worden. Geen pan eten gekookt worden. Ze moesten buiten op zoek naar eetbare planten en kruiden of fruit. Nu zitten al zijn profetenvrienden om Elisa heen. Ze luisteren naar zijn verhalen. Het wordt al laat en eigenlijk heeft iedereen echt wel honger. Elisa zegt tegen een knecht: 'Pak de grootse pot die je hebt en kook daar moes (een soort stampot) in voor ons allemaal'. De knecht gaat naar buiten, want hij moet wel eerst iets vinden om de moes van te maken. Hij vindt iets wat op een kleine meloen lijkt. Hij weet niet zeker wat het is. Hij heeft wel eens gezien dat deze vruchten gedroogd werden. En ook wel eens dat iemand die ziek was daar een beetje van kreeg. Nou, dan is het vast wel goed! Hij plukt er een heleboel, snijdt ze in stukken en zet de grote pot op de vuurplaat. Mmm.. met wat kruiden begint het al lekker te ruiken.

Iedereen krijgt een volle bak met de moes. De eerste profeten nemen alvast een hap en...

'Bah!, Bléééch.. úúech.. Wat is dit! Wat vies! Man, dit is zó vies, straks gaan we allemaal dood! Dit kunnen we écht niet eten!' Maar Elisa zegt: 'Gooi er wat meel bij!' De knecht gooit er wat meel bij en roert alles goed door. Nu is het ineens helemaal niet meer vies. Iedereen kan zijn buik vol eten.

Ook nu heeft God tegen Elisa verteld wat hij moet doen en zorgt God dat de moes gegeten kan worden.

Wat bijzonder dat God zo voor ons zorgt!

Auteur: JV

Heb je lekker gegeten?

Inleiding

Leg een Bijbel in de kring en leg uit dat God ervoor heeft gezorgd dat geschiedenissen van Hem en mensen hierin zijn opgeschreven en eeuwenlang bewaard bleven. Vertel dat er twee delen zijn die we het Oude- en het Nieuwe Testament noemen. (zie vorige week)

Laat de kinderen zien hoe die verdeling in het Boek is gemaakt. Er staan geschiedenissen van hoop en geloof in. Vandaag luisteren we naar een bijna 3000 jaar oude geschiedenis uit het leven van de profeet Elisa.

Hebben jullie dat wel eens meegemaakt? Je komt thuis, ruikt dat er is gekookt en je maag laat weten dat je reuze-trek hebt in eten. Als jullie aan tafel zitten en het deksel gaat van de pan of de schaal zie je wat erin zit. 'O nee hé, precies iets wat jij niet graag lust.' Wie heeft dat wel eens meegemaakt? Wie wil vertellen hoe het dan bij hem thuis gaat? Krijg je dan iets wat je wel lust, of moet je toch iets eten van wat er op tafel staat. Viel de smaak toen mee? Hoe gaat dat thuis?'

Bijbelverhaal

De profeet Elisa is in het stadje Gilgal. Daar woont een groep jonge mannen die samen bidt en zich bezighouden met woorden van God. Het is een soort profetenschool. Elisa komt daar vaker en geeft zijn bediende die dag de opdracht eten klaar te maken. Dat valt niet mee want op dat moment is er hongersnood in het land. Er groeit nauwelijks iets op de akkers en ook op de markt is niets te koop. De bediende kookt op het vuur wat eten in een grote pot. Er gaat ook iemand naar buiten die op een akker zoekt naar kruiden die het gerecht smakelijker kunnen maken. Veel is er niet, maar hij is blij als hij wat slingerplanten vindt waaraan kleine, gele pompoenachtige vruchten groeien. Hij plukt zoveel hij kan dragen en gaat terug naar het huis. Hij snijdt de vruchten van deze kolokwintplant in stukjes en roert ze door het eten in de pot. Gelukkig is er deze dag genoeg eten. Iedereen krijgt iets opgeschapt. De jonge mannen hebben trek. Zodra ze ervan proeven spugen ze het meteen uit. 'Grrrr, dit is absoluut niet lekker. Heel bitter. Ze hebben de neiging te gaan overgeven. Misschien is het wel giftig en worden ze straks doodziek. 'Man van God, doe er alsjeblieft wat aan!', roepen ze naar Elisa.

Die blijft kalm en zegt rustig: 'Haal even wat meel in de keuken.' Voorzichtig roert hij dat door het eten en scheidt dan iedereen nog eens op. Heel voorzichtig nemen de jonge mannen een hapje. Ze proeven en proeven nog een keer. 'Hmmm, dit is beter', zegt een van hen. 'Doe mij nog maar een schep.' Door het meel is de bittere smaak verdwenen en kunnen de mannen die dag genoeg eten. Gelukkig wist Elisa die dag een oplossing voor dat probleem.

Op een dag krijgt Elisa bezoek. Iemand brengt hem twintig gerstebroden en een zakje verse tarwe. Dit keer groeide er voldoende tarwe op het land. De profeet krijgt dit aangeboden om de honderd jonge mannen van de

profetenschool te eten te geven. Zijn bediende moet de broden uitdelen aan alle studenten van de school. De bediende kijkt naar de broden en zegt: 'Ik denk dat dit niet genoeg is voor iedereen, heer. Dat weet ik eigenlijk wel zeker.' Even is het stil. Dan zegt Elisa: 'Deel deze broden met alle jonge mannen die hier zijn. Als er gegeten is zal er zelfs nog over zijn.' Hoofdschuddend neemt de bediende alle broden mee en zorgt dat de studenten te eten krijgen. Elisa, de man van God, krijgt gelijk. Er is zelfs nog over nadat iedereen genoeg heeft gegeten.

Deze twee situaties uit het leven van Gods dienstknecht Elisa, laten zien dat de profeet wist dat er op God gerekend kan worden. God doet namelijk wat Hij heeft beloofd. Lang geleden kwamen de Israëlieten vanuit Egypte naar dit land. God beloofde hun dit land waar genoeg te eten zou zijn en geen tekort. Elisa vertrouwde die God en wist dat God doet wat Hij belooft.

Hij hielp Elisa met wijsheid in zijn denken om in geloof het juiste te zeggen en te doen.

Extra meel in het bittere eten en genoeg brood voor honderd eetgrage jonge mannen.

Deze man van God ontdekt dat de HEER wijsheid geeft en oplossingen voor wat nodig is aan wie Hem daarom vraagt en gelooft in wat Hij kan doen. Dat geeft mensen hoop in moeilijke situaties van hun leven.

Om over na te praten

- Schrijf net als de vorige keer de woorden 'geloof' en 'hoop' op het bord. Wat betekenen die woorden precies? Wat betekent 'hoop' en wie kan zeggen wat 'geloof' betekent?
- Benoem de hoofdpersonen uit de geschiedenissen en vraag bij wie de woorden passen. Kunnen de kinderen aangeven waarom?
- Als we doorbladeren naar het Nieuwe Testament, komen we daar dan ook verhalen van hoop en geloof tegen die lijken op deze geschiedenis, denk je?
- Geloven de kinderen dat God een God is die gisteren zorgde maar ook vandaag en later zal zorgen voor mensen? Geeft dat hoop voor nieuwe dagen in het leven, denken ze?

Zing ter afsluiting met elkaar een lied over danken of vertrouwen

Dank met elkaar voor Gods trouw door alle tijden heen. Dank dat God erover heeft laten opschrijven zodat wij mensen niet vergeten dat Hij te vertrouwen is.

Auteur: JHP

Een bitter leven

Waar denk je aan bij 'bitter'?

Waarschijnlijk aan iets dat je proeft in je mond als je iets eet dat vies is...

In je mond kan je vijf verschillende smaken ervaren.

Op je tong zitten namelijk heel kleine deeltjes, die je amper kunt zien. Ze hebben een apart plekje op de tong.

Om zoet te proeven zitten de smaakpapillen, zo heten die kleine deeltjes, gelukkig vooraan.

Aan de zijkanten proef je zoute en zure dingen.

En middenin bevindt zich het deel dat het bij pittige voedingsmiddelen heel erg naar de zin heeft. Maar... achter op de tong proef je de bittere dingen. Aan de ene kant fijn dat je dit pas op het laatst proeft, maar

aan de andere kant zorgt het er wel voor dat je moet kokhalzen.

Bah... Maar ja, zo word je wel gewaar-schuwd, dat wat je eet niet goed voor je is.

Maar ook het leven kan bitter zijn. Dat heeft niets met je tong te maken.

Dat heeft te maken met de omstandigheden in je leven. Wat mensen aan nare dingen meemaken. Laten we hopen dat jij het goed hebt: een fijn thuis, genoeg geld om van te leven.

Dat je gezond bent en vrienden hebt.

Misschien ken je iemand die dat niet heeft, misschien wel iemand die bij je op school zit.

Je ziet vast en zeker wel op de televisie in het Jeugdjournaal mensen en kinderen die een 'bitter' leven lijden. Je zou ze zo graag een ander leven gunnen.

Bijbelverhaal

Nadat de profeet Elisa (lang voordat Jezus geboren werd) namens God heel bijzondere dingen heeft gedaan, heeft hij een bijeenkomst met andere profeten.

Elisa praat met hen over wat het is om een profeet te zijn. Ze zijn allemaal 'geroepen' om dit te zijn. Zij mogen boodschappen van God doorgeven aan de mensen.

Een profeet wordt ook wel een 'Godsman' of als het een vrouw is, een Godsvrouw genoemd.

Er is hongersnood in het land.

Elisa wil de anderen toch wat te eten geven en draagt zijn knecht Gechazi op om een warme

maaltijd te maken. Gechazi zet een grote kookpot op het vuur en een van de profeten gaat naar buiten om eetbare planten te zoeken. Die kunnen ze dan koken en wordt het een soort soep.

Hij weet eerlijk gezegd niet welke planten hij daarvoor kan gebruiken.

Maar, zo'n lekkere meloen...dat zal wel smaken!

Hij plukt er zoveel als hij dragen kan en loopt op een draf

terug naar de anderen. Hij hakt ze in stukjes en doet ze in de kookpot.

Na een poosje pruttelen lijkt het gerecht wel klaar.

Ze delen het eten uit en gretig nemen de mensen een slok.

Maar de een na de ander begint te schreeuwen en te kokhalzen. Wat smerig! Wat heb je in vredesnaam meegebracht? Het lijkt wel of de dood in de pot zit! Bah, bah! Het blijken helemaal geen meloenen te zijn, maar kolokwinten. Hij lijkt op een meloen, maar het is een lelijke gifplant. Gelukkig hebben ze het uitgespuugd, want anders...

Maar Elisa weet raad: hij gooit meel in het gerecht en deelt opnieuw uit.

Nu is de bittere smaak verdwenen en het gif geneutraliseerd. Nu kunnen ze hun honger stillen.

Op een keer krijgen Elisa en de andere profeten bezoek. De bezoeker brengt twintig gerstebroden mee, gebakken van meel uit de nieuwe oogst. De hongersnood is blijkbaar aan het afnemen. De gerstebroden ruiken heerlijk en er zit ook nog een zakje vers graan bij. Daar kunnen ze nog iets lekkers van bakken.

Elisa bedankt de bezoeker voor het heerlijke eten.

Hij vraagt een bediende het brood te verdelen onder de profeten.

Maar de bediende protesteert, terwijl hij zijn hoofd schudt. Dat is nooit genoeg voor honderd mensen!

Elisa zegt dat de bediende het toch maar moet uitdelen. Hij heeft een woord van God gekregen.

God zegt dat het zeker genoeg zal zijn, zelfs als de mensen zoveel eten dat ze geen honger meer hebben. En dan...zal er nog brood over zijn.

En inderdaad...zo gaat het ook. Iedereen is verbaasd.

Wat zorgt God goed voor de mensen!

Het leven is niet makkelijk in de tijd van Elisa, de profeet. Hongersnood, geen eten hebben, misschien wel doodgaan...

Elisa vertrouwt op God en je ziet dat Hij Elisa helpt.

Afsluiting

Als het leven voor jou ook weleens niet zo lekker loopt, vraag God of Hij je wil helpen.

Soms stuurt Hij mensen naar je toe, die er voor je willen zijn. Die jou willen en kunnen helpen.

Zoals Elisa meel in de bittere soep strooit.

Zoals de bezoeker die lekker brood komt brengen.

Dan wordt het bittere in je leven weer zoet.

Dat wil God voor je doen.

lees verder op de volgende bladzijde

Als er tijd is kunnen de kinderen nog nadenken over een paar vragen:

1. Is God verantwoordelijk voor een hongersnood of een ramp?
2. Wie is voor jou een belangrijk voorbeeld als het gaat om je geloof?
Een 'Godsvrouw' of 'Godsman', die belangrijk voor jou is?
En... waarom?
3. Denk jij dat God ook nog spreekt in deze tijd?

Auteur: RvBvdB

25 augustus 2024

Genezing van Naäman

2 Koningen 5

Thema: Weer als nieuw

Doel

De kinderen ontdekken dat je in gehoorzaamheid aan God nieuw leven vindt.

Toelichting

Generaal Naäman heeft een prachtig leven. Zijn naam 'de liefelijke' (denk aan Noömi) zegt het al. Hij is succesvol en geliefd, maar zijn vreselijke huidziekte zien ze niet. En als die wel bekend wordt, zal hij aan de kant geschoven worden en na een tijd eraan sterven. Alleen zijn huisgenoten weten zijn geheim. Een joods meisje (meegenomen in de oorlog uit Israël) vertelt hem liefdevol, dat Elisa, de profeet van Israëls God, hem zou kunnen helpen. Naäman gaat op weg. Hij moet zich zeven keer onderdompelen in de Jordaan, laat de profeet via zijn knecht weten. De Jordaan, geen indrukwekkende rivier en ook niet altijd even schoon. Naäman wil eerst niet; hij voelt het als een vernedering. Wanneer hij gehoorzaamt komt hij genezen, weer als nieuw, uit het water. Hij is blij en dankbaar en wil alles wel geven. Elisa wil niets aannemen. Naäman mag weten dat de HEER gratis zijn liefde geeft. Meer dan liefde en vertrouwen vraagt Hij niet.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Nieuw

Richtlijnen: Neem nieuwe en veelgebruikte spullen mee voor dit verhaal. Hoe kun je zien dat iets nieuw is? (In de verpakking, het ziet er nog kleurig en onbeschadigd uit). Wie heeft er kleren aan die pas gekocht zijn? Wie heeft er iets ouds aan? Hoe kun je dat zien?

Vertel daarna de geschiedenis van Naäman. Met zijn uniform aan lijkt hij prachtig en gezond. Maar is dat wel zo? Zijn lichaam heeft vlekken. Hij heeft wonden en littekens en het wordt steeds erger. Hij maakt de verre reis naar Gods profeet Elisa. Zou die hem weer beter kunnen maken? Hij moet zeven keer kopje-onder gaan in de Jordaan. Dat wil hij niet, in zo'n stinkrivier. Toch doet hij het uiteindelijk. En God laat hem zien: je bent weer nieuw; geen vlekken en littekens meer. Zoveel houdt God van mensen, ook van generaal Naäman.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Niet meer te repareren

Richtlijnen: Vertel als inleiding een verhaaltje over iets dat kapot is (bijv. een auto). Iemand die er verstand van heeft kijkt ernaar in de garage. Soms moet er een nieuw onderdeel in en merk je er niets meer van. Soms ook is er zoveel mis dat dat niet meer lukt: niet meer te repareren; het is beter een nieuwe te kopen. Bij een auto kan dat, bij zieke mensen niet. Ongeheel ziek: medicijnen of een operatie zal niet helpen.

Zo voelt de machtige en geliefde Naäman zich. Het lijkt allemaal prachtig, maar je moest een weten. Onder zijn schitterende uniform is zijn huid ziek. Het wordt steeds erger en er is niets aan te doen. Dat weet hij; nog een poosje, dan zal hij sterven. Vertel daarna over de liefde van zijn dienstmeisje; zij wijst Naäman op Elisa en vooral Elisa's God. Hij gaat op weg, maar is teleurgesteld dat hij 'als ieder ander' wordt behandeld en moet baden in de Jordaan. Uiteindelijk doet hij toch wat God vraagt. Dan blijkt Gods liefde er ook voor hem te zijn, gratis. En wat onherstelbaar leek ziet eruit als nieuw.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Liefde kost niets

Richtlijnen: Vertel aan de jongeren/ lees met de jongeren de geschiedenis van Naäman. Stel daarna de vraag wat voor Naäman het moeilijkste moment is geweest. Toen hij ontdekte dat hij, succesvol generaal van het grote Aram en op handen gedragen, steeds zieker werd? Of dat een joods slavinnetje hem wees op de profeet van Israël dat hij verslagen had? Of de lange reis? Of dat hij alleen een boodschap kreeg via de knecht van Gods profeet? Of dat hij in de (weinig aantrekkelijke) Jordaan moest baden? Of dat hij niets mocht betalen of presteren, maar zijn genezing uit genade van Israëls God moest ontvangen?

Er zijn dingen die je niet kunt verdienen, organiseren of kopen. Gezondheid en liefde bijvoorbeeld. Die zijn een geschenk, voor niets gegeven. Naäman moest leren dat Gods liefde gratis is en dat Hij bepaalt hoe Hij die aan je geeft. Dat is best wel eens lastig. Niet wat jij hebt of bent staat in de schijnwerpers; dat kan voelen als een afgang. Net als het feit dat Jezus kwam om de wereld te redden: God stuurde Hem uit liefde en wij kunnen alleen maar ontvangen (uit liefde, uit genade) wat God in Jezus geeft. Best lastig soms om je zo klein te voelen.

Extra Bijbelgedeelte: Lucas 4:14-27

(De mensen in Nazaret vonden het een probleem dat Jezus hen wees op zijn Vader in de hemel en geloof vroeg in Hem als Messias, Zoon van God, Redder. Jezus verwijst dan naar Naäman (vs. 27). Hij werd gered en velen in Israël niet. Gods liefde kun je niet afdwingen; je hebt er geen recht op.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene Inleiding

Naäman. Zijn naam betekent: lieflijk, vriendelijk zijn. En wij horen twee belangrijke mededelingen over hem: 1. Hij is een belangrijke generaal en succesvol in de strijd. En 2. hij lijdt aan een ziekte, huidvraat. Naäman heeft dus een probleem. Want hoe succesvol ook, zijn hele bestaan wordt ondermijnd door de ziekte die hij heeft. Opvallend is dat Naäman niet meteen wordt buitengesloten als paria. Hij mag gewoon bij de koning komen en op reis gaan naar het land Kanaän om daar de profeet op te zoeken, waar zijn dienstmeisje het al over had. Dit dienstmeisje is waarschijnlijk ooit als slavin gekocht op een slavenmarkt, nadat zij was weggeroofd uit Israël. Terwijl zij dus een lage sociale status heeft, blijkt zij de ambassadrice te zijn van de HEER, de God van Israël. De genezing van de grote en belangrijke Naäman begint bij haar en bij het gesprek dat zij heeft met haar meesteres.

Naäman gaat op reis naar de man die hij kent als de profeet in Samaria. Hij is dus op reis naar Elisa. En hij heeft een grote schat aan geschenken bij zich: 10 talenten zilver, 6000 sjekel goud en 10 stel kleren. 1 talent is 45 kilo. En bij de kleding moet gedacht worden aan rijkversierde gewaden. Van zijn koning had hij een aanbevelingsbrief ontvangen. Die moet hij overhandigen aan de koning van Israël, voordat hij in contact kan komen met de profeet. De boodschap van de koning van Aram is helder. Hij wil dat Naäman wordt genezen. Maar wie geneest er nou van huidvraat? Daarom reageert de koning van Israël heftig en hij vermoedt een valstrik. Opvallend is dat de koning niet aan Elisa denkt. Elisa komt zelf in actie en wil dat Naäman naar hem toekomt. Als deze machtige krijgsheer bij het huis van Elisa aankomt, komt Elisa niet eens naar buiten. Hij geeft hem een opdracht: baad u zevenmaal in de Jordaan. Naäman reageert verontwaardigd. Hij had meer verwacht. Meer respect en zeker ook meer aandacht. Hij luistert niet naar wat Elisa zegt en wil terugreizen naar Aram. Opnieuw zijn het hier de ondergeschikten die raad verschaffen. Ditmaal gaat het om de bedienden van Naäman zelf. Op grond van hun advies om toch maar te luisteren, baadt Naäman zich zeven keer in de Jordaan. En hij wordt rein. Dan keert hij terug naar Elisa. Hij is vol lof. En hij wil dan ook graag zijn geschenken geven. Elisa weigert echter. Hij wijst op de HEER in wiens dienst hij staat. Eigenlijk zegt hij: als je iets wil geven, geef het dan aan de HEER. Naäman vraagt vervolgens om twee muilnierlasten aarde. Deze aarde is aarde van het beloofde land. Dit land is een land, door God beloofd en gezegend. Naäman verbindt dit land, deze aarde, aan de zegenrijke belofte van God en daarmee aan God zelf. Hij zal deze aarde gebruiken om een altaar op te bouwen. Zo kan hij de God van Israël eren, terwijl hij in de vreemde woont. Wel vraagt hij om vergeving, omdat hij, als belangrijk krijgshoofd, samen met zijn koning naar de tempel van Rimmon moet om daar te buigen voor deze afgod. Op deze vraag antwoordt Elisa mild: ga in vrede. En Naäman kan nu ook in vrede gaan. Hij heeft gezien dat het wonder geschiedt op grond van een woord. Het is het woord van een profeet en daarmee een woord van God. In eerste instantie was Naäman verontwaardigd. Hij voelde zich niet gezien en zeker ook niet gewaardeerd. Nu echter beseft hij de grootheid van God en wil hij Hem aanbidden op de plek waar hij woont.

Het verhaal is echter nog niet klaar. Opnieuw komt hier een bediende in beeld. Het gaat om Gechazi, de knecht van Elisa. Gechazi blijkt, in tegenstelling tot Elisa, hebzuchtig te zijn. Hij verdoezelt dit, ook voor zichzelf, met een prachtige drogreden: Zijn meester zou deze generaal voor het hoofd hebben gestoten door niets aan te nemen van zijn rijke geschenken. Hij rent de wagen van Naäman achterna. Deze reageert geschrokken. Hij denkt dat er iets met Elisa aan de hand is. Dat blijkt niet zo te zijn. Alleen heeft Elisa wel iets van de rijkdom nodig, die hij had kunnen bezitten door de geschenken van Naäman. Slechts 45 kilo zilver en 2 mooie gewaden. Naäman heeft geen enkele reden tot argwaan en geeft direct niet één maar twee talenten zilver en de gewaden aan Gechazi mee. Twee van zijn knechten worden meegestuurd om dit alles te dragen. Aangekomen bij de stadswal neemt Gechazi afscheid van de knechten en verbergt hij de schat in zijn eigen huis. Maar Elisa weet wat Gechazi heeft gedaan. Hij was als profeet niet alleen een directe boodschapper van het woord van God. Als Godsman beschikte hij ook over de gave van het zogenaamde tweede gezicht. Elisa was een ziener. En als zodanig was hij getuige geweest van wat Gechazi had gedaan. Daarom begroet hij hem met zijn vraag: Waar ben je geweest, Gechazi? Het is alsof hij Gechazi nog een kans gaf om oprecht te zijn. Deze kans grijpt Gechazi niet aan. Daarom wordt hij gestraft. Gechazi wordt geslagen met de ziekte van Naäman. In plaats van rijk en welvarend zal hij nu op zijn beurt als paria door het leven moeten gaan.

Vers voor vers

Vers 1-19a Eerste hoofddeel: de ontmoeting tussen Naäman en Elisa

Vs. 1 Naäman is de bevelhebber van het leger van Aram. Hij staat in hoog aanzien. Hij was namelijk succesvol geweest in de strijd. De schrijver van het boek Koningen wijst er echter nadrukkelijk op, dat de HEER achter dit succes zit. Hij heeft Naäman dit succes gegund.

Naäman heeft echter een groot probleem: hij heeft huidvraat. Het is hier niet duidelijk of hij ook melaats is. Huidvraag is een meer algemene term, die ook gebruikt wordt bij bijvoorbeeld een schimmelinfectie. In Israël had je een priester nodig die moest constateren of je aan melaatsheid leed of niet.

Vs. 2 Het meisje, de slavin van Naämans vrouw, heeft een sleutelrol in deze geschiedenis. Zij wijst op de profeet in Samaria. En daarmee wijst zij op de macht van Israëls God.

- Vs. 4 Diplomatiek overleg is hier nodig. De koningen van Aram en Israël zijn nooit echt natuurlijke bondgenoten geweest. Het meisje dat wij nu kennen als de slavin van Naämans vrouw, is ooit weggeroofd uit Israël. Vandaar dit overleg en de brief, die de koning meegeeft aan Naäman.
Naast deze brief is daar ook die duizelingwekkende schat. De bezitter of ontvanger van dit geschenk zou in één klap rijk zijn. Er stond echter wel iets tegenover: de genezing van Naäman.
- Vs. 7v De koning van Israël reageert dan ook geschokt. Hij vermoedt een list van zijn tegenstander en scheurt zijn kleren. Het scheuren van kleren kennen wij als teken van rouw. Hier scheurt de koning zijn kleren uit wanhoop. De hoop moet dan ook niet verwacht worden bij deze koning, maar bij de profeet Elisa.
- Vs. 9 Naäman komt als veldheer, in zijn strijdswagen, bij Elisa aan. Hij moet op grond van een boodschap weer vertrekken. Dit gaat tegen al zijn principes in. Hij is letterlijk en figuurlijk ver-ont-waardigd.
- Vs. 13 Opnieuw zijn het de bedienden die een belangrijke rol spelen in dit verhaal.
- Vs. 15 De tweede komst van Naäman bij Elisa wordt anders geschetst. Ditmaal staat hier een dankbaar mens die zijn opwachting doet bij de Godsman. Het klinkt anders en dat is ook zo. Want Naäman beseft de grootheid van God en de macht van het woord van zijn profeet. De grote bevelhebber stelt nu een vraag: wil je alsjeblieft mijn geschenken aannemen? Hij noemt zichzelf zelfs een dienaar.
- Vs. 16 Elisa wil van het geschenk niet weten. Hij wijst op de HEER. Naäman heeft zijn genezing niet te danken aan Elisa, maar aan de HEER. Elisa is alleen maar een dienaar.
- Vs. 17 In het oude Midden-Oosten kende men de overtuiging, dat een god van een bepaald volk verbonden was aan de grond, waarop dit volk leefde. Op deze grond kon je een altaar bouwen om die god te eren, ook als je in een ander land woonde. Deze gedachte heeft een rol gespeeld bij de vraag van Naäman om een paar zakken grond. Hij wil alleen nog maar tot de HEER offeren, ook als hij weer in Aram is.
- Vs. 18 Wel maakt Naäman een voorbehoud. Als belangrijkste bevelhebber moet hij zijn koning ondersteunen, als de koning naar de tempel van Rimmon gaat om voor deze afgod te buigen. Hij vraagt alvast om vergeving hiervoor.
- Vs. 19 Het antwoord van Elisa is opvallend ruim: Ga in vrede.

Vers 19b-27 Tweede hoofddeel: het bedrog van Gechazi

- Vs. 20 Tot hiertoe is de knecht van Elisa nog niet zo in beeld gekomen. Maar hier horen wij zijn naam: Gechazi. Wij horen ook wat hij denkt en wat hij tegen zichzelf zegt. Gechazi denkt anders dan Elisa. Hij is hebzuchtig en wil graag een graantje meepikken van die grote schat. Hij houdt zichzelf voor dat hij iets goeds doet... Naäman zal wel denken.
- Vs. 22 De gastvriendschap staat in hoog vaandel in het Midden-Oosten. Aan jouw gasten zet je het beste voor wat je hebt. En Gechazi stelt het zo voor aan Naäman, dat hij Elisa oprecht een plezier kan doen met zijn geschenk.
- Vs. 23 Naäman geeft aan Gechazi twee keer zoveel als hij gevraagd heeft. Hij laat zelfs twee knechten meegaan om de last te dragen.
- Vs. 25v Elisa weet echter wat Gechazi heeft gedaan en stelt zijn snijdende vraag: Waar kom jij vandaan, Gechazi? Elisa was een Godsman die ook beschikte over het zogenaamde tweede gezicht. Hij was een ziener en was als zodanig getuige geweest van alle stappen die Gechazi had gezet.
- Vs. 27 Deze geschiedenis eindigt daarom met de straf op de zonde. Gechazi heeft de ziekte van Naäman gekregen. In plaats van grote rijkdom moet hij als paria door het leven gaan.

Vragen

- Naäman mag heengaan in vrede. Wat heeft dit voor hem betekend, denk jij?
En wat betekent dit voor jou?
- Herken je iets van de gedachtegang van Gechazi? Zou je net zo sterk zijn als Elisa en trouw zijn aan God? Of zou je toch ook wel openstaan voor de verlokking van grote rijkdom, waarbij je je eigen principes wat aan de kant moet zetten?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 103: 1, 2, 3 en 5

Lied 103a

Lied 103c

Looft de Here, alle gij volken

Vertel het aan de mensen

Vader, ik aanbid U

Heer, U kent mij als geen ander

Door de kracht

(=Gezang 15 LvdK)

(=Gezang 460 LvdK)

Hemelhoog 33

Hemelhoog 691

Hemelhoog 663

Hemelhoog 50

Hemelhoog 222

Auteur: PZ

Nieuw

Van dit verhaal is een schetsbordverhaal gemaakt
Dit is tekenen of schilderen terwijl je vertelt.
Dit kan heel eenvoudig aan de hand van de
volgende aanwijzingen.
De kinderen vinden het prachtig!
Natuurlijk kunt u het ook gewoon vertellen.

Benodigheden

Een stuk behangpapier, verschillende kleuren
waterverf uit een tubetje/fles, penselen.
óf een tekenbord en verschillende kleuren
krijtjes.

Van tevoren een gedeelte van de tekening ma-
ken (zie voorbeeld 1)
Op voorbeeld 2 zie je wat je erbij tekent terwijl je
vertelt; dit wordt in het verhaal aangegeven met
de cursief gedrukte gedeeltes tussen haakjes.
Je kunt zelf kijken welke kleuren je gebruikt.
Zorg dat alles van tevoren klaarligt,
dat je er goed bij kan en de kinderen het goed
kunnen zien.

Sta er niet voor als je tekent, maar probeer wat
aan de zijkant te staan.
De tekeningen zijn eenvoudig, het is immers een
schetsbord verhaal.
Let erop dat je éérs het stukje erbij tekent en dán
pas vertelt wat het is.
Vaak reageren de kinderen er al op als ze zien
wat het wordt.
Je krijgt dan leuke interactie.

*Het woord 'nieuw' is gemaakt van zgn.
'ladderletters'.*

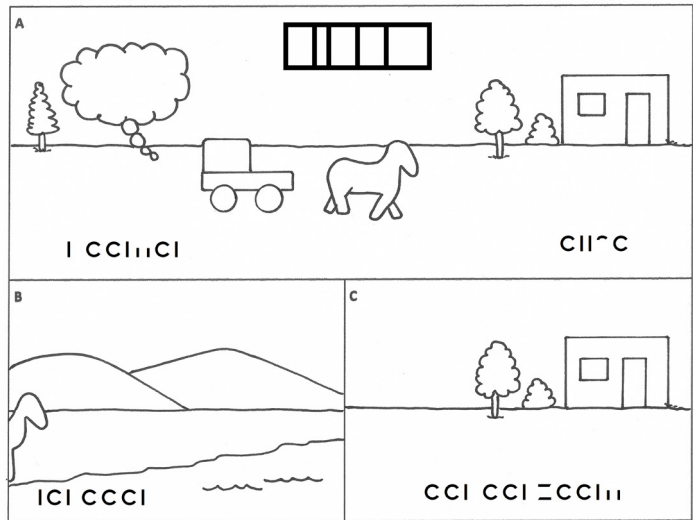
*Van tevoren schilder/teken je een gele balk met
daarin, met rode verf/krijt, de lijnen van de vak-
ken. De ladderletters maak je tijdens het verhaal
af met rode verf/krijt.*

*Eventueel kun je met dunne potloodlijntjes van
tevorenaangeven waar de strepen van de letters
moeten komen.*

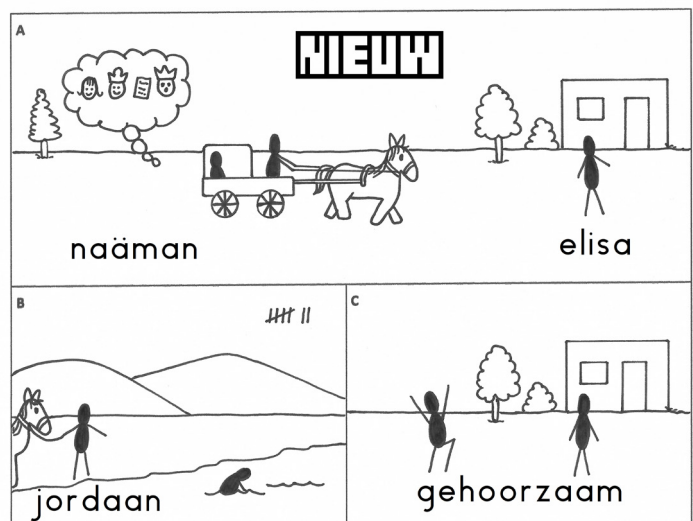
Gebruik 4 verschillende kleuren voor de personen uit dit
verhaal.

Eén voor: Naäman, de knecht van Naäman, de knecht
van Elisa, Elisa.

Voorbeeld 1

Voorbeeld 2

Inleiding

Neem nieuwe en veelgebruikte spullen mee voor dit ver-
haal. Hoe kun je zien dat iets nieuw is? (In de verpakking,
het ziet er nog kleurig en onbeschadigd uit). Wie heeft
er kleren aan die pas gekocht zijn? Hoe kun je dat zien?
Hoe zien oude kleren eruit?

Laat een bijbel zien.

We gaan luisteren naar een verhaal uit de bijbel daar
gaat het ook over iets oud en iets nieuw.

A

(Tekent het paard en de wagen af, terwijl je verder vertelt)
Trip, trap, trip, trap. Daar komt een paard aanlopen. Trip,
trap, trip, trap. Het paard loopt netjes in galop. Trip, trap,
trip, trap.

Het paard trekt een wagen. Het paard vindt dit niet erg. Het is een sterk paard en vindt het leuk om de wagen te trekken. Trip, trap, trip, trap.

Op de wagen staat een (*teken de knecht*) knecht. Hij houdt de (*teken de teugels*) teugels goed vast. Zo kan hij het paard sturen.

In de wagen zit een (teken Naäman) man. Hij heet (*maak het woord Naäman af*) Naäman.

Naäman komt uit het land Syrië, dat ligt naast het land Israël.

Naäman is een generaal. Hij is de baas over de soldaten van de koning van Syrië. Dat kun je wel zien aan het prachtige uniform dat hij draagt. Naäman is een heel belangrijke, rijke man.

Maar Naäman is niet blij. Nee, Naäman is bezorgd en verdrietig, want hij is ziek.

Naäman heeft een erge huidziekte. Je kunt het niet zien, maar onder zijn mooie kleren, onder zijn prachtige uniform, zijn er vieze plekken en zweren op zijn armen en benen, op zijn buik en op zijn rug. Niemand kan hem helpen, niet één dokter.

Naäman moet denken aan wat er de laatste dagen allemaal gebeurd is.

Thuis werkt er een lief (*teken het meisje in de denkballon*) meisje uit Israël bij zijn vrouw. Ze helpt schoonmaken en koken. Het meisje was ook verdrietig toen ze hoorde dat Naäman deze erge huidziekte had. Ze vertelde over de profeet Elisa die in haar land Israël woont. Hij zou Naäman wel beter kunnen maken.

Toen is Naäman gelijk naar zijn (teken de koning in de denkballon) koning gegaan en heeft gevraagd of hij naar Israël mocht reizen.

Zijn koning vond het goed en heeft Naäman een (*teken de brief in de denkballon*) brief gegeven die hij aan de koning van Israël kon laten lezen. In de brief staat: 'Deze brief geef ik mee aan mijn dienaar Naäman. Ik hoop dat u hem zult genezen van zijn ziekte.'

Naäman is op weg gegaan en heeft heel veel goud en zilver en mooie nieuwe kleren meegenomen. Dat is het cadeau dat hij kan geven als hij beter wordt gemaakt. Maar toen Naäman bij de (*teken de koning van Israël in de denkballon*) koning van Israël kwam en de brief liet lezen, werd de koning heel erg bang! 'Ik kan toch niemand beter maken!', riep de koning. 'Ik ben God toch niet? Hoe kan jouw koning mij nou vragen om jou beter te maken?'

'Huh', Naäman zucht. En nu zit hij hier in zijn wagen om weer verder te reizen. Hij moet nu naar de profeet Elisa. De profeet over wie het meisje verteld heeft.

Eindelijk zijn ze bij het huis van (*maak het woord 'Elisa af*) Elisa.

Naäman wacht met zijn wagen voor het huis.

'Nu zal die profeet wel naar buiten komen', denkt Naäman. 'En dan zal hij tot zijn God bidden en met zijn hand over de zieke plekken strijken en dan ben ik weer beter!' Maar wat gebeurt er? Elisa komt helemaal niet naar buiten. Hij stuurt zijn (teken de knecht) knecht.

'Elisa zegt dat u zich moet gaan wassen in de rivier de Jordaan', zegt de knecht. 'En u moet zeven keer kopje onder gaan. Dán zal uw huid weer beter worden.'

'Wat!', schreeuwt Naäman kwaad, 'Moet ik naar die vieze stinkrivier de Jordaan om dáár kopje onder te gaan? Er zijn toch ook rivieren in mijn eigen land! En dat zijn beter rivieren dan hier. Daar kan ik me net zo goed in wassen! Dit doe ik niet!'

En kwaad laat Naäman zijn wagen wegrijden.

B

'Maar meneer', zegt de knecht van Naäman. 'Waarom doet u niet wat de profeet Elisa zegt? Als u iets heel moeilijks had moeten doen, had u het vast en zeker gedaan. En nu hoeft u zich alleen maar te wassen in de rivier.'

'Tja', zegt Naäman, 'Dat is waar, je hebt gelijk. Rijd maar naar de rivier.'

(*teken het paard terwijl je verder vertelt*) En zo draait de knecht het paard en de wagen om en rijdt naar de rivier de (*maak het woord 'Jordaan' af*) Jordaan.

Naäman stapt uit de wagen, doet zijn kleren uit en (*teken Naäman*) stapt het water in.

Zijn (*teken de knecht*) knecht blijft aan de kant wachten. Naäman gaat (*teken het turfstreepje*) één keer helemaal kopje onder. Als hij weer boven komt kijkt hij naar zijn armen en benen, nee de zieke plekken zitten er nog steeds. 'Zeven keer, meneer', zegt zijn knecht. 'U moet zeven keer kopje onder gaan.'

Naäman gaat nog een keer. (*teken het 2e, 3e en 4e turfstreepjes*) 2, 3, 4 keer kopje onder.

Hij kijkt naar zijn armen en benen, nee, de plekken zitten er nog steeds.

(*teken het 5e en 6e turfstreepje*) 5, 6 keer kopje onder.

Naäman kijkt nog eens, nee hij is nog steeds niet beter. Zijn knecht staat vol spanning te wachten. 'Nog één keer meneer!'

Dan gaat Naäman voor de (*teken het 7e turfstreepje*) zevende keer kopje onder.

Hij gaat weer rechtop staan en kijkt naar zijn armen en benen, en...

Wow! De oude, zieke plekken zijn weg! Zijn huid is helemaal schoon. Helemaal nieuw!

O, wat is Naäman blij! Hij is weer beter!

C

Zo snel als hij kan droogt Naäman zich af, kleed zich aan, stapt in zijn wagen en rijdt terug naar Elisa.

Bij het huis van Elisa springt (*teken Naäman*) Naäman uit zijn wagen en rent naar de deur.

Nu komt (*teken Elisa*) Elisa wel naar buiten.

'Ik ben weer beter!', roept Elisa. 'Uw God heeft mij weer beter gemaakt! Al die oude vieze plekken op mijn huid zijn weg. Ik ben weer helemaal nieuw! Dank u wel, dank u wel! Wat wilt u van mij hebben Elisa? Ik heb goud en zilver en prachtige kleren bij me. Ik geef het u allemaal cadeau!'

'Ik wil niets hebben', zegt Elisa, 'Helemaal niets. Ik ben een profeet van God en doe wat Hij zegt.'

Jij bent (*maak het woord 'gehoorzaam' af*) gehoorzaam geweest. Dat vindt God fijn. Hij houdt ook van jou, Naäman.'

Wat is Naäman blij. 'Dan ga ik terug naar mijn eigen land. Ik zal iedereen vertellen dat uw God mij (*maak het ladderwoord 'nieuw' af*) nieuw heeft gemaakt.'

Ja, de Here God heeft Naāman nieuw gemaakt. Zijn huid is weer schoon en nieuw, en zijn hart is ook nieuw, want hij voelt hoeveel God van hem houdt.

Afsluiting

Laat het nieuwe en gebruikte voorwerp nog een keer zien.

Weten de kinderen wat er oud en nieuw was in het verhaal dat verteld is?

Auteur: EZD

Niet meer te repareren

Inleiding

Ben jij wel eens in een autogarage geweest? Monteurs zijn daar hard aan het werk in de werkplaats. Er worden auto's binnengebracht voor onderhoud. Maar er worden ook auto's gebracht die stuk zijn. Wanneer een onderdeel van de auto kapot is kunnen de monteurs het onderdeel vervangen. Vaak is de auto dan weer in orde. Het komt ook wel eens voor dat er zoveel kapot is aan een auto dat de monteur zegt dat de auto niet meer te repareren is. Je kunt dan beter een nieuwe kopen. Er is te veel kapot.

Bij het lichaam van een mens werkt dat anders. Als iemand heel erg ziek is, kan dat soms ongeneeslijk zijn. Medicijnen en operaties helpen dan niet meer om iemand beter te maken.

Bijbelverhaal

Naäman is generaal in het leger van de koning van Aram. Hij heeft een belangrijke oorlog gewonnen en de koning is daarom heel blij met hem. Maar Naäman heeft een probleem waar maar weinig mensen van weten. Hij is ongeneeslijk ziek. Naäman heeft een ziekte aan zijn huid, huidvraat. Overal op zijn lijf zijn schilferige vlekken ontstaan die vreselijk jeuken. Er is geen dokter die hem kan helpen. Hij is ongeneeslijk ziek. En deze ziekte is besmettelijk. Andere mensen die contact met hem hebben kunnen ook ziek worden. Hij kan de plekken nu nog verbergen onder zijn kleren, maar als andere mensen zien dat hij die vlekken heeft... dan zal hij buiten de stad moeten gaan wonen. Dan kan hij zijn werk niet meer doen.

In het huis van Naäman werkt een slavin uit Israël. Zij zegt tegen Naäman dat hij naar Samaria moet gaan. Daar woont de profeet Elisa. Die kan hem genezen. Naäman gaat naar de koning toe, om hem om toestemming te vragen. De koning zegt tegen Naäman: 'Ga erheen, ik zal je een brief meegeven voor de koning van Israël'.

In de brief schrijft de koning: 'Dit is mijn dienaar Naäman. Ik wil dat u hem van zijn huidziekte geneest' Naäman maakt zich klaar voor de reis naar Samaria. Hij neemt een groot aantal cadeaus mee. Tien talent zilver (1 talent = 45 kilo), zesduizend sjekel (1 sjekel = 1,4 gram) goud en tien stel prachtige dure kleren.

Naäman gaat gelijk naar het paleis van de koning van Israël en geeft de brief in de handen van de koning. Wanneer de koning de brief leest scheurt hij zijn kleren van schrik: 'Denkt u soms dat ik God ben dat ik u kan genezen van een ziekte? Wil de koning van Aram soms oorlog met mij uitlokken? Ik kan nooit aan zijn verzoek voldoen'. Elisa hoort van het bezoek van de hoge generaal uit het leger van Aram. En hij hoort dat de koning zijn kleren heeft gescheurd. Elisa stuurt een boodschapper naar de koning en zegt hem: 'Laat die man maar naar mij komen, dan weet hij dat er in Israël een profeet woont' Naäman rijdt met zijn wagen naar het huis van Elisa. Wanneer hij daar aankomt is hij vol verwachting over hoe de profeet hem zal gaan genezen.

Elisa stuurt een knecht naar buiten die tegen Naäman zegt: 'Ga naar de rivier de Jordaan. Ga zeven keer kopje onder in het water. Dan zal je huid weer gezond zijn'. Naäman is teleurgesteld en kwaad. 'Waarom komt de profeet niet zelf naar buiten? En waarom raakt hij de zieke plekken op mijn lichaam niet aan? En waarom bidt hij niet tot zijn God?' Naäman roept uit: 'Ik had beter in mijn eigen land kunnen blijven en daar in de rivier kunnen springen. Ik had beter niet naar hier kunnen komen! Ik ga naar huis'.

De bedienden van Naäman beginnen op hem in te praten: 'Maar meester, u gaat toch niet zomaar terug naar huis? Als de profeet u een moeilijk opdracht had gegeven dan had u die vast proberen uit te voeren. Nu is het iets heel simpels wat u moet doen en nu rent u weg? U kunt het toch ten minste proberen?'

Naäman laat zich ompraten door zijn bedienden. Hij laat zich afzetten bij de rivier de Jordaan. Hij loopt het water in. En zeven keer dompelt hij zich onder in het water. Iedereen die erbij is houdt zijn adem in. Zou het... Na de zevende keer komt hij naar boven uit het water. Hij bekijkt zijn huid en die ziet er weer helemaal gaaf en gezond uit. Alle vlekken zijn weg. Naäman is van zijn huidvraat genezen.

Naäman en zijn bedienden zijn dolblij. Snel gaan ze weer naar het huis van Elisa om hem te bedanken. Naäman roept uit: 'Er is op de wereld geen belangrijkere God dan de God van Israël. Neem de cadeaus die ik heb meege-nomen aan'.

Maar Elisa schudt zijn hoofd: 'Ik neem uw cadeaus niet aan. De HEER heeft u genezen. Hem komt alle eer toe' 'Mag ik dan wel iets van hier meenemen?' vraagt Naäman. 'Mag ik twee grote zakken met aarde meenemen? Dan kan ik daar thuis een altaar op bouwen voor God en Hem iedere dag bedanken voor mijn genezing' En ik wil gelijk ook om vergeving vragen. Want mijn koning dient een andere god. De koning is al oud en hij steunt op mijn arm wanneer hij naar de tempel van zijn god gaat. We buigen dan samen voor die god' Elisa antwoordt hem: 'Ga in vrede, het is goed'

Blij vertrekt Naäman terug naar zijn eigen land. Hij is genezen van zijn ziekte én hij heeft de Here God leren kennen.

De bediende van Elisa, Gechazi besluit snel achter Naäman aan te gaan. Hij vindt het jammer dat Elisa niet één van de prachtige cadeaus van Naäman heeft aangenomen. Gechazi wil best een paar van die cadeaus hebben. Zonder dat hij Elisa iets vertelt gaat hij naar Naäman toe. Met een leugen probeert hij de cadeaus in handen te krijgen. Hij zegt tegen Naäman: 'Elisa heeft mij gestuurd om toch een paar van de cadeaus op te halen die u had meegenomen. Er zijn net twee leerlingen van de profetenschool bij hem in huis aangekomen. Hij vraagt u om één talent en twee stel kleren voor hen'. 'Natuurlijk, dat geef ik graag' antwoordt Naäman. 'Neem toch twee talent en twee stel kleren. Laat mijn bedienden het voor u dragen'.

Met glimmende ogen neemt Gechazi de cadeaus in ontvangst. Bij de stadspoort stuurt hij de knechten terug naar hun meester. Hij verstopt de spullen in zijn huis. Daarna gaat hij terug naar zijn meester Elisa. Hij doet net of er niets aan de hand is. Elisa weet wat zijn knecht heeft gedaan, de Here God heeft het hem laten zien.

Hij vraagt aan Gechazi: 'Waar ben je geweest? Ik?' zegt Gechazi, 'nergens'.

Elisa zegt tegen hem: 'Heb ik niet gezien dat jij Naäman snel achterna bent gegaan? En dat je toch cadeaus van hem hebt aangenomen? Heb jij Naäman soms genezen? Heb jij dat zilver en die kleren verdiend? Nee, de HEER heeft Naäman genezen. Als staf zal de huidziekte van Naäman jou nu treffen en ook jouw kinderen en hun kinderen' Gechazi vlucht weg van Elisa, zijn huid schilferig en wit als sneeuw.

Afsluiting

God wil Naäman, een vreemdeling uit een ander land, genezen. Hij maakt hem nieuw, geen vlekken en littekens meer. Zoveel houdt God van mensen, dat Hij dat wil doen. God wil jou ook 'nieuw' maken. Hij wil jou steeds meer maken naar zijn beeld.

Je mag een kind van God zijn. Naar zijn beeld geschapen. Soms lopen dingen fout. We maken verkeerde keuzes. God wil je dan 'repareren' Hij geeft het niet snel op. Hij roept het niet uit, zoals een automonteur: 'Deze auto is kapot, niet meer te repareren' Blijf dicht bij God, Hij maakt jou weer als nieuw!

Auteur: MMe

Liefde kost niets

Ook dit is weer een verhaal uit de Bijbel over Elisa. Maar nu is Naäman de hoofdpersoon.

Naäman is een belangrijke generaal in het leger van de koning van Aram.

Aram ligt ten noorden van Israël. Tegenwoordig zou dat Syrië zijn en een stuk van Turkije, Irak en Libanon.

De koning waardeert Naäman enorm, hij heeft veel successen behaald tijdens de oorlog.

Alles zit Naäman mee, aan de buitenkant dan.

Maar onder dat mooie, indrukwekkende generaalsuniform is het niet zo mooi. Hij heeft een huidziekte, waar hij veel last van heeft. Niet veel mensen weten dat, anders zou niemand met hem te maken willen hebben. Zalpjes en medicijnen helpen niet, dus het ziet er triest voor hem uit. Naäman en zijn vrouw hebben een Joods dienstmeisje in huis. Zij is meegenomen uit Israël tijdens de oorlog. Naäman en zijn vrouw zijn goed voor haar. Zij kan gewoon met hen praten.

Zij heeft medelijden met Naäman en zegt op een dag tegen haar meesteres: 'Eigenlijk zou uw man eens naar de profeet Elisa in Samaria moeten gaan. Die zou hem wel kunnen genezen.'

Naäman wil dat wel graag proberen en gaat in overleg met de koning.

De koning gunt Naäman deze kans wel; hij mag naar hem toe. De koning schrijft een brief voor de koning van Israël als aanbeveling.

Naäman gaat op weg en neemt veel geschenken mee: 450 kilo zilver, heel veel goud en tien stel nieuwe kleren. Dat zal Elisa wel kunnen gebruiken als hij hem heeft genezen.

Bij de koning van Israël aangekomen overhandigt Naäman de brief.

In de brief staat: 'Met deze brief stuur ik mijn dienaar Naäman naar u toe om door u te worden genezen van zijn huidziekte'. De koning wordt boos. Hij denkt dat hij voor de gek wordt gehouden.

'Denk je soms dat ik een god ben, die ziekten kan genezen?' Hij is zo boos dat hij zijn kleren scheurt, uit wanhoop. Hij denkt dat het een valstrik is om een conflict uit te lokken.

Elisa hoort van deze gebeurtenis en laat vragen of die man bij hem mag komen. Dan kan hij laten zien dat er in Israël een echte profeet woont!

Naäman rijdt in zijn strijdswagen naar het huis van Elisa. Daar verwacht hij toch wel dat Elisa hem persoonlijk zal aanspreken en hem zal genezen. Maar wat gebeurt er?... Elisa stuurt iemand naar buiten om tegen Naäman te zeggen: 'Baad u zeven keer in de rivier de Jordaan, dan zal uw huid weer gezond zijn.'

Is dat alles? Komt Elisa niet eens naar buiten om zijn hand op zijn zieke huid te leggen, om hem zo te genezen? Is die stinkende rivier beter dan de rivieren in zijn eigen land? Moet hij daarom helemaal naar Elisa

toekomen? Naäman is echt kwaad en rijdt weg. Daar begint hij niet aan!

Maar zijn dienaren rijden hard achter hem aan. Zij gaan met hem in gesprek: 'Waarom doet u het niet? Is een eenvoudige oplossing het niet waard om te proberen? Als Elisa u had gezegd dat u iets ingewikkelds moest doen zou u het advies wel opvolgen...'

Naäman is weer een beetje gekalmeerd en besluit om dan toch maar te gaan baden in de rivier.

Zeven keer gaat hij kopje onder... en vol verwachting kijkt hij wat er gebeurt: hij is genezen! Zijn huid ziet eruit als de huid van een gezond kind. Wat een groot wonder! Hij keert meteen terug naar Elisa om hem te bedanken en de geschenken te overhandigen die hij heeft meegebracht. Maar Elisa wil niets hebben en weigert de cadeaus aan te nemen.

'Ik ben in dienst van de HEER, Hij heeft u genezen', zegt Elisa.

Naäman is onder de indruk en wil nu ook alleen nog maar de God van Israël dienen.

Hij heeft nog wel een probleem, hij moet, als hij weer thuis is, zijn koning ondersteunen als deze naar de tempel gaat om voor zijn god Rimmon te buigen. Zo moet hijzelf dus ook te tempel in en mee buigen. 'Ik hoop dat God mij dit zal vergeven.'

Elisa stelt hem gerust en zegt: 'Ga in vrede.'

Dan gaat Naäman weer op weg, naar huis. Genezen en bekeerd tot de God van Israël.

Maar het verhaal is nog niet klaar.

De knecht van Elisa, Gchazi, vindt het maar niets dat Elisa al die geschenken heeft geweigerd.

Hij vindt het een belediging voor Naäman en hij wil ook eigenlijk zelf wel wat hebben.

Gchazi gaat Naäman achterna en verzint dat Elisa twee leerlingen op bezoek heeft gekregen, die wel wat zilver en een stel kleren kunnen gebruiken. Naäman is blij dat hij toch wat terug kan doen voor zijn genezing en geeft twee keer zoveel aan Gchazi mee. En wat denk je? Gchazi houdt het allemaal voor zichzelf en brengt alles naar zijn eigen huis.

Maar Elisa, die niet alleen woorden van God krijgt om te spreken, is ook helderziend. Hij weet wat Gchazi heeft gedaan. Hij geeft hem nog een kans om eerlijk te zijn als hij vraagt: 'Gchazi, waar ben je geweest?'

'Nergens', zegt Gechazi.
Dan wordt Gechazi gestraft. Hij krijgt de huidziekte, waarvan Naäman net genezen is. Verslagen gaat Gechazi weg. Hij kan niet meer bij Elisa werken.

Elisa laat ons zien dat niet alles te koop is.
Liefde en gezondheid bijvoorbeeld.
Gods liefde is gratis...en Hij bepaalt wat jij nodig hebt en hoe Hij zijn liefde uitdeelt.
Zo gaf God zijn Zoon Jezus aan ons om te wereld te redden.
Hij geeft en wij mogen ontvangen.

Het was een lang verhaal, maar wel bijzonder.
Een belangrijke generaal in de ogen van de mensen, die genezen wordt door zeven keer kopje onder te gaan in een rivier.

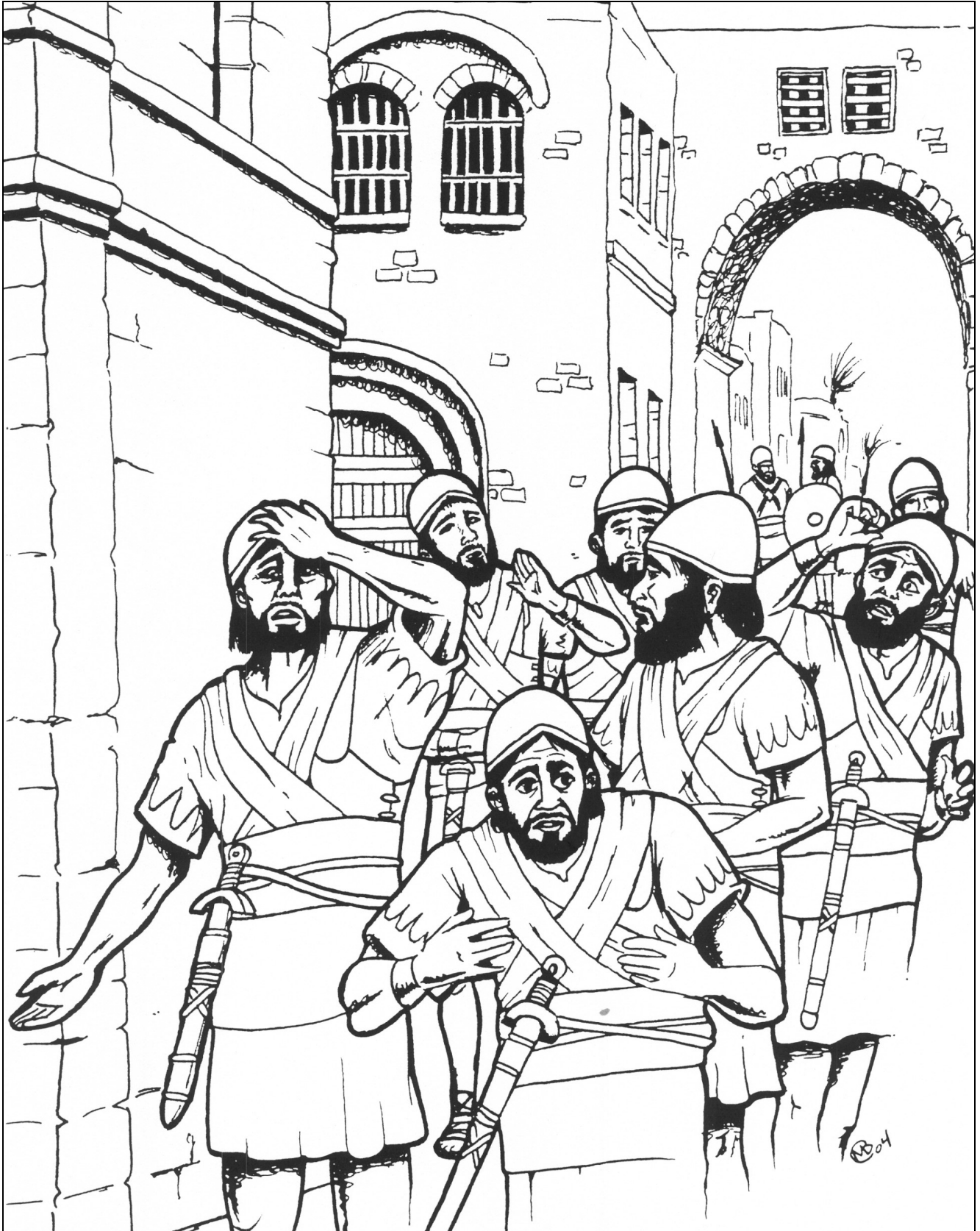
Zo'n eenvoudige manier om Gods grootheid te mogen zien.

Auteur: RvBvdB

1 september 2024

Elisa in de oorlog tegen Aram

2 Koningen 6:8-23

Thema: Ik zie een leger

Doel

De kinderen leren dat we, net als Elisa's knecht, mogen ontdekken dat God altijd bij ons is met zijn leger engelen. Dat leger is niet altijd zichtbaar, maar het is er wel.

Toelichting

Wil Israël de HEER dienen of niet? Elisa waarschuwt tegen het ongeloof van Israël, maar laat tegelijk zien dat de HEER goed wil zijn voor zijn volk. Steeds weer waarschuwt hij namens God waar de Arameeërs zullen aanvallen. Aram wil Elisa uitschakelen en belegert Dotan, waar hij verblijft. Elisa weet dat Gods legermacht hem beschermt en helpt, zelfs tegen het machtige Aramese leger. Zijn knecht mag dat, doordat de HEER zijn ogen opent, dat ook zien. In het geloof zie je meer. Elisa leidt het leger, dat door de HEER verblind is, naar Samaria. De koning van Israël wil hen doden, nu hij deze uitgelezen kans heeft. Elisa verbiedt hem dat; God heeft op zijn manier hen in Samaria gebracht. Nu gaat het ook op zijn manier verder: het leger krijgt een maaltijd aangeboden. Dan kan het Aramese leger naar huis. Ze zijn zo verwonderd dat ze een tijd geen invallen in Israël meer doen. Even zien we iets van Gods Vrederijk dat door Jezus Christus komen zal.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Gods leger bij Elisa

Richtlijnen: Ook voor de jongste kinderen is dit beeldende bijbelverhaal goed te vertellen. De stad Dotan is omsingeld om Elisa gevangen te nemen. Elisa's knecht denkt dat ze kansloos zijn. Dan bidt Elisa of zijn knecht mag zien wat hijzelf weet: Gods engelenleger is groter en sterker dan de Aramese soldaten. God zorgt dat de Arameeërs meelopen met Elisa naar de koning van Israël. Een gevecht komt er niet. Alleen een maaltijd. Het vijandige leger gaat daarna naar huis en er is vrede. Zo wil God het graag. Vrede en geloof in Hem.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Als ratten in de val?

Richtlijnen: Hebben de kinderen wel eens een rattenvaak gezien? Het is een kistje met een ingang. Een rat kan zo naar binnen, maar dan klappt het luikje dicht en kan hij niet meer naar buiten. Je kunt ook het voorbeeld van een fuik voor vissen gebruiken. Vissen zwemmen naar binnen en komen vast te zitten in het nauwste gedeelte. Elisa en zijn knecht zijn in Dotan. Dat is omsingeld door het machtige leger van Aram. Ze zitten als ratten in de val. Elisa's knecht mag dankzij God zien dat het anders is. Wie gelooft, ziet dat. Gods leger omsingelt juist het Aramese leger. De HEER is de sterkste. Dat laat Hij zien door op door zonder vechten te overwinnen. Na een maaltijd van de verbaasde koning van Israël gaan de verwonderde Arameeërs naar huis. Ze laten Israël met rust.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Door het geloof zie je beter

Richtlijnen: Elisa waarschuwt tegen het ongeloof van Israël, maar laat tegelijk zien dat de HEER goed wil zijn voor zijn volk en heel de wereld. Dat zie je alleen, als je in Hem gelooft. Deze geschiedenis leert ons 'door Gods ogen' naar de wereld te kijken. De Arameeërs denken Gods profeet te kunnen uitschakelen. De knecht van Elisa ziet een hopeloze situatie. Elisa ziet meer: een leger van engelen beschermt hen. God laat dat ook aan Elisa's knecht zien. De Arameeërs worden weggeleid zonder geweld en worden niet gedood, maar krijgen een maaltijd. Ze zijn verbaasd: Is zo de God van Israël? Vraag de jongeren wat zij zien in hun leefwereld. Vinden ze die soms waardeloos en hopeloos? Zouden ze net als Elisa en zijn knecht door het geloof meer mogen zien? Wat zou je hopen te zien? Heeft God dat in de Bijbel misschien al beloofd? Christus' Koninkrijk komt, zijn Rijk van Vrede is dichtbij. Maar geloof je dat ook?

Extra Bijbelgedeelte: Micha 4:1-5

(Micha mag aankondigen dat Israëls God de vrede zal brengen. Wapens zijn niet meer nodig, want iedereen leeft zoals de HEER hen leert. Iedereen leeft en geniet gelovig en in vrede.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het bijbelgedeelte

Deze geschiedenis is nogal ironisch van karakter. Elisa, de profeet in Israël, blijkt militaire geheimen van de Aramese koning te kennen. Hij gebruikt die kennis om de koning van Israël te informeren. De koning van Aram begrijpt kennelijk niet wat het betekent dat Elisa een 'ziener' is, want hij geeft opdracht om Elisa te bespioneren en gevangen te nemen. Alsof zo'n opdracht van de Aramese koning voor Elisa verborgen kon blijven! De komst van de Aramese legerafdeling is daarom geen verrassing voor Elisa. Zijn knecht begrijpt direct dat de Aramese soldaten voor Elisa komen en roept wanhopig uit: wat moeten wij doen? Maar Elisa ziet een onzichtbare, hemelse legermacht die over hen waakt. Zijn knecht ziet deze legermacht pas dan wanneer zijn ogen door de HEER geopend worden. Omgekeerd zien de Aramese soldaten wel Elisa en de stad, maar zien ze niet dat dit de gezochte Elisa is, laat staan dat ze het leger van engelen rondom Elisa zien. Zo marcheren die soldaten ongeveer drie uur achter Elisa aan linea recta naar de stad Samaria. Vier uur zonder zich af te vragen wat er eigenlijk gebeurt. Waren ze in een soort hypnotische toestand? Opnieuw bidt Elisa en nu opent de HEER hun ogen weer en zij zien tot hun schrik dat ze midden in de vijandelijke stad Samaria zijn. In plaats van de Aramese soldaten ter plekke neer te sabelen, krijgen ze op bevel van Elisa een maaltijd voorgezet. Als een gehoorzaam kind doet de koning van Israël wat Elisa zegt. Ja, hij doet meer dan dat. Geen karige maaltijd van water en brood, maar een feestmaal. Daarna mogen de Aramese soldaten vrolijk naar huis gaan. En de Aramese koning laat Israël verder met rust.

Vers voor vers

- Vs. 8 De koning van Aram was waarschijnlijk Benhadad die regeerde ten tijde van koning Joram van Israël (regeringsperiode: ongeveer 850 tot 841 v. Chr.). Joram was de laatste van vier koningen uit het huis van Omri; de goddeloze Achab en Isebel waren z'n opa en oma.
- Vs. 9v Elisa waarschuwt de koning van Israël voor het Aramese leger dat op die en die plaats een inval wil doen. De koning stuurt nog voordat de vijanden komen, zijn eigen manschappen erheen. Zo kan hij een Aramese strooptocht voorkomen.
- Vs. 11 Dit gebeurt zo vaak dat de Aramese koning aan verraad denkt. Hij wordt stormachtig bewogen staat er. Maar een van zijn dienaren weet te vertellen dat Elisa de geheime informatie aan koning Joram doorgeeft.
- Vs. 12 Het ironisch karakter van het verhaal wordt vergroot door de onthulling dat Elisa zelfs de slaapkamergeheimen van de koning kent.
- Vs. 13v Dotan ligt ten Noorden van midden Samaria en vrijwel midden tussen Jizreël en Samaria. Het was gebouwd op een heuvel midden in een dal. Het vijandelijke leger lag waarschijnlijk op de heuvels rondom dat dal. De koning van Aram heeft zijn keurtroepen gestuurd compleet met strijdwagens. Als Elisa en zijn knecht de stad uitkomen ontmoeten zij elkaar in het dal.
De vurige wagens en paarden herinneren aan het heengaan van Elia (2 Kon. 2:9-13).
- Vs. 19 De afstand van Dotan naar Samaria was ongeveer 20 km, circa drie uur lopen.
- Vs. 22v Elisa herinnert de koning aan de gewoonte om krijgsgevangenen niet zomaar te doden. Vaak werden ze als dwangarbeiders gebruikt.
Maar wat hier gebeurt zet alles op z'n kop: vijandelijke soldaten worden als beste vrienden verrast met een overvloedige maaltijd. En, op bevel van Elisa laat koning Joram hen vrij. Door deze wonderlijke ervaringen worden de Arameeërs ertoe gebracht om hun strooptochten (tijdelijk) op te geven.

Opmerkingen

Voor kinderen kan het misschien belangrijk zijn om de engelenwacht rondom Elisa in verband te brengen met Jezus' woorden in Matteüs 18:10.

Van koning Joram wordt gezegd (2 Kon. 3:2) dat hij 'deed wat kwaad is in de ogen van de HEER'. Toch helpt God hem hier en ook bij andere gebeurtenissen door het werk van Elisa. Waarom zou God dat doen?

Het verhaal toont dat een gewelddadig conflict ook vreedzaam opgelost kan worden.

Auteur: RB

Liederen

Psalm 33: 1, 4 5, en 7

Lied 906: 1, 2 en 8

Lied 863:

Looft de HERE alle gij volken

Heer, U kent mij als geen ander

Ik volg de Heer

Daar, waar de zon op komt

Zou voor de Heer iets te wonderlijk zijn

Ik Kijk Omhoog naar de bergen

(=Gezang 323 LvdK)

(=Gezang 408 LvdK)

Hemelhoog 33

Hemelhoog 50

Hemelhoog 305

Hemelhoog 32

Hemelhoog 455

Op Toonhoogte 517

Auteur: PZ

Gods leger bij Elisa

Inleiding

Job is acht jaar. Zijn vader en moeder gaan een uurtje weg, naar de bureu. Job heeft gezegd: 'Er hoeft geen oppas te komen hoor, ik kan best even alleen zijn. Ik ga vast naar bed en lekker lezen.' Papa en mama vinden het goed, Job weet waar ze zijn en het is maar een uurtje. Maar toch is het wel een beetje spannend. Job probeert te slapen, maar dat lukt niet echt. Dan hoort hij de sleutel in het slot, papa en mama zijn weer thuis. Ze komen naar boven om Job een kus te geven. En dan pas kan hij lekker gaan slapen. Fijn, dat papa en mama er weer zijn! Job voelt zich veilig bij papa en mama en wij allemaal mogen ons veilig voelen bij God.

Bijbelvertelling

Aram is een groot land. Er is oorlog. Oorlog met het land Israël. De koning van Aram voert oorlog tegen Israël. Hij zoekt een plek om de tenten van de soldaten neer te zetten. Daar kunnen ze slapen. Als het dag wordt proberen ze de soldaten van Israël aan te vallen. Maar iedere keer gaat het mis. De soldaten van Israël zijn verdwenen als de soldaten uit Aram eraan komen. Het lijkt wel alsof ze weten dat ze eraan kwamen.

Dat is ook zo. God vertelt aan Elisa, de profeet, waar de soldaten van Aram zijn. Elisa waarschuwt de soldaten van Israël en zij gaan snel naar een andere plek. Zo komen de soldaten van Aram voor niets. Geen soldaten om tegen te vechten, hoe kan dat? Ze begrijpen er niets van. En zo gaat het steeds weer. Iedere keer wanneer de soldaten van Aram willen vechten zijn de soldaten van Israël verdwenen. Elisa heeft ze gewaarschuwd. God zelf vertelt het aan Elisa, zo beschermt God het volk Israël. De koning van Aram is boos. Hij roept de leiders van de soldaten bij zich. 'Hoe kan het toch dat we steeds te laat komen en de soldaten van Israël al weg zijn? Is er iemand van jullie die verklapt dat we eraan komen?' 'Nee' zeggen de leiders, 'niemand van ons verklapt dit aan de soldaten van Israël. Maar de profeet Elisa weet waar wij zijn en hij vertelt het. Elisa weet het steeds, hij weet alles. Koning, hij weet zelfs wat u zegt als u thuis in uw slaapkamer bent.' Dan zegt de koning van Aram: 'Zoek voor mij uit waar Elisa is, dan zal ik hem gevangen laten nemen.' Elisa is in de plaats Dotan en de koning van Aram stuurt een groot leger met soldaten en strijdagens en paarden naar de stad.

De soldaten van Aram komen bij de stad Dotan. Het is midden in de nacht. De volgende morgen komt de knecht van Elisa uit zijn huis. Hij ziet dat de stad omsingeld is door de soldaten van Aram. 'Wat moeten we beginnen, Elisa?', roept hij uit. Elisa zegt: 'Wees niet bang, wij zijn met meer dan zij.' En Elisa gaat bidden: 'Here God, laat het zien aan mijn knecht.' God opent de ogen van de knecht van Elisa en dan ziet hij dat de heuvels vol staan met paarden en wagens van vuur, allemaal om Elisa heen. God zorgt ervoor dat de soldaten van Aram niets kunnen zien. Elisa zegt tegen de soldaten van Aram: 'Jullie zijn verkeerd. Dit is niet de stad waar je zijn moet. Volg mij, dan zal ik je de weg wijzen naar de man die u zoekt.' Elisa brengt hen naar Samaria. Als ze daar aankomen zorgt God ervoor dat ze weer kunnen zien. Als de koning van Israël de soldaten van Aram ziet vraagt hij aan Elisa: 'Zal ik de soldaten doden?' Nee, zegt Elisa, 'dood hen niet. Geef ze eten en drinken en laat ze teruggaan naar hun eigen land.' En zo gebeurt het. De soldaten van Aram krijgen een maaltijd en gaan dan terug naar hun eigen land. En hierna gaan ze niet meer proberen te vechten tegen de soldaten van Israël.

Gebed

Here God, help ons als het moeilijk is. Wij weten dat we bij U veilig zijn, wat is dat fijn!
Amen.

Auteur: IFF

Als ratten in de val?

Inleiding

Heb je wel eens van de volgende uitdrukking gehoord: 'Als ratten in de val zitten'?

Dat betekent zoveel als: niet kunnen ontkomen bij dreigend gevaar.

Wanneer je een rat wil vangen dan doe je dat met een rattenva. In de val ligt eten. De rat loopt het kastje in en de deur klapt dicht, zodat hij er niet meer uit kan.

Vandaag horen we een verhaal over Elisa en zijn knecht. Ze lijken als ratten in de val te zitten.

Ze lijken niet te kunnen ontkomen aan het dreigende gevaar van een groot leger.

Maar de HEER schiet hen te hulp op een bijzondere manier.

Bijbelverhaal

De koning van Aram voert oorlog tegen Israël.

De koning probeert de inwoners van de steden en de soldaten van het leger te overvallen. Maar iedere keer als hij zijn legeraanvoerders naar een stad stuurt lijken de mensen al te weten dat het leger eraan komt.

De koning heeft daar duidelijk genoeg van. Hij roept zijn legeraanvoerders bij zich en roept uit: 'Wie van onze mensen is een vriend van Israël? Wie verraadt steeds dat wij eraan komen?'

Een van de legeraanvoerders stapt naar voren en zegt: 'Niemand is hier een verrader, koning. De profeet Elisa vertelt het hun steeds. Hij is een 'ziener'. De profeet weet alles van iedereen. Hij weet zelfs wat u, de koning, in uw slaapkamer zegt'. Hierop zegt de koning: 'Spoor de profeet Elisa op en neem hem gevangen'.

De koning ontdekt dat Elisa in de stad Dotan is. Hij stuurt er meteen een groot leger heen met strijdwapens en paarden. In de nacht komt het leger van Aram bij de stad Dotan aan. Ze omsingelen de stad.

De knecht van Elisa komt Elisa in de vroege ochtend wakker maken. 'Meester, wat moeten we beginnen? Een groot leger uit Aram heeft de stad omsingeld. We zitten als ratten in de val. We kunnen geen kant op. Ze zijn op zoek naar u!'

Elisa zegt tegen zijn knecht: 'Wees maar niet bang, wij zijn met meer dan zij'

Elisa bidt tot de HEER. Hij vraagt hem om de ogen van zijn knecht te openen. Dat hij kan zien wat Elisa ziet. De HEER opent de ogen van de knecht van Elisa. De knecht ziet dan opeens een leger van paarden en wagens van vuur en engelen die om Elisa heen staan om hem te beschermen. Het engelenleger van de HEER is groter en machtiger dan welk leger ook.

Het leger van Aram komt op Elisa af om hem gevangen te nemen. Zij kunnen het engelenleger niet zien. Elisa bidt: 'HEER wilt U hen verblinden?' De HEER verblindt hen. En Elisa zegt tegen hen: 'U bent verkeerd. Dit is niet de stad waar u zijn moet. Volg mij, dan zal ik u de weg wijzen naar de man die u zoekt'.

Elisa leidt hen weg uit Dotan. Een paar uur later komen ze aan in Samaria. De soldaten van het leger hebben drie uur achter Elisa aangelopen. Ze hebben niet in de gaten dat hij Elisa is. Als ze eindelijk in Samaria aankomen bidt Elisa: 'HEER, open hun ogen'.

Dan zien de soldaten dat ze midden in Samaria staan. De koning van Israël komt eraan met zijn leger. Hij vraagt Elisa: 'Wat vindt u? Zal ik ze doden?' Maar Elisa zegt: 'Nee, dood hen niet. U hebt ze niet gevangen toch? Dat heeft de HEER gedaan. Zet de soldaten een maaltijd voor. Laat ze eten en drinken. Maar niet alleen water en brood. Richt voor hen een feestmaal aan. En laat ze dan teruggaan naar hun land en hun eigen koning'.

De koning van Israël laat een feestmaal klaarmaken voor de soldaten van de vijand. En als ze genoeg gegeten en gedronken hebben stuurt hij hen terug naar huis.

De soldaten hebben nog nooit zoiets meegemaakt. Ze gaan vol verwondering terug naar huis. Ook de koning van Aram is onder de indruk. Hij laat zijn leger niet meer optrekken tegen Israël.

Afsluiting

In dit verhaal mogen we even iets zien van Gods Vredesrijk, dat door Jezus Christus komen zal.

Wapens en geweld zijn niet meer nodig.

Elisa wordt door de HEER beschermd met een leger van engelen.

Op verschillende plaatsen in de Bijbel staat dat God zijn engelen over ons laat waken. We kunnen ze niet zien, maar ze zijn er wel. God beschermt ons en zorgt voor ons.

Bijvoorbeeld in Psalm 91:11-12 staat:

Zijn engelen geeft Hij (dat is de HEER) opdracht over je te waken waar je ook gaat.

Op hun handen zullen zij je dragen.

Je zult je voet niet stoten aan een steen.

Wat bijzonder om te weten dat dit leger van engelen er is, voor Elisa, maar ook voor ons.

Auteur: MMe

Door het geloof zie je beter

Het volk Israël heeft vijanden. Het wordt bedreigd. Je denkt misschien direct aan hoe het nu is. Nu, in 2024. De Palestijnen, Hamas. Maar ook Iran bedreigt Israël. En daar reageert Israël dan weer op met geweld. Een groot probleem dat overal veel verdriet brengt.

Vandaag lezen we, dat het heel lang geleden ook al zo was. In de tijd van de profeet Elisa. De Arameeërs, een volk uit die tijd, bedreigt Israël. De koning van Aram maakt keer op keer plannen om Israël aan te vallen. Hij praat met zijn generaals, maakt een plannetje, en kiest een plek uit waar ze Israël willen aanvallen. Maar telkens opnieuw merkt de koning, dat het volk Israël voorbereid is. Ze zijn op hun hoede. Alsof ze wisten, dat hij met zijn leger zou komen...

Dan is de koning van Aram het zat. Verraad! Daar lijkt het op. Hij roept zijn generaals bij elkaar. 'Zeg me, is er een verrader in ons midden?! Wie is het, die steeds de koning van Israël waarschuwt, dat we eraan komen?'

Een van de generaals antwoordt de koning: 'Niemand van ons, koning. In Israël is een profeet. Elisa heet hij. Die man weet alles, zo lijkt het wel. Hij waarschuwt zijn koning voor u.' De koning van Aram weet genoeg. Die Elisa, die moet hij hebben. Gevangennemen zal hij hem. Dan zal het over zijn. 'Zoek uit waar die Elisa is!', beveelt hij.

Al snel ontdekken ze dat Elisa in Dotan is. De koning van Aram stuurt een groot leger naar Dotan. Met strijdwapens en paarden wordt de stad omsingeld. Als de bediende van Elisa 's morgens opstaat, ziet hij wat er die nacht is gebeurd. 'Wat moeten we beginnen, heer?!', vraagt hij Elisa. 'We zijn verloren! De hele stad is omsingeld door het leger van de Arameeërs!'

Dan zegt Elisa iets vreemds tegen zijn bediende. 'Wees niet bang. Wij zijn met meer dan zij.' 'Hè? Wát zegt hij? Met meer dan zij? Zij zijn met een heel leger! Oké, misschien zullen er een paar inwoners zijn van Dotan, die Elisa en zijn bediende zullen verdedigen. Maar dan nog zijn ze maar met een handjevol mensen. Wat bedoelt Elisa?'

Terwijl Elisa dat zegt, bidt hij stilletjes tot God. 'God, open mijn bediende zijn ogen. Laat het hem zien', bidt hij. En God doet wat Elisa vraagt. Ineens ziet de bediende, wat Elisa bedoelt. De heuvels zijn vol met paarden en wagens van vuur. God is bij hen! En God is veel sterker dan wel leger dan ook.

De soldaten van Aram komen op Elisa af. En weer bidt hij. Nu niet, zoals bij zijn bediende, om hun ogen te openen. Nee, hij bidt of God hen de ogen wil sluiten. Of Hij hen wil verblinden. Zodat ze niet zien, wie Elisa is. En weer hoort God Elisa.

Elisa loopt naar de soldaten. 'U bent verkeerd. U moet hier niet zijn, niet in deze stad. Kom maar mee, dan wijs ik de weg naar de man die jullie zoeken.' De soldaten zien niet dat Elisa die man is. Ze horen hem, en gaan met hem mee. Elisa leidt hen naar Samaria, de stad waar de koning van Israël woont, en waar ook de soldaten van Israël zijn gelegd.

Opnieuw bidt Elisa. 'HEER, open nu hun ogen. Laat ze zien waar ze zijn.' Wat zullen die soldaten van Aram geschrokken zijn, toen ze zagen dat ze middenin Samaria waren. In het hol van de leeuw! Midden in de stad van hun vijand.

De koning van Israël vraagt aan Elisa wat hij moet doen. 'Zal ik ze doden?' 'Nee', zegt Elisa, 'heeft u hen soms overwonnen, en gevangen, dat u hen zou doden? Geef ze liever te eten en te drinken, dan kunnen ze terug naar hun eigen land.' En zo gebeurt het. De soldaten van Aram krijgen een prima maaltijd voorgeschoteld. Daarna gaan ze terug naar hun land.

Wat zullen ze hebben gedacht? Ongetwijfeld zijn die soldaten verbaasd geweest. Hoe was het mogelijk? Zij wilden het land Israël aanvallen. Ze worden gepakt, met z'n allen, en wat gebeurt er? In plaats van dat ze gevangengenomen worden en misschien wel gedood, krijgen ze te eten en worden ze vrijgelaten...

Dat het ook de koning van Aram aan het denken heeft gezet, blijkt wel uit het laatste zinnetje van dit bijbelgedeelte: 'Van toen af aan deden de Aramese benden geen invallen meer in Israël.' De rust keerde terug. Op een wonderlijke manier.

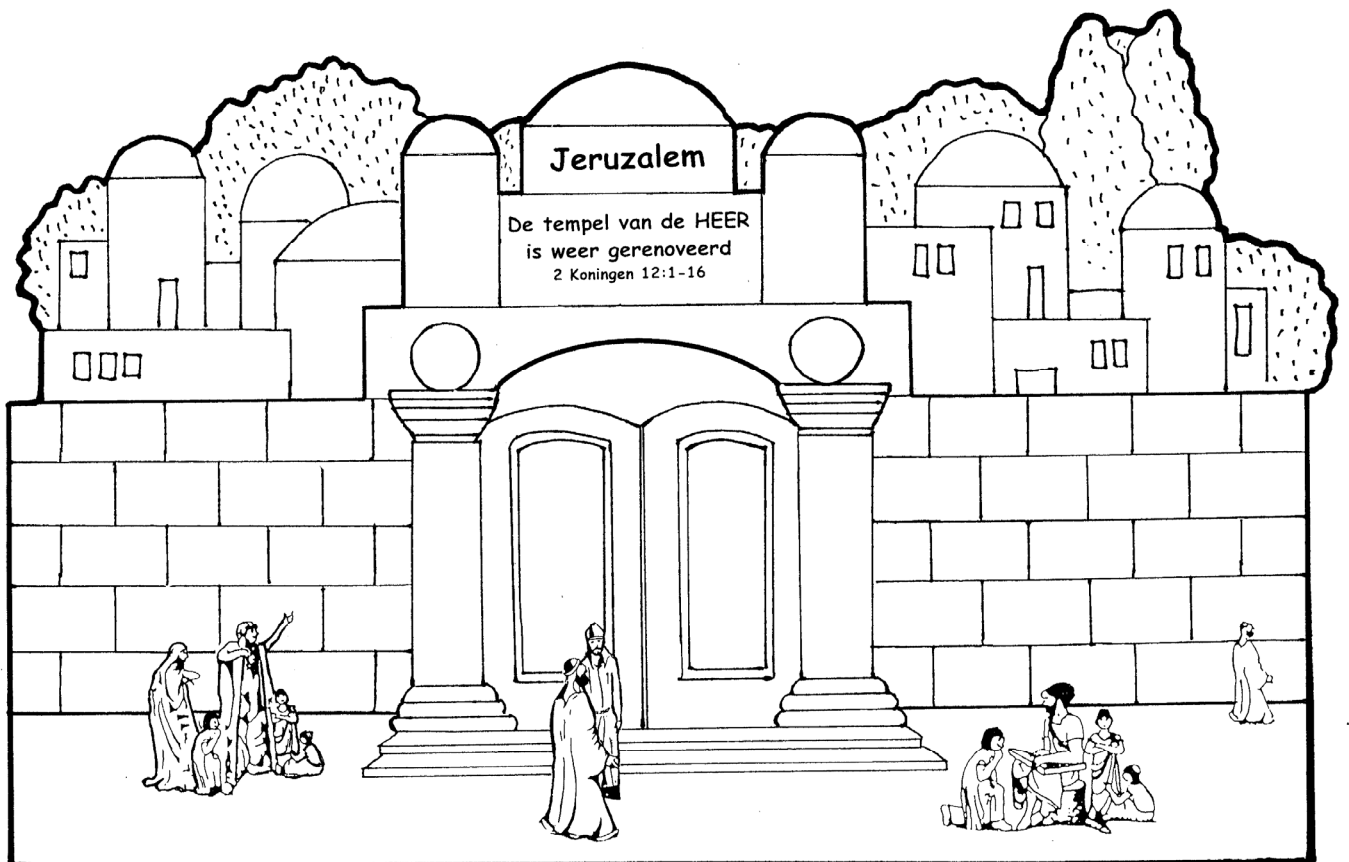
'Door het geloof zie je beter', staat er boven dit verhaal. Dat zag je goed bij de bediende van Elisa. Elisa bad, en doordat God zijn ogen opende zag hij dat God sterker was en hen beschermde. En toen de koning van Israël die vijandelijke soldaten wilde doden, liet Elisa hem zien dat dat niet de manier was. God had hen verlost van hun vijanden, nu zouden zij ook Gods liefde laten zien aan die vijanden. God wil vrede, geen strijd en dood. Er is veel oorlog in de wereld in onze tijd. Oorlog tegen Israël, maar ook in andere landen. Tegelijk zijn er veel mensen op de vlucht, gaat het de verkeerde kant op met het klimaat, en ga zo nog maar even door. Misschien ben je als de bediende van Elisa, en zie je eerst alleen de gevaren, de nare dingen die er op deze wereld zijn. Bid dan of God je met zijn ogen wil laten kijken, net als die bediende. Als je door Gods ogen kan kijken, zie je dat Hij sterker is. Dat Hij de wereld vasthoudt, en jou beschermt, wat er ook gebeurt. Je ziet, dat Gods Rijk uiteindelijk een vreedrijk zal zijn, net zoals het eventjes was in Israël, toen de Arameeërs teruggingen naar hun land.

Auteur: MvdB

8 september 2024

Joas wordt koning over Juda

2 Koningen 12

Thema: Joas zet zich in voor God

Doel

De kinderen ontdekken dat Joas een koning uit Davids familie die alles voor de HEER wil doen.

Toelichting

Joas is een koning die jong op de troon kwam. Maar er is iets belangrijkers dan dat. Hij laat zich goed informeren over God, diens geboden en de tempel. Geloven in de HEER is belangrijk voor Joas. De tempel blijkt verwaarloosd. Het volk brengt offers op de hoogten, waar dat niet hoort. En offeren ze wel aan de God van Israël, de God die zijn voorvader David zo trouw diende? Joas is degene die de eerste stappen zet tot herstel van de tempel. Hij laat een kist plaatsen waar heel het volk geld kan brengen voor het herstel van de tempel. Zo wordt de tempel hersteld door deze trouwe zoon van David.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Joas zorgt goed voor Gods tempel

Richtlijnen: Als Joas koning wordt, ontdekt hij dat de tempel, het huis van God er lelijk, oud en vies uitziet. Dat mag niet. Hij heeft de geschiedenis van zijn volk en Gods geboden goed leren kennen. God is voor Joas erg belangrijk. Joas gaat aan het werk, zodat er goed voor de tempel wordt gezorgd. Iedereen kan geld geven in een grote kist bij de ingang van de tempel. Daar kunnen de mensen in doen wat ze willen geven. Als er veel geld is kunnen bouwlieden beginnen met het repareren van de gaten in het dak, het verstevigen van de muren En het lukt!

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: De tempel hersteld

Richtlijnen: De koningen na David en Salomo trekken zich niet veel meer van God aan. Elia en Elisa moeten voortdurend waarschuwen dat de HEER bij het volk niet meer in het middelpunt staat. Veel koningen vinden Gods geboden niet belangrijk. Dan komt de jonge Joas op de troon. Hij heeft geleerd naar God te luisteren en Hem lief te hebben. Hij ergert zich eraan dat Gods tempel verwaarloosd is. Die tempel moet opnieuw een plaats worden waar God wonen kan en waar mensen eerbiedig tot Hem kunnen bidden en offeren. Joas organiseert dat wat kapot is gegaan hersteld wordt. Het volk doet mee, met geld in de tempelkist en door er zelf aan te werken! Zouden ze nu ook meer van de HEER gaan houden, zoals Joas?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Achterstallig onderhoud aan de tempel

Richtlijnen: Ga in gesprek met de jongeren over deze vragen: Waar zet jij je voor in? Waar geef jij je geld, je tijd en je energie aan? Voor wie en wat wil jij je inzetten? Is het alleen voor jezelf? Of doe je ook iets voor de ander, voor de maatschappij en voor God? En zeg nu niet te snel dat het allemaal niets uitmaakt: een druppel op een gloeiende plaat.

We zien het bij koning Joas. Hij moet ook met bijna niets beginnen. De tempel is verwaarloosd en iedereen lijkt te zijn vergeten hoe God die bedoeld heeft. Er is veel achterstallig onderhoud. Maar Joas zet zich in voor de tempel en voor God. Hij zet de eerste stappen om de tempel te restaureren. Hij laat een kist plaatsen waar heel het volk geld kan geven voor het onderhoud van de tempel. Zo wordt de tempel hersteld door deze trouwe zoon van David.

Je inzetten voor wat God belangrijk vindt is altijd de moeite waard, hoe klein je bijdrage ook is. Door jouw inzet en enthousiasme herkennen anderen misschien ook de liefde voor God en gaan ze meedoen. In het spoor van Jezus, die ons reddende en toekomst geeft.

Extra Bijbelgedeelte: Efeziërs 4:20-24 en 5:1-2

(Als je Christus kent verandert er iets bij je. Je bent een nieuw mens. Je wilt dat wat jij zegt en gaat de weg van de liefde voor Hem. Zo zijn we net als Jezus 'een geurige gave voor God')

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het bijbelgedeelte

Koning Salomo sterft en na hem valt het rijk uit elkaar in de koninkrijken Israël en Juda. Joas is een van de koningen van Juda. Over zijn regering weten dat hij deed wat goed was in de ogen van God. Het belangrijkste dat hij doet is het herstel van de tempel in Jeruzalem. Blijkbaar was de tempel op sommige plaatsen aan herstel toe. Joas draagt de priesters op de herstelwerkzaamheden te coördineren. Dan gaat het vooral om het inzamelen van geld en zorgen dat het geld daadwerkelijk voor dat herstel wordt gebruikt. Na een aantal jaren blijkt, dat de priesters nog steeds niet aan het herstel te zijn begonnen.

Dan neemt Joas als koning het heft in eigen hand. Er komt een kist bij de ingang van de tempel en al het zilver dat wordt afgedragen, gaat daarin en komt direct ten goede van de herstelwerkzaamheden. Zo zorgt Joas ervoor dat er een begin wordt gemaakt met het herstel van de tempel. Hij zorgt ervoor dat de inkomsten op een juiste manier worden gebruikt. De priesters houden een deel van hun inkomsten (vs. 17), dit gaat terug op Leviticus 2:3. Zij zijn afhankelijk van giften, omdat ze vrijgesteld zijn voor de dienst in de tempel. De andere giften worden gebruikt voor het herstel van de tempel. Niet voor pracht en praal (vs. 14), maar puur om het huis van God te herstellen en zo in stand te houden.

Koning Joas strijdt zo voor het behoud van het huis van God, voor een verantwoordelijke besteding van de opbrengsten van de offers. Het gaat om het doorgaan van de dienst in de tempel. Je mag niet jezelf verrijken, terwijl de tempel een bouwval dreigt te worden.

Dit gedeelte geeft aan dat het werk van mensen vaak ontoereikend is en vol fouten. Het lukt ons niet; wij kunnen maar een klein beetje bijdragen. Dat geldt ook voor Joas. Uiteindelijk kunnen alle koningen niet voorkomen dat de tempel wordt verwoest en het volk in ballingschap wordt gevoerd. Toch is onze inzet de moeite waard. Uit dankbaarheid dat de HEER de grote Messias gaf, die eens en voor altijd zijn volk heeft bevrijd van zonde en schuld, van het onvolmaakte en van alles dat mislukt. Deze koning zal blijvend herstel brengen, door en ondanks ons herstelwerk.

Vers voor vers

Vs. 2,7 Het duurt 16 jaar (!) voordat Joas het zover krijgt dat er begonnen wordt met de herstelwerkzaamheden.

Vs. 11vv Hier wordt benadrukt dat het geld bij de juiste personen terecht komt. De betrouwbaarheid van de hele procedure wordt nog eens benadrukt.

Vragen

- Wat vindt u van het kordate optreden van koning Joas?
- Waar gaat het om in de dienst in de tempel/kerk, om pracht en praal, een degelijk gebouw of om het woord van God? Wat is belangrijk? Wat heeft prioriteit?

Liederen

Psalm 72	
Lied 871	(=Gezang 281 LvdK)
Lied 526	(=Gezang 166 LvdK)
King of kings	Hemelhoog 606
Jezus, Hij is Koning	Opwekking 13
Who's the King of the jungle?	Opwekking voor kinderen 9
J.E.Z.U.S.	Opwekking voor kinderen 107
Looft de Here, alle gij volken	Hemelhoog 33
Is je deur nog op slot?	Op Toonhoogte 528
Laat de kinderen bij Mij komen	Hemelhoog 506
Psalm 8	Hemelhoog 4
Koningskind	Opwekking voor kinderen 3

Auteur: PZ

Joas zorgt goed voor Gods tempel

Inleiding

Het verhaal van vandaag gaat over een koning. Een hele jonge koning. Kan dat wel? Meestal is een koning al wat ouder, zo oud als je papa bijvoorbeeld. Maar deze koning is pas zeven jaar, dat is heel jong. De koning in het verhaal heet Joas.

Bijbelvertelling

Joas is koning. Hij woont in een mooi paleis. Hij houdt van zijn vader en moeder. Hij houdt ook veel van de Here God. Hij luistert naar de Here God. Joas wil graag doen wat God goed vindt.

Op een dag komt Joas bij de tempel. De tempel is het huis van God. Het is een soort grote kerk waar de mensen bij elkaar komen om te zingen van God, te bidden en offers te brengen. Maar Joas schrikt als hij de tempel ziet. De tempel is lelijk, oud en vies geworden. Dat kan toch niet!

Joas zelf woont in een prachtig huis, een mooi paleis. En het huis van God is vies en kapot. De muren zijn kapot, er zitten gaten in het dak. God is zo belangrijk, veel belangrijker dan koning Joas. 'Nee, denkt Joas,' dit kan zo niet, hier moet iets aan gedaan worden. Ik wil iets voor God doen. Ik wil dat de tempel weer gemaakt wordt. Dat deze weer net zo mooi wordt als vroeger. Ja, dát wil ik voor God doen. God zorgt zo goed voor mij, nu ga ik iets voor Hem doen.'

Joas gaat aan het werk, zodat er goed voor de tempel wordt gezorgd. Hij praat met de priesters van de tempel. Joas zegt: 'Als mensen geld of zilver geven als ze in de tempel komen dan mogen jullie dat hebben. Maar dan moeten jullie zorgen dat de tempel weer mooi wordt. Wat kapot is moet heel gemaakt worden.'

Na veel jaren is er nog niets gebeurd, de tempel is nog steeds oud en vies. Joas laat de priesters weer bij zich komen en vraagt: 'Waarom doen jullie niets om de tempel weer mooi te maken? Nu mag u het geld en het zilver niet meer zelf houden, het moet meteen gebruikt worden om de tempel mooi te maken.' Jojada, de hogepriester, zoekt een grote kist en boort een gat in het deksel. Hij zet de kist bij de ingang van de tempel. Daarin doen de priesters nu al het geld en het zilver dat de mensen meebrengen. Als er genoeg geld is kunnen de bouwers beginnen met het bouwen van nieuwe muren en het maken van de gaten in het dak. En...het lukt. De tempel wordt weer heel mooi. Een mooi huis voor God.

Gebed

Joas is een goede koning. Hij zorgt dat de tempel weer mooi wordt.

Als het moeilijk is weet Joas dat God helpen wil. Altijd. Dat mogen wij ook weten, ook al zijn we nog maar klein.

Amen.

Auteur: IFF

De tempel hersteld

Inleiding

Wie van jullie is zeven jaar oud? Wat zouden jullie doen als jullie koning of koningin waren?

We gaan vandaag iets lezen over een koning die zeven jaar oud is. Dat is nog best wel jong om koning te worden, maar toch was dit een goede koning. Luister maar.

Verhaal

Het is best wel schrikken voor Joas dat hij koning wordt. Zijn tante, de koningin, is gestorven, en nu heeft Israël een nieuwe koning nodig. En ook al is Joas maar zeven jaar, de hogepriester geeft hem een gouden kroon. Nu moet Joas het land Juda gaan regeren. Er gebeuren veel dingen in Juda waar de HEER niet blij mee is. Want elke week klimmen er veel Judeeërs de bergen en heuvels op. Op de top van die bergen zijn er plekken waar ze offers brengen aan de HEER. Dat klinkt voor ons misschien als een mooie plek om aan God te denken, zo met een uitzicht over alle andere bergen die God gemaakt heeft. Maar God heeft een speciale plek bedacht waar de Judeeërs offers kunnen brengen: de tempel. En met elk jaar dat verstrijkt, wordt de tempel meer verwaarloosd. De mooie tapijten zijn stoffig en de stenen muren brokkelen af.

Dat de tempel zo verwaarloosd is, vindt Joas heel erg, want hij houdt veel van de HEER. Dus besluit hij er iets aan te doen. Hij roept de priesters bij zich. Wanneer de priesters voor zijn troon staan, vraagt hij ze: 'Ik heb van jullie geleerd hoe belangrijk het is om respect voor de HEER te hebben. Toch brengen de Judeeërs Hem offers op elke willekeurige heuvel die ze vinden en laten ze de tempel links liggen. Waarom doen jullie daar niets aan?' De priesters schamen zich, maar ze zeggen: 'Dit gebeurt al jaren. De tempel is na al deze jaren stuk en vies. We zouden alles moeten schoonmaken en dat is ontzettend veel werk.'

Joas is hier erg boos om. De priesters lijken wel kinderen die hun kamer niet willen opruimen! Wie is er nou zeven in deze kamer? 'Van mij mogen jullie al het zilver houden dat de Judeeërs naar de tempel van God brengen, maar dan moeten jullie wel de tempel weer opknappen.'

De monden van de priesters vallen open. Dát is heel veel zilver. Ze mompelen dat ze er gauw aan zullen beginnen. Maar 23 jaar kruipt voorbij en nog steeds zijn de priesters niet begonnen met het herstellen van de tempel. Joas is nu 30 jaar en roept de priesters weer bij zich, zoals hij al heel vaak heeft gedaan. Wanneer de priesters beschaamd voor zijn troon staan, vraagt hij ze: 'Het is ontzettend verkeerd dat de tempel van God een bouwval is. Waarom doen jullie daar nog steeds niets aan?'

De priesters beginnen al redenen, of misschien smoesjes, op te noemen, als Joas ze onderbreekt. 'Vanaf nu mogen jullie het zilver niet meer houden, maar moeten jullie het allemaal weggeven, zodat het gebruikt kan worden voor de tempel.'

De priesters knikken, zij weten ook wel dat ze het fout hebben gedaan. 'Maar wie zorgt dan voor het opknappen van de tempel?', vragen ze.

'Dat doe ik zelf wel,' zegt Joas.

En zo gebeurt het. Joas laat een grote kist maken, waar iedereen in Juda geld in kan stoppen voor het herstel van de tempel. Het is een soort collecte. Daarmee betaalt Joas bouwvakkers en schoonmakers om de tempel weer helemaal nieuw en netjes te maken. En als de Judeeërs zien hoe mooi en stralend de tempel is geworden, besluiten steeds meer mensen om niet meer op de heuvels te offeren, maar in de tempel, zoals het hoort.

Slot

Denk jij dat het belangrijk is dat de kerk er mooi uitziet? Joas begon met het tempelproject toen hij zeven was en het lukte pas toen hij 30 was. Dat duurde wel 23 jaar. Zou jij zo lang met iets bezig kunnen zijn?

Auteur: RvR

Achterstallig onderhoud aan de tempel

Israël en Juda hebben in de tijd van het Oude Testament veel verschillende koningen. En van veel van die koningen staat er in de Bijbel: 'Hij deed wat slecht was in de ogen van de HEER'. Het lijkt wel een refrein. Een nieuwe koning, en wéér dat zinnetje: 'Hij deed wat slecht was in de ogen van de HEER'.

Logisch misschien, dat het volk ook God niet meer dient. Ze offeren op plaatsen waar dat niet hoorde. En aan wie offerden ze eigenlijk? Was dat nog wel aan de God van Israël, of brandden ze wierook voor andere goden? De tempel van God, in Jeruzalem, staat er verwaarloosd bij. Niemand weet meer precies, hoe God zijn dienst en de tempel had bedoeld. Het interesseert veel Israëlieten ook weinig.

En dan krijgt Juda een nieuwe koning. Joas. Zeven jaar oud is hij, als hij koning wordt. Een onmogelijke opdracht voor zo'n jochie om een goede koning te zijn.

Maar weet je wat zo bijzonder is? In een land waar bijna niemand meer weet wie de ware God is, waar bijna niemand meer weet hoe je die God hoort te dienen, is dit kleine jongetje, deze piepjonge koning, anders. Hij houdt van God. Hij heeft, zo jong als hij is, van de hogepriester geleerd hoe God gediend moet worden. En, zo staat er in de Bijbel: 'zijn leven lang deed Joas wat goed is in de ogen van de HEER'. Hé, hoor je dat?! Het refreintje klinkt anders! Wat een wonder... een koning voor Juda, die doet wat goed is in de ogen van de HEER.

Misschien denk jij wel eens over jezelf: 'ik ben nog maar jong, wat heb ik nu bij te dragen?'. Misschien zie je wel dingen om je heen die niet goed gaan, en zou je daar iets aan willen doen. Maar weet je niet waar je moet beginnen. Of je denkt: 'wat maakt het nu voor verschil, wat ik doe? Ik kan het in mijn eentje toch niet veranderen'. Luister dan maar goed naar het verhaal van Joas.

Joas ziet dat de tempel, het huis van God in Jeruzalem, verwaarloosd is. Hij ziet ook dat het volk hun offers op andere plekken brengt. Niet meer in de tempel, de plek die daarvoor is bedoeld. Joas draagt de priesters op om de tempel overal waar dat nodig is, te onderhouden. Er is timmerwerk en metselwerk nodig, en misschien wel een schilder of een loodgieter. Joas geeft de opdracht, maar er gebeurt niets. Jaren later is er nog altijd geen onderhoud geweest aan de tempel.

Joas kan het niet langer aanzien. Het huis van God... dat moet een ereplaats zijn. Een mooi en waardig gebouw, geen bouwval! Zo hoort het niet. Als de priesters het niet doen, dan moet het maar anders. Joas laat een kist maken met een gat in het deksel. Die kist komt bij de ingang van de tempel te staan. Iedereen die de tempel in- of uitgaat, kan wat geld in die kist gooien. Zo zamelt Joas geld in om de tempel te restaureren.

Joas stelt bouwmeesters aan, die de werklieden inhuren. Zij krijgen geld om te doen wat nodig is. Timmerlieden, metselaars, steenhouwers, allerlei werklieden worden aan het werk gezet. En zo wordt de tempel hersteld. Het wordt weer een huis waar God gediend wordt.

Joas begon zijn koningschap als klein jochie. Misschien heeft hij ook wel gedacht 'wat kan ik nu beginnen?'. Maar hij weet heel goed hoe het zou moeten zijn, en gaat daarmee aan de slag. Het begint met een eenvoudige kist met een gat erin. Het eindigt met een gerestaureerde tempel, die in ere wordt hersteld en waar God weer wordt gediend zoals het is bedoeld.

Zie jij dingen, die anders zouden moeten? Dat ene kind in je klas, dat niet zo lekker ligt in de groep en vaak alleen is? Die mopperige buurvrouw, waar de buurtkinderen juist voor de voeten gaan lopen en 'per ongeluk' de bal tegen de ruit schoppen? Je vrienden, die als ze uit school naar huis fietsen dat colablikje gewoon in de berm gooien? Misschien zijn het maar kleine dingen. Maar wat doe jij? Wat kun jij doen, om deze wereld een klein beetje beter te maken? Een beetje meer zoals God die heeft bedoeld?

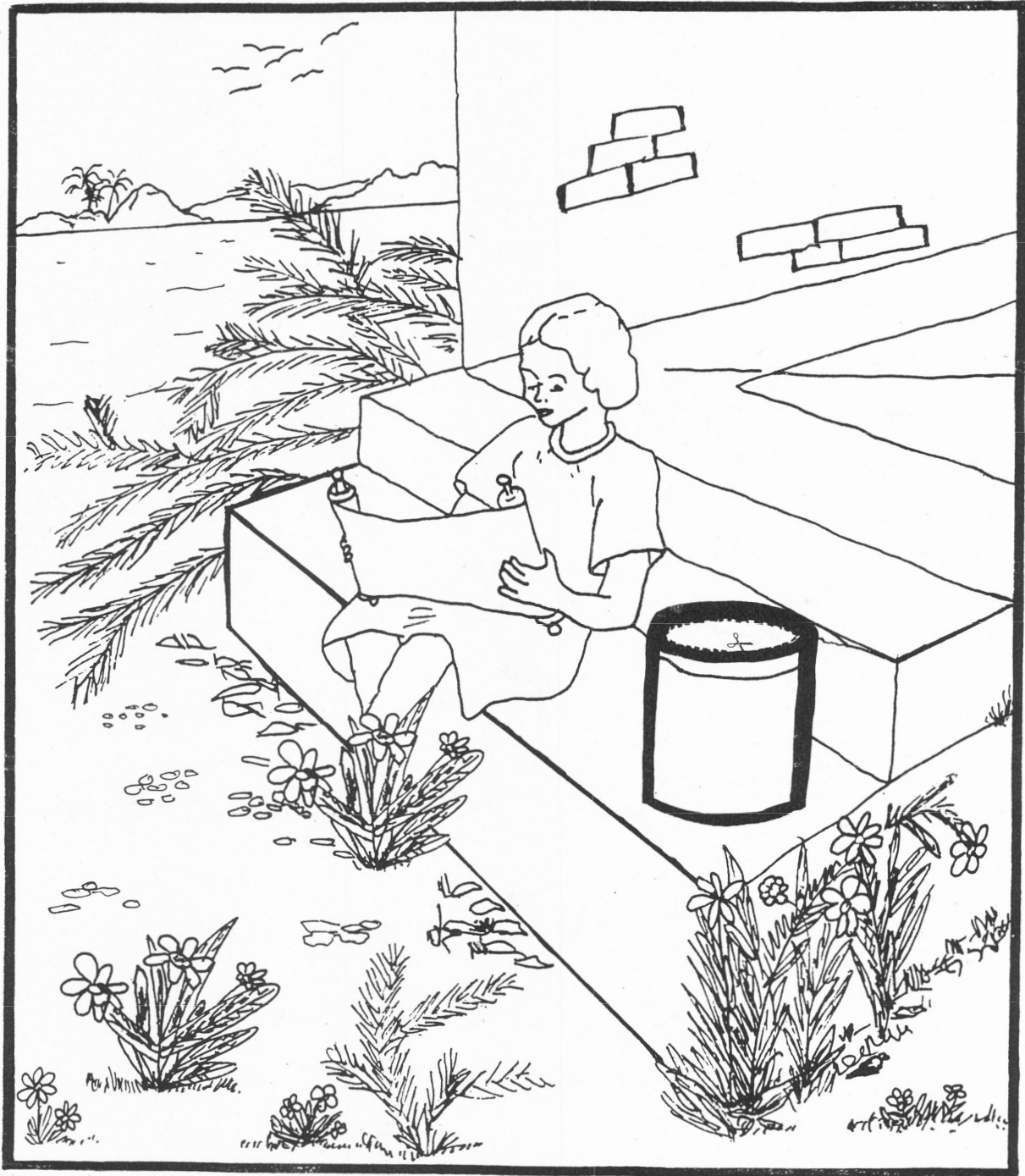
Want eigenlijk weten wij het heel goed... hoe het is bedoeld. Een beetje omkijken naar elkaar. Zorgen voor de ander. Vriendelijk zijn, geduldig. Goed zorgen voor deze aarde en de natuur. Zet jij, net als Joas, die eerste kleine stap om het een beetje beter te maken? Ook als je denkt dat het misschien niets uitmaakt? Begin maar gewoon. En denk aan Joas. Het begon met een eenvoudige houten kist. En het eindigde met een plek waar God weer werd gediend. En denk vooral aan Jezus. Hij bracht Gods Koninkrijk op aarde. Het leek een kansloze onderneming, maar zie eens hoe het op Pasen werd. Wij mogen dankbaar leven met en voor Hem. Waar begin jij mee?

Auteur: MvdB

15 september 2024

Hizkia's genezing

2 Koningen 20: 1-13

Thema: Hizkia bidt of hij langer mag leven

Doel

De kinderen ontdekken dat God het gebed hoort en verhoort.

Toelichting

Hizkia wordt erg ziek en zal sterven. Gods profeet Jesaja vertelt hem dat. Dat vindt hij verschrikkelijk, omdat hij nog zoveel voor Gods volk zou willen betekenen. Hij gaat bidden. De profeet Jesaja komt terug en mag hem beloven dat hij nog vijftien jaar zijn werk doen. Niet alle gebeden worden waarschijnlijk zo duidelijk beantwoord als bij koning Hizkia. Dat zouden wij dolgraag willen. Ieder kind bidt wel voor zieken of ze mogen genezen. Soms gebeurt dat, soms ook niet. Toch is het goed om te weten dat God je hoort. Altijd. Soms worden onze zorgen opgelost als bij Hizkia. Soms worden ze anders beantwoord, doordat God helpt om ziek te zijn of je troost in je verdriet. Hizkia's gebed en wat God daarmee doet laat dat zien.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Bidden voor zieke mensen

Richtlijnen: De jongste kinderen zijn misschien gewoon om te bidden voor het slapen gaan of bij het eten. Dat kunnen aangeleerde gebeden zijn als 'Ik ga slapen, ik ben moe' of 'Handjes gevouwen' of het 'Onze Vader'. Misschien bidden ze ook wel eens in hun eigen woorden voor een zieke oma of buurman. Hizkia is heel ziek, hij zal sterven. Maar er is nog zoveel werk te doen voor het volk. Dat wil Hizkia graag afmaken. Koning Hizkia bidt of hij beter mag worden. Dat gebeurt! Gods profeet Jesaja mag hem dat vertellen. Ongelooflijk, maar waar.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Hizkia's gebed wordt verhoord

Richtlijnen: Met de kinderen van deze leeftijd kun je eerst een gesprekje voeren over het bidden. Wat bid je? Waarom bid je? Verwacht dat God precies doet wat jij vraagt?

Koning Hizkia voelt zich niet te groot om te erkennen dat hij het moeilijk heeft. Hij is ernstig ziek en zal sterven, maar er is nog zoveel goeds dat hij als koning wil doen. Hij bidt of hij genezen mag worden. De dokters zeggen dat dat niet meer kan, maar Hizkia weet dat God hem beter kan maken door een wonder. God luistert naar het gebed. En Hij laat het wonder gebeuren. Hizkia geneest en mag nog vijftien jaar koning zijn. Hij kan het bijna niet geloven, maar God geeft hem een teken dat het echt waar is.

Worden bij ons alle zieken beter? Sommigen wel, anderen niet. Dat kunnen wij niet begrijpen. Maar hoe merken weten mensen dat God hun bidden hoort (steun, troost)?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: God hoort ons altijd

Richtlijnen: Met de jongeren die pubers beginnen te worden (eigen mening vormen met wat ze hebben geleerd, de maatschappij en haar wetmatigheden ontdekken) kunnen we nadenken over de vraag: Wat vraag je aan God? En wat vraag je niet? Zou jij om genezing durven bidden zoals Hizkia? God hoort altijd, maar doet Hij ook altijd precies wat wij vragen? Op welke manieren zou God ook kunnen verhoren? Merk je altijd als God je gebed verhoort?

Hizkia durft, omdat Hij op God vertrouwt, heel eerlijk te zijn in zijn wensen. Hij vraagt zelfs om een teken, zodat hij weet dat Jesaja's belofte van vijftien jaar verder leven echt waar is.

Extra Bijbelgedeelte: 7:7-12

(Het uitgangspunt voor ieder gebed is het vertrouwen dat God vol liefde is en ons het goede geeft. We kunnen Hem alles vragen, maar misschien is wat wij denken en hopen niet het beste voor ons. Genezing is prachtig, maar hulp om ziek te zijn en troost als iemand niet beter wordt is ook een geschenk van God)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Inleidende opmerkingen

Dit hoofdstuk bestaat uit twee geschiedenissen die nauw met elkaar samenhangen. De verbindingsschakel vinden we in vers 12: Het bericht van de wonderlijke genezing van koning Hizkia is de aanleiding voor het bezoek uit Babel. Dit laatste verhaal wordt in 2 Kronieken 32 extra uitgewerkt door het expliciet benadrukken van het gebrek aan dankbaarheid voor de genezing en van de hoogmoed van Hizkia (2 Kron. 32:25). Bovendien had God hem hiermee op de proef gesteld (2 Kron. 32:31).

In beide (samenhangende) geschiedenissen speelt de profeet Jesaja een hoofdrol. Om die reden hebben deze hoofdstukken ook een plek gekregen in het bijbelboek Jesaja (hoofdstukken 38 en 39). De tekst in 2 Koningen 20 is overigens uitgebreider dan in Jesaja. Daarentegen vinden we in Jesaja 38:9-22 een danklied van Hizkia voor zijn genezing, dat in het boek 2 Koningen ontbreekt.

Bij het Bijbelgedeelte

Koning Hizkia is dodelijk ziek. Het staat sober en juist daardoor heel indringend vermeld. De aard van zijn ziekte is onbekend. In vers 7 lezen we enkel over een 'ontstoken plek' (oudere vertalingen: 'een zweer'). Alle nadruk ligt evenwel op het 'moeten sterven'. De aankondiging daarvan door de profeet Jesaja laat niets aan duidelijkheid te wensen over. Terwijl het grote gevaar van Assur (als we de volgorde van bijbelhoofdstukken als leidraad nemen) net hiervoor is afgewend, komt de dreiging nu van een andere kant, die Hizkia persoonlijk treft en waar hij nog machtelozer tegenover staat. Het afwikkelen van zijn zaken – wat Jesaja hem adviseert – was des te harder nodig omdat troonopvolger Manasse nog niet was geboren (2 Kon. 21:1).

Hizkia draait zijn gezicht naar de muur. Niet als Nabot (1 Kon. 21:4) als een uiting van boosheid en frustratie. Hizkia keert zich in zichzelf en tot God. Zijn gebed vertolkt de typisch oudtestamentische hoop op concrete, aardse zegen op een leven naar de dienst van God. Wie handelt naar Gods verbond, zal lang leven (vgl. Ex. 20:12). Hoezeer we ook beseffen dat we als mensen geen rechten kunnen doen gelden uit onszelf, mogen we hiervan leren. Een mens mag concreet bidden en pleiten op Gods woorden en beloften. Onze tranen mogen we dan ook uitstorten voor God, zoals Hizkia hier doet.

Hizkia's gebed wordt snel verhoord. Jesaja had de binnenste hof van het paleis nog niet verlaten, toen God alweer tot hem sprak. Mooi en (ook voor ons troostrijk) is het besef dat God gebeden hoort en tranen ziet (vers 5). Ook als er niet altijd lichamelijke genezing in dit aardse leven plaatsvindt. Let erop dat ook de genezing van Hizkia begrensd is. Vijftien jaren worden aan zijn leven toegevoegd. Ook worden bevrijding uit de macht van Assyrië en beschutting van de stad Jeruzalem beloofd. Nota bene: met de goddelijke belofte van genezing worden de dokters niet werkloos gemaakt. Integendeel: God werkt door mensen en middelen heen. Het gebruik van vijgen als 'pleisters' was een wijdverbreide oud-oosters medische behandeling.

In vers 8 vraagt Hizkia – die op dat moment nog doodziek op bed ligt – om een teken dat hij zal genezen en over drie dagen naar de tempel kan gaan. Mooi, dat laatste deel van zijn vraag: Hizkia wil God zelf dank bewijzen in zijn huis. Tegelijk is hij ook een worstelend mens dat twijfelt aan Gods beloften. God laat een mens daarom gelukkig niet vallen. Hizkia mag zelfs kiezen tussen twee tekenen en kiest de moeilijkste: de schaduw op de zonnewijzer (door zijn vader Achaz gemaakt) gaat tien graden achteruit (vers 11).

In vers 12 begint dan het volgende deel van het tweeluik van ons hoofdstuk. We maken kennis met koning Berodach-Baladan van Babylonië. Hij stuurt gezanten naar Jeruzalem, mogelijk met het doel om bondgenoten te werven tegen de veroveringsdrang van Assyrië. Het bericht van de genezing van Hizkia diende als goede aanleiding voor een 'beleefdheidsbezoek met achterliggende agenda'. Hizkia, hoogmoedig geworden door deze speciaal voor hem van ver gekomen visite, laat alles zien wat hij heeft. Let op de opsomming van bezittingen en de vermelding: 'Er was niets in zijn paleis of in zijn rijk dat Hizkia hun niet liet zien' (vers 13). Dat is politiek beschouwd onhandig, maar vooral: het staat haaks op de nederige en afhankelijke houding die van een koning van Israël van Godswege werd verwacht. Geen pronken met eigen pracht en praal, maar vertrouwen op God, die Hizkia net zijn trouw had bewezen!

Jesaja's woorden met Gods oordeel (vanaf vers 14) zijn hard. Heel Hizkia's bezit zal naar Babel worden versleept. Zijn troonopvolgers in de toekomst zullen als hovelingen aan het hof van de koning van Babel dienstdoen. Dat laatste is naar de maatstaven van die tijd een nog grotere schande dan het eerste. Reeds tijdens de regering van Hizkia's zoon Manasse werd dit gedeeltelijk werkelijkheid (2 Kron. 33:11). Anderhalve eeuw later ging dit oordeel geheel in vervulling (2 Kon. 25).

Opvallend lauw is de reactie van Hizkia (vers 19) op dit oordeel. Mag je het onverschilligheid of zelfs ongeloof noemen in het gewaad van vrome berusting? En ondertussen denkt de koning: 'Het zal mijn tijd wel duren'. Hizkia's houding in vers 2 (biddend smeken en pleiten met het gezicht naar de muur) was dan toch veel meer een koning van Israël waardig. Wat is er met Hizkia gebeurd? Ach..., laten we de vraag aan onszelf stellen: Wat is er met ons gebeurd dat we zo gemakkelijk onze kleine bubbel van het comfort van dit moment verkiezen boven de (ook ons van Godswege opgedragen) zorg en verantwoordelijkheid voor naasten en de wereld, nu en in de toekomst?

Vers voor vers:

- Vs. 1a 'Omstreeks dezelfde tijd...': Dat is dus een tijd van dreiging en oorlog. De Assyrische legers gingen overal tekeer en hadden ook het kleine tweestammenrijk rond Jeruzalem in de tang genomen. Zie de vorige hoofdstukken en 'Achtergronden'. Deze algemene aanduiding houdt ook in dat we niet precies weten op welk tijdstip we Hizkia's ziekte en genezing, alsook het bezoek uit Babel, moeten plaatsen. Was dit voor of na het beleg van Jeruzalem door de Assyrische koning Sanherib? Het is beide mogelijk.
- Vs. 1b 'De profeet Jesaja kwam naar hem toe': Het raadplegen van een profeet in een dergelijke situatie vinden we ook in 1 Kon. 14 en 2 Kon. 1. Daar worden resp. Abia en Ahazia ziek.
- Vs. 5: '... en zeg tegen Hizkia, de vorst van mijn volk: Dit zegt de HEER, de God van je voorvader David ...': Uit aanspreektitels als 'de vorst van mijn volk' en 'de God van je voorvader David' blijkt wel hoe Hizkia ook geestelijk in de lijn van David stond.
- Vs. 11 '... en deze liet de schaduw op de zonnwijzer van Achaz tien graden achteruitgaan': Te denken is aan een paal of voorwerp bij een trap die daar de schaduw op deed vallen. Het achteruit gaan van de schaduw symboliseert ook de levensverlenging van koning Hizkia. Hoe dit in de praktijk werkte? Het wonder zit waarschijnlijk in een bijzondere breking van de zonnestrallen, juist op dit moment. Anders dus dan in Jozua 10, waar de zon zelf stilstond (en in dit geval zelfs terug zou moeten bewegen).
- Vs. 12 'In die tijd stuurde koning Berodach-Baladan van Babylonië ...': Berodach-Baladan (ook Merodach genoemd) was koning over Babylonië in de jaren 720 tot 709 (voor Christus), daarna een periode op de vlucht voor de toentertijd leidende Assyrische wereldmacht en in de jaren 703-702 nog weer op de troon. Die laatste periode valt historisch samen met de regering en omstandigheden van koning Hizkia (die regeerde van 715 tot 687 v. Chr.).
- Vs. 17 'De dag komt ...' Deze inleiding typeert vaak een oordeelsaankondiging in de Bijbel. Vgl. Jer. 7:32; Amos 8:11, 9:13. We mogen van God dagen van heil en redding verwachten. Maar de Bijbel spreekt ook eerlijk over 'bijtjesdag', waarop God recht spreekt en recht doet. Dan worden alle hoogmoedigen vernederd (vgl. Jes. 2:11-12).
- Vs. 20 '... het waterreservoir dat hij heeft laten aanleggen en de tunnel waardoor het water de stad in werd geleid...': Dit vers, dat zoals bij alle koningen, samenvat wat de koning nog meer heeft gepresteerd, spreekt over strategisch belangrijke werkzaamheden waarvan de resultaten vandaag de dag nog zichtbaar zijn. In het park 'City of David' kan men zelfs door de honderden meters lange tunnel van Hizkia heen waden.

Vraag

- Hoe kan het toch gebeuren dat een zo levend geloof (vers 2) uitloopt op lauwe berusting (vers 19)?
Kunnen we dat voorkomen? Kunnen we elkaar daarbij helpen of...?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 34: 1, 2 en 5

Lied 912	(=Gezang 473 LvdK)
Lied 904	(=Gezang 427 LvdK)
King of kings	Hemelhoog 606
Jezus, Hij Koning	Opwekking 13
Who's the King of the jungle?	Opwekking voor kinderen 9
J.E.Z.U.S.	Opwekking voor kinderen 107
Als je bidt, zal Hij je geven	Hemelhoog 101
Zoek eerst het Koninkrijk van God	Hemelhoog 88

Auteur: PZ

Bidden voor zieke mensen

Inleiding

'Mam, mag ik alsjeblieft een snoepje?' Sara zeurt al een poos om een snoepje. Maar mamma zegt steeds: 'Nee, je krijgt nu geen snoep, we gaan zo eten'.

En daar moet Saar het mee doen. Is dat leuk? Wil mamma niet luisteren naar Saar? Waarom krijgt Saar geen snoepje? Krijgt Saar nooit een snoepje? Wat denken de kinderen hiervan?

Vergelijking met bidden: Krijg je altijd waar je om vraagt? Krijgt iedereen hetzelfde? Vraag jij weleens iets moeilijks aan de Heer? Wanneer je niet krijgt wat je wilt, betekent dat dan dat er niet geluisterd wordt?

Bijbelverhaal

Koning Hizkia ligt in zijn bed. Hij is niet blij want hij heeft pijn en hij zou weleens een wandelingetje buiten willen maken. Maar dat is nu onmogelijk, Hizkia is ziek. En niet zomaar ziek, hij is erg ziek. 'Koning, u bent erg ziek. U zult bijna sterven. Daarom moet u alle dingen regelen; wie kan de nieuwe koning worden? Wie mogen uw dienaars zijn? Wie komt er in het paleis wonen? Welke regels en afspraken moeten er zijn?' Dat vertelt de profeet Jesaja, want hij moet dit van de HEER tegen de koning zeggen.

De koning wordt van dit bericht verdrietig. Hij draait zich om in zijn bed en ligt met zijn gezicht naar de muur, alsof hij even alleen met zichzelf én met de HEER wil zijn.

'HEER, ik heb altijd naar U geluisterd, eerlijk. Mag ik nog blijven leven?' Hizkia bidt en huilt. Jesaja loopt het paleis weer uit.

Maar de HEER ziet Hizkia's tranen, hij hoort Hizkia's gebed. De HEER stuurt de profeet Jesaja weer naar de koning terug. 'Jesaja, vertel tegen de koning dat hij nog langer blijft leven. Hij zal genezen en op de derde dag zal hij naar de tempel gaan'. Wat een cadeau, Hizkia kan het bijna niet geloven, wat Jesaja tegen hem mag vertellen. En toch is het waar! Hij krijgt zelfs een teken dat het gaat gebeuren. De HEER luistert en geneest. Hizkia wordt beter. Hij kan al het werk weer gaan doen. Hizkia zingt het uit omdat hij zo blij is. Een danklied voor God!

Auteur: KvdG

Hizkia's gebed wordt verhoord

Inleiding

Praat met de kinderen over bidden. Waarom bid je? Denk je dat God altijd doet wat je aan Hem vraagt?

Bijbelverhaal

Vandaag is het een dag waarop alle Judeeërs hun adem inhouden. Als ze elkaar tegenkomen op straat, fluisteren ze zenuwachtig met elkaar.

'Heb jij het al gehoord?'

'Wat?'

'Koning Hizkia is ziek!'

'Zou hij het overleven?', vraagt iemand.

'Ze zeggen dat Jesaja vandaag naar het paleis gaat,' zegt iemand anders.

En dat laatste nieuwtje klopt. Als de koning ernstig ziek is, is het de gewoonte dat een priester van God naar de koning komt om hem te vertellen of hij gaat sterven. Deze keer is het de profeet Jesaja.

'Wat gebeurt er als hij sterft?', vraagt iemand bezorgd.

'Hij heeft geen kind! Wie wordt dan onze koning?'

Die vragen hangen ook binnen het paleis als een duistere donderwolk boven ieders hoofd. Alle bedienden zwijgen als de profeet Jesaja langs hen loopt.

Jesaja stapt de koninklijke slaapkamer binnen. In het midden van de kamer, omringd door dokters, ligt een bleke man in bed, die moeizaam ademhaalt. Hij draagt een gouden kroon. Hij gaat gelijk rechtop zitten als hij de profeet ziet. De dokters gaan de kamer uit.

'Dit zegt de HEER', begint Jesaja. 'Je wordt niet meer beter, Hizkia. Besluit wie je troonopvolger is, want je sterft.' Daarna draait Jesaja zich om en loopt de kamer uit, zodat de koning kan verwerken wat de profeet gezegd heeft.

Hizkia knielt op zijn bed en begint tot God te bidden.

'Alstublieft, God, wilt U me genezen? Ik heb altijd gedaan wat U wil en ben een goede koning geweest.' Terwijl hij bidt, huilt hij hard.

God hoort dat Hizkia bidt, maar ook dat hij huilt. Hij zegt tegen Jesaja, die het paleis nog niet eens uit is gelopen, dat hij weer naar de koning moet. Jesaja is verbaasd, maar doet wat God zegt. Hij loopt langs de dokters, die verdrietig luisteren naar het gehuil van de koning. Ze kunnen wel raden wat Jesaja's boodschap was, maar waarom loopt Jesaja dan weer langs? Verbaasd kijken ze naar de profeet.

Ook Hizkia kijkt verbaasd op als Jesaja zijn kamer binnenkomt.

'Dit zegt de HEER,' zegt Jesaja. 'Ik heb je tranen gezien en je gebed gehoord. Ik zal je genezen en zal je nog vijftien jaar te leven geven.'

Hizkia slaat zijn handen voor zijn mond. 'Wanneer kan ik weer naar de tempel gaan, om God te bedanken?', vraagt hij.

'Dat kan over drie dagen weer,' antwoordt Jesaja.

En zo gebeurt het.

Slot

God geneest Hizkia, maar er zijn nog steeds heel veel zieke mensen op de wereld. Niet iedereen wordt beter als je voor ze bidt. Misschien ken jij wel mensen die heel erg ziek zijn.

Bid jij wel eens voor zieke mensen?

Is het belangrijk om voor zieke mensen te bidden, ook als het niet helpt? Als ze niet beter worden?

Wat bijzonder is aan het verhaal, is dat er ook gezegd wordt dat God Hizkia's tranen ziet. Dus ook als iemand niet beter wordt, ziet God nog steeds dat ze verdrietig zijn en wil Hij ze troosten. Ook daaraan merk je dat God er is.

Auteur: RvR

God hoort ons altijd

Waarom hij wel en ik niet?

'De HEER stond hem bij, zodat Hizkia alles wat hij ondernam tot een goed einde bracht' (2 Kon. 19:7). Dat werd over Hizkia gezegd. De reden: hij geloofde in de HEER en hield zich aan zijn geboden. En wie gelooft wordt gezegd. Gods kinderen worden beloond en de ongelovigen bestraft. Dat geloofde men in Israël. Maar ja, als het zo simpel lag, dan koos iedereen wel voor het geloof in de God van Israël. Je zou wel gek zijn, als je het niet deed. Het loopt anders: 'Omstreeks dezelfde tijd werd Hizkia dodelijk ziek'.

Ik kwam jaren geleden op de kinderafdeling van een groot ziekenhuis. Op bezoek bij een meisje uit onze gemeente. Een vrolijke drukteschopper van vier, die houdt van zingen en dansen. Ze moest geopereerd worden aan een aangeboren probleem. 'De dokters gaan mijn heupje weer beter maken', vertelde ze de zondag daarvoor bij het kindermoment in de kerk. En zo mooi is het ook gegaan. De operatie is geslaagd en het probleem was definitief opgelost. Op de kamers rondom haar lagen ongeneeslijk zieke kinderen. En ik liep daar met een beertje als cadeautje, dat mijn dochter Lisanne had meegegeven voor haar. Dan denk je wel: wat kan het ongelijk verdeeld zijn!

Laat me alleen

Jesaja komt op ziekenbezoek, je weet wel, Gods profeet. Hij vertelt dat er inderdaad niets meer aan te doen is. Hizkia moet maar voorbereidingen treffen voor zijn sterven. 'Hizkia draaide zijn gezicht naar de muur.' Dat zouden wij misschien ook wel doen. En dan met een smartlap van Rita Hoving zeggen: 'Laat me alleen, alleen met al m'n verdriet; het is beter dat ik nu geen mensen zie. Niemand, niemand, niemand die me helpen kan; ik verloor m'n toekomst en m'n doel. Laat me alleen'. Maar niet te snel conclusies trekken, want Hizkia wil wel alleen zijn en geen mens om zich heen hebben, maar dan omdat Hij wil bidden. Juist nu wil hij heel privé met God praten. Hij legt zich er niet bij neer dat hij moet sterven. Hij vraagt God om toch te gedenken, dat hij trouw is geweest en heeft gedaan wat goed is in Gods ogen. Dat is geen arrogantie. Zo van, wat heb ik geweldig gedaan; nu heb ik er wel recht op, dat God me beter maakt. Nee, Hizkia weet best, dat hij niets verdiend heeft. Hij heeft weliswaar geprobeerd gelovig te leven, maar vaak genoeg ging dat mis. Hizkia bidt tot God vanuit het geloof dat in Gods liefde niets onomkeerbaar is. Er kan redding zijn, ook voor hem. Hoe, dat weet hij niet, maar het kan bij de HEER.

Terugkeer

Jesaja is nog maar nauwelijks uit het paleis vertrokken of hij krijgt opdracht om terug te keren en Hizkia mee te delen, dat hij nog vijftien jaar krijgt om Israël te regeren. Hij mag Gods dienaar zijn in de verlossing van zijn volk uit de macht van Assur. Dat is zoiets ongelooflijks, dat

Jesaja als bewijs een teken mag beloven. Iedere dag zag Hizkia uit zijn raam de schaduw een voor een de treden van de palestrap afdalen. Hij had al eens gefilosofeerd: zo is het leven, de schaduw van de dood komt steeds een stukje verder. En op een keer is hij beneden. Dan is het jouw tijd om te sterven. Daarom kiest Hizkia ervoor, dat de schaduw tien treden terug, omhooggaat. Zijn leven is immers weer wat verder van het aardse eindpunt vandaan. Hij heeft nog vijftien jaar. (Nu moet je niet gaan denken: hoe zal Hizkia zich na veertien jaar en elf maanden hebben gevoeld; dan heeft hij immers nog een maand te leven. Dan misbruik je de Bijbel. Het gaat om de wonderlijke redding van Hizkia door de Here, niet om het rekensommetje).

Waarom ik niet?

Ik vertelde je net al van mijn bezoek aan het ziekenhuis en dat ik daar ook andere, doodzieke kinderen zag. Kun jij je voorstellen, dat de ouders van die leukemiepatiëntjes denken: Hizkia wel, maar mijn Frank niet. Ik bid ook tot God en ik huil ook iedere avond dat zijn leven pas begint. En dat ik zo vreselijk vind als het alweer ophoudt voordat hij zijn dromen heeft kunnen waarmaken. Maar bij mij komt geen profeet binnenlopen, die zegt: 'Ik mag namens de Here zeggen, dat Frank er nog vijftig jaar verkrijgt. Het infuus zal als resultaat hebben dat hij over een paar maanden weer gezond zal zijn'. Tsja, nu kan ik als dominee natuurlijk wel een mooi verhaal houden. Hij kan zeggen: We moeten van gezondheid geen afgod maken. Het leven op aarde is niet het allerbelangrijkste, want na dit leven mogen we in Gods paradijs zijn. En daar is het nog veel mooier dan hier op aarde. En als de ouders van de doodzieke Frank zouden zeggen: 'Hoe moeilijk ik het ook vind om afscheid te nemen, ik geloof door mijn verdriet heen toch, dat hij het beter krijgt', dan antwoordde ik meteen: 'ja, zo is het; wat een troost dat we daarop mogen vertrouwen'. Maar als ik dat als vader van gezonde kinderen zeg, schiet het door me heen: 'Jij hebt makkelijk praten, jij hoeft niet aan je kind uit te leggen waarom het zich zo rot voelt en dat het er straks niet meer zal zijn'.

Pasen

Jullie weten wel, dat dit stukje niet op 15september wordt geschreven. Als ik dit schrijf is het kort na Pasen. Rondom de dood van Jezus zijn er ook allemaal van die waaromvragen. Waarom moet een onschuldige gelovige man zo lijden? Waarom sterft Jezus, die niets heeft misdään? We krijgen daar maar één antwoord op en daarmee zullen we het moeten doen: 'Het moet gebeuren'. Zo zei Jezus het zelf: 'De Zoon des mensen moet lijden, sterven en na drie dagen opgewekt worden'. Zo wil mijn Vader de wereld redden; zo wil Hij de schuld eens en voor altijd vergeven. Zo wordt de wereld weer een paradijs. Ik bedoel dus met 'zo moet het' niet een soort noodlot: je omkomt er niet aan, want als het zo moet lopen in je leven, gebeurt het ook zo. Ik wil alleen zeggen, dat alles

wat gebeurt een plaatsje krijgt in Gods plan met ons en de wereld, dat uitloopt op het Koninkrijk zonder pijn en tranen. God houdt van ons, dat staat als een paal boven water. Hij zal ons in leven en sterven vasthouden. En uiteindelijk zullen we van de mensen die beter worden en van de mensen die geen verlenging kregen zeggen, vol bewondering: 'Wat is mijn God dichtbij geweest met zijn liefde en troost. Hoe moeilijk ook, het is goed zo.' En daarom durf ik te zeggen tegen het meisje en haar ouders, maar ook tegen Frank en zijn ouders: God is goed. Leg je vreugde en verdriet maar in zijn hand.

Verwerkingssuggestie

Het is vakantie geweest. Misschien ben je net terug. Geen ingewikkelde redeneringen vandaag (misschien is het wel 25 graden en puf je de kerk uit).

- Praat er met elkaar over wie het op dit moment moeilijk heeft en laat iets van je horen.
Op twee manieren: door samen voor hem of haar te bidden en door een kaartje of appje te sturen. Kleine moeite, grote troost!

Auteur: RvO

22 september 2024

Hervorming van Josia

2 Koningen 22-23

Thema: Josia doet wat God zegt

Doel

De kinderen ontdekken dat koning Josia liefheeft met heel zijn hart. Door zijn voorbeeld brengt hij zijn volk terug bij de HEER

Toelichting

Voor de kinderen is koning Josia geen bekende bijbelse persoon. Als hij acht jaar oud is wordt hij al koning. Zijn eerste daden als koning zijn indrukwekkend. In tegenstelling tot zijn eigen vader en andere voorvaders wil hij doen wat de HEER goed vindt. Hij laat de tempel herstellen (net zoals eerder Joas), zodat er gebeden en geofferd kan worden. De tempel wordt weer een plaats om God te dienen. Het verbondsboek wordt voorgelezen aan het volk. Alles dat met Baäl te maken heeft en alle heiligdommen voor andere afgoden worden vernietigd, Verder laat Josia het Pesachfeest weer vieren zoals het hoort. Kortom, Hij doet wat God heeft gezegd. Zo heeft Josia naar Jezus in zijn koningschap.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Koning Josia

Richtlijnen: Het verhaal is aan de jongsten goed te vertellen. Josia was een erg jonge koning, acht jaar. Hij had geen goed voorbeeld aan de vorige koningen. Josia wil een goede koning zijn. Een goede koning leeft met de beloften en opdrachten (verbond) dat de HEER heeft gegeven. Wat God belangrijk vindt, doet de koning van Israël. Hij weet dat alleen op die manier Israël gelukkig kan zijn. Josia laat de tempel herbouwen en leert de mensen wat Gods woorden zijn. Hij leest ze voor. Verder doet hij alles uit het land weg dat met afgoden te maken heeft. En hij laat het volk weer het Pesachfeest vieren: God houdt van ons en bevrijdt ons.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Josia: doen wat goed is

Richtlijnen: Weer een nieuwe koning in Jeruzalem. Hij wordt al koning als hij acht jaar is en heet Josia. Wanneer hij volwassen is laat hij zien wat voor koning hij wil zijn. Totaal anders dan zijn grootvader en vader. Hij wil lijken op David: doen wat goed is. En goed is wat God zegt. Natuurlijk doet Josia wel eens iets verkeerd, maar de mensen merken dat hij van de HEER houdt door wat hij doet. Hij laat de tempel herstellen, net als Joas (zie 8 september). Hij laat alle afgodsbeelden weghalen. De beloften en opdrachten van God worden voorlezen aan heel het volk. Het Pesachfeest laat hij weer vieren. Josia doet wat goed is. Hij laat de mensen weer horen hoe God het leven bedoeld heeft. Net zoals Jezus dat later deed.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Wil jij doen wat God zegt?

Richtlijnen: Josia doet wat God zegt. Hij laat als koning zien wat dat betekent: Goede dingen opnieuw een plaats geven en ingeslopen slechte dingen verwijderen. Josia laat de tempel herbouwen. Gods woning moet weer centraal staan. Hij leert het volk Gods verbondsboek. De HEER belooft hun altijd trouw te zijn, hen goed en vrij te laten leven. Natuurlijk horen daar ook opdrachten bij: Tien Geboden, het Pesachfeest waarbij je Gods vrijheid viert. Josia laat grote schoonmaak houden: letterlijk en figuurlijk. Afgodsbeelden weg, verkeerde gewoonten weg.

Besprek met de jongeren of ook bij ons een hervorming nodig is. Dat we goed kijken of wij wel weten wat God zegt en doen wat God zegt? Josia geeft ons daarin een voorbeeld, zoals hij dat eens aan zijn volk deed. Een grote schoonmaak in je leven ...jouw gedachten, woorden en daden? Hoe doen wij wat God zegt? En lukt dat ook, als veel anderen dat niet willen. Jezus is het perfecte voorbeeld, natuurlijk.

Extra Bijbelgedeelte: Psalm 19: 8-15

(David zingt over Gods wet die ons oproept ontzag voor Hem te hebben. Hij wil ernaar luisteren en doen wat God erin zegt.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Inleidende opmerkingen

Van koning Hizkia (rond 700 jaar voor Christus; zie 'Achtergronden' van vorige zondagen) springen we een kleine eeuw verder in de tijd naar koning Josia, die regeerde van 640 tot 609 voor Christus. Daartussen regeerden twee andere koningen over het tweestammenrijk Juda. Deze beide koningen, Manasse en Amon, worden in de Bijbel zeer negatief beoordeeld. Ze deden wat slecht is in de ogen van de HEER (2 Kon. 21:20). Manasse herbouwde her en der offerplaatsen, richtte altaren op voor andere goden en diende de hemellichamen (21:5). Extra wrang was dat hij daartoe altaren in de aan de HEER gewijde tempel in Jeruzalem liet neerzetten. Ook plaatste hij daar een beeld van de berggodin Asjera, die in het Kanaänitische volksgeloof als vrouwelijke partner was gekoppeld aan de god El en in de praktijk wellicht ook dikwijls aan de HEER (21:7). Kinderoffers, waarzeggerij en spiritisme maken de bedenkelijke rij van misstappen nog groter. Van zijn zoon Amon wordt vervolgens gezegd dat hij in alles het voorbeeld van zijn vader volgde (21:21). Dat is in dit geval dus geen compliment. In de latere Joodse traditie wordt nog meer kwaad van deze twee koningen verteld. Zo zou Manasse de naam van God uit de Tora hebben verwijderd en het altaar van de HEER hebben afgebroken. Koning Amon zou de Tora hebben verbrand. Het (volgens die overlevering nog aanwezige) altaar van de HEER liet hij ongebruikt, zodat spinnenwebben het altaar bedekten.

In 21:23 lezen we dat deze Amon door zijn dienaren werd vermoord. De reden staat er niet bij. Konden zij alle afgoderij niet langer verdragen of speelden (zoals zo vaak) egocentrische motieven een rol? De over het land verspreide edelen ('het volk van het land'), die het allemaal wel prima vonden zoals het ging (zolang de economie draaide en het volk z'n werk deed), accepteerden dit echter niet. De moordenaars van koning Amon werden door hen gedood. Vervolgens zetten ze zijn achtjarige zoon Josia op de troon. Een kind nog maar. Een marionet van de edelen: 'Die kunnen we plooiën en vormen zoals we willen', zo moeten ze hebben gedacht.

Bij het Bijbelgedeelte

Op dat moment zijn we aan het begin van 2 Koningen 22 beland. En hoe anders dan de edelen had gedacht, is de praktijk van Josia's koningschap. In vers 2 wordt meteen al een zeer positieve beoordeling gegeven, die het zelfs wint van zijn overgrootvader Hizkia (vgl. 2 Kon. 18:3): 'Hij deed wat goed is in de ogen van de HEER: hij volgde het voorbeeld van zijn voorvader David en week daar op geen enkele manier van af.'

Volgens het begin van vers 3 ('In het achttiende jaar van zijn regering') heeft het wel even geduurd totdat Josia – althans concreet – een andere lijn koos dan zijn vader en opa. Het begint met een initiatief om de tempel te restaureren. Gesproken wordt zelfs over 'bouwvallige gedeelten'. Zo gaat dat als de dienst aan de ene God geen prioriteit meer is. Josia draagt hogepriester Chilkia echter op om alle eerder ontvangen 'collectegelden' van tempelbezoekers in te zetten voor de herbouw. Mooi is het detail dat hij de bouwlieden geheel betrouwbaar acht. Er zijn geen bonnetjes nodig (vers 7).

In de dienst aan God investeer je nooit zonder dat je ook ontvangt. Vanaf vers 8 blijkt dat wel heel bijzonder. Hogepriester Chilkia meldt de vondst van een boekrol met de tekst van de wet. Hofschrijver Safan, die steeds als verbindingsman functioneert, leest de koning eruit voor (vers 10). Daarop scheurt de koning zijn kleren, bewust van de nalatigheid van zijn voorouders en van het volk. Ook draagt hij op om de HEER te raadplegen (vers 13). Wat te doen om de woede van de HEER af te wenden en de band (het verbond) te herstellen? Het is dus actief berouw bij koning Josia. Schuld belijden en dan ook zoeken naar verandering: dat is echte bekering!

Deze raadpleging vindt plaats bij de profetes Chulda (vers 14 e.v.). Het Woord van de HEER dat zij ten antwoord geeft, is dubbel van inhoud. God is inderdaad getergd en Hij zal onheil over stad en volk brengen, zoals kennelijk ook in het gevonden boek staat (vers 16). Koning Josia krijgt persoonlijk echter een meer hoopvolle boodschap (vers 17-18). Vanwege zijn berouw en gehoorzaamheid aan de woorden van het wetboek, zal hij dit onheil zelf niet meemaken. Ook zal hij in vrede sterven en worden begraven.

In 2 Koningen 23 lezen we vervolgens welke maatregelen koning Josia neemt om de afgodendienst af te zweren en de zuivere dienst aan de HEER te herstellen. Vanwege de ruimte moeten we het hier samenvatten: De tempel in Jeruzalem werd gereinigd van de beelden, altaren en symbolen van vreemde goden en hemellichamen werden verwoest. De offerhoogten in het land, die aanleiding hadden gegeven tot vele verkeerde praktijken, werden ontmanteld. De plekken waar kinderoffers werden gebracht werden ontwijfd. Ook werden de aan de HEER gewijde priesters weer in Jeruzalem ondergebracht, zodat de zuivere dienst aan Hem alleen daar kon plaatsvinden. Ook van waarzeggers, spiritisten enz. werd het land gezuiverd. Belangrijk is de samenvatting in 2 Kon. 23:25: 'Met heel zijn hart en met heel zijn ziel en met heel zijn kracht (vgl. het eerste gebod van Jezus; Mar. 12:30) keerde hij terug tot de HEER en leefde hij overeenkomstig alle wetten van Mozes, zoals geen van zijn voorgangers ooit gedaan heeft.'

De verzen 15 tot en met 20 (1 Kon. 23) maken op verholde wijze duidelijk hoe het rijk van koning Josia ondertussen was uitgebreid. Het bestreek ook het gebied van het vroegere noordelijke Tienstammenrijk. Ook daar voerde de koning zijn hervormingen met kracht door. Zo sloopte hij het heiligdom van Betel en de heiligdommen in de oude hoofdstad Samaria.

Het is van belang hierbij de achtergrond van de toenmalige wereldsituatie te bedenken. Het zo lange tijd dominante Assyrische rijk was afgebrokkeld, Babylonië stond klaar om de heerschappij over te nemen. Aan de andere kant van Israël stond de oude wereldmacht Egypte, dat zich uiteraard ook met het ontstane machtsvacuüm wilde bemoeien. Triest zijn dan ook de verzen 28-30, die de onnodige dood van Josia beschrijven. Josia weigerde de Egyptische farao Necho doorgang te verlenen om samen met Assyrië tegen het opkomende Babylonië te vechten. Bij de strategische plaats Megiddo werd Josia vervolgens door Necho gedood. Daarop werd hij weliswaar in vrede en rust begraven, maar een rustig levenseinde was het niet. Zoals Gods oordeel 'op het laatste moment' ten goede kan keren als er oprecht berouw en praktische ommekeer zijn, zo is ook de vervulling van Gods belofte (2 Kon. 22:20) geen automatisme wanneer een mens eigenmachtig en (volgens 2 Kron. 35:21-22) tegen Gods Woord in handelt.

Vers voor vers

- Vs. 2 '... en week daar op geen enkele manier van af': Letterlijk staat er: 'rechts noch links', een formulering uit de wet op het koningschap (Deut. 17:20). Het benadrukt dat Josia een koning was naar Gods hart. Vgl. voor deze formulering ook Deut. 5:32, 28:14; Spr. 4:27.
- Vs. 3 'In het achttiende jaar van zijn regering...': Josia, die acht jaar oud was toen hij koning werd, was dus 26 toen hij met zijn reformatiewerk begon. Wat is er in die tussentijd gebeurd? Wie heeft de jonge koning, die opgroeide in de sfeer van alomtegenwoordige afgodendienst, tot de zuivere dienst aan de HEER teruggeleid? Volgens 2 Kronieken 34 richtte hij zich al in het achtste jaar van zijn regering naar de God van zijn voorvader David en begon hij vanaf het twaalfde jaar van zijn regering met zijn hervormingswerk. Ook daar staat echter niet bij wat de reden was. Speelde zijn moeder Jedida – met nadruk genoemd in 2 Kon. 22:1 – er een rol in? Echte geloofsoverdracht loopt nog altijd vaak via moeders. De Bijbel geeft ons verder geen informatie. Gezegd mag ook worden dat God juist op onverwachte momenten, als niemand er nog op durft te rekenen, de dingen kan omkeren en een nieuw begin doet ontstaan.
- Vs. 8 '... een boekrol ... met de tekst van de wet': Over welk boek gaat dit? Er zijn drie mogelijkheden: 1. de hele Tora (vijf boeken van Mozes); 2. het boek Deuteronomium; 3. de hoofdstukken 28 t/m 31 uit het boek Deuteronomium. Gezien de maatregelen die Josia neemt, lijkt het correct te denken aan het boek Deuteronomium of een eerdere versie daarvan. Dit bijbelboek heeft ook een eigen plaats onder 'de vijf boeken van Mozes'. De Latijnse benaming betekent niet voor niets 'tweede wet'. Een boeiend detail hierbij is de opdracht van Mozes in Deut. 31:24-26 om het boek van de wet naast de ark te leggen. Is dat de plek waar hogepriester Chilkia het boek terugvond? Of moeten we denken aan het opruimen van een oude kamer met niet meer gebruikte boeken? In latere synagogen had men een 'geniza': een bewaarplaats voor versleten heilige boeken die je uit eerbied niet vernietigde, maar opborg.
- Vs. 11 'Bij het horen van de tekst van het wetboek scheurde de koning zijn kleren': Als dit boek inderdaad ons bijbelboek Deuteronomium was, hoorde Josia ook dat hij als koning in het paleis een kopie van het boek van Gods wet behoorde te hebben (Deut. 17:18-20). Was die bewustwording misschien wel een van de redenen dat hij compleet ontdaan is?
- Vs. 14 '... de profetes Chulda, de vrouw van Sallum': Gedetailleerd wordt over Chulda verteld, de schrijver stond er kennelijk heel dichtbij (vers 14). Mooi en dus oer bijbels is de verhouding tussen deze vrouw en haar man Sallum. Hij was conciërge in het gebouw van de priesterkleding. Zij was een spreekbuis van het goddelijk Woord. Hoezo zou de Bijbel (en zeker het Oude Testament) enkel een mannenboek zijn?
- Vs. 17 'Mijn toorn tegen de stad is hoog opgelaaid...': Maar liefst 125 keer wordt in het Oude Testament gesproken over 'brandende toorn', 80 keer is God daarvan het onderwerp. Hoe moeilijk moderne mensen het ook met dit aspect kunnen hebben, je moet heel wat bladzijden uit je Bijbel scheuren om het te kunnen negeren. Belangrijk: Gods toorn is gekwetste liefde, ze staat dus nooit op zichzelf. De liefde behoort tot Gods wezen, dat geldt niet voor zijn toorn. 'God is liefde', staat er in 1 Joh. 4:16. Er staat nergens: 'God is toorn'. Reden te meer lijkt mij om deze 'gekwetste liefde' van onze God heel serieus te nemen.

Vraag

- Denk eens na over de ervaring van koning Josia toen hij uit het gevonden wetsboek hoorde voorlezen. Heb jij wel eens zo naar de Bijbel geluisterd? Kun je er iets van leren?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 78: 1 en 2	
Gezang 414 LvdK	
Lied 78a	
Lied 675	(=Gezang 477 LvdK)
Zoek eerst het Koninkrijk van God	Hemelhoog 88
Psalm 8	Hemelhoog 4
Gelukkig zal je zijn	Hemelhoog 1
Uw Woord is een lamp voor mijn voet	Hemelhoog 494
Uw Woord	Hemelhoog 37
Lees je Bijbel, Bid elke dag	Hemelhoog 382
J.E.Z.U.S.	Opwekking voor kinderen 107
Who' s the King of the jungle?	Opwekking voor kinderen 9

Auteur: PZ

Koning Josia

Er is in het land van Israël een heel jonge koning. Hij is nieuw, nog maar pas koning. En hij is helemaal nog niet groot of oud. Hij is acht jaar. Zo groot als een jongen uit groep 5. Josia, -zo heet die nieuwe koning- luistert graag en goed naar de HEER. 'Wat wilt U HEER, wat moeten we nu doen?' Dat vraagt Josia vaak.

De vorige koningen luisterden niet goed naar God. Zij deden slechte dingen. Nu wil Josia wel een goede, gehoorzame koning zijn. Op een dag stuurt Josia een schrijver naar de tempel: 'Safan, ga naar de tempel en zeg tegen de mensen daar dat ze al het geld uit de tempel moeten verzamelen. Dit geld moeten ze schenken aan de bouwers. En met dat geld moeten de bouwers de tempel weer opbouwen en mooi maken.' Safan doet dit, hij gaat naar de tempel. Daar wordt hem iets belangrijks verteld: 'We hebben een boekrol gevonden waarin de wet staat.' Deze boekrol neemt Safan mee naar de koning. Josia leest erin. Maar kijk, de tekst is niet iets om blij van te worden. Met flinke rukken scheurt Josia zijn kleding. Hij is verdrietig, omdat in de boekrol geschreven staat hoe de mensen naar God moeten luisteren. 'We hebben het verkeerd gedaan, we hebben niet geluisterd naar God. Dat moet anders.' Koning Josia heeft echte spijt, hij bidt: 'God, we hebben het verkeerd gedaan. Leer ons om naar U te luisteren, zeg wat wij moeten doen.'

God geeft de koning een antwoord: 'Het zal niet goed gaan met de stad en met de mensen. Maar Josia, Ik zie veel verdriet en echte spijt bij jou, daarom zal het pas later gebeuren zodat jij het niet hoeft mee te maken.' Omdat Koning Josia gehoorzaam aan de HEER wil zijn, geeft hij de opdracht om alles van de afgoden weg te doen, alles moet afgebroken worden en iedereen moet naar de HEER luisteren. De tempel is weer echt het huis van de HEER.

Daarna vieren alle mensen het Pascha, het feest dat ze eens uit Egypte weg mochten gaan. Want Josia en alle mensen weten: de HEER houdt van ons en Hij heeft ons bevrijd!

Auteur: KvdG

Josia: doen wat goed is

Inleiding

Moet jij wel eens helpen met klusjes thuis? Wat doe je dan? De één begint daar eerder mee dan de ander. Het kind waar ik over ga vertellen, krijgt al heel jong een enorm grote klus. Maar God helpt hem erbij, en zo gaat het heel goed!

Bijbelverhaal

Koning Amon en zijn vrouw Jedida krijgen een zoon, prins Josia. Maar wat jammer dat koning Amon niet regeert zoals God dat wil. Hij laat de mensen zelfs allerlei afgoden dienen! Dat is verkeerd... Gelukkig leert Josia dat je eerbied moet hebben voor God, en dat het dan goed met je gaat. Misschien leert hij dat van zijn moeder Jedida. Dat vertelt de Bijbel niet. Maar als Josia acht jaar is, gebeurt er iets ergs. Zijn vader Amon wordt gedood door zijn eigen dienaren. Wat erg! Maar God kan zelfs moord gebruiken, om op een onverwachte manier een nieuw begin te maken.

De mensen van het volk zijn geschrokken. De leiders straffen degenen die de koning gedood hebben door ook hen te doden.

Nu de koning dood is, moet zijn zoon maar koning zijn. Josia wordt opgehaald. Ach, dat jochie is nog wel erg jong! Maar er is tenminste een koning. En zo gebeurt het dat Josia ineens het werk van zijn vader krijgt. Regeren over zoveel mensen! Dat moet hij nog leren. Maar hij doet goed z'n best! Hij heeft gezien, dat zijn vader soms verkeerde beslissingen nam. Waarom liet die de mensen steeds tot neggoden bidden? Daar kwam alleen narigheid van! Dat moet anders. Hij hoort de verhalen van hoe zijn verre opa David regeerde over het land. Die gehoorzaamde God, en God hielp hem altijd. Als Josia zestien jaar is, besluit hij: ik wil ook zo'n goede, gehoorzame koning zijn! Nog tien jaar later is hij al op veel plekken geweest in het land en heeft hij veel geleerd.

Hij is ook in Gods huis, de tempel, geweest. Hogepriester Chilkia laat het hem zien hoe versleten en kapot het daar allemaal is. Het ergert Josia. Hier kun je God toch niet in laten wonen? Maar de mensen die in de tempel komen, doen gelukkig nog steeds zilvergeld in de offerkist; een deel van wat ze zelf verdienen. Josia geeft opdracht aan Safan, zijn koninklijke schrijver: 'Ga naar hogepriester Chilkia. Haal bij hem het zilver op dat er in de offerkist is gedaan. Geef dat aan de tempelleiders. Die moeten spullen kopen en de werkmannen betalen. Samen moeten ze de tempel van God weer mooi maken. Ze hoeven me niet uit te leggen waar ze het geld precies voor gebruiken, want ik heb al gezien dat ik ze kan vertrouwen.' Dat is een goede keus van Josia. Er zijn in het land veel dingen die moeten gebeuren. Maar God komt op de eerste plaats. Dus door de mensen te laten zien dat de tempel mooi en heel moet zijn, laat hij zien dat ze God serieus moeten nemen.

In de tempel zegt Chilkia tegen Safan: 'Kijk, deze boekrol vond ik hier in de tempel. Gods wet staat erin!' Safan leest erin. Dit moet de koning weten! Hij neemt de boekrol mee naar Josia. Eerst vertelt hij over de reparatie van de tempel. Die laat hij precies zo uitvoeren als Josia heeft gezegd. Dan laat hij de boekrol zien en leest eruit voor. Josia schrikt. Wat erin staat, wist hij helemaal niet! Dan hebben ze het echt al heel lang verkeerd gedaan! Hij wil laten zien dat het hem erg spijt. Daarom maakt hij scheuren in zijn mooie koningskleden. Hij roept zijn persoonlijke dienaar Asaja erbij, en ook Safans zoon Achikam. Verder nog hogepriester Chilkia, plus iemand die Achbor heet. De mensen die hij het meest vertrouwt. Josia zegt: 'Ga voor mij en voor het hele volk van Juda aan God vragen wat we moeten doen met wat er in de boekrol staat. God is vast boos, nu onze voorouders Gods wet als onbelangrijk aan de kant hebben geschoven.' Deze vijf mannen gaan naar profetes Chulda. Haar man Sallum zorgt voor de kleden van de priesters. Ze woont in een nieuwe wijk van Jeruzalem. Ze vertellen haar alles wat de koning laat doorgeven. Ze antwoordt: 'Dit zegt de HEER, de God van Israël: 'Ik ga straf geven aan de stad en haar inwoners. Precies zoals Ik voorspeld heb in de boekrol, voor als jullie je niet aan mijn wet zouden houden. Jullie hebben zelfs afgoden gediend op een vreselijke manier! Daarom ben Ik zo boos op deze stad. Maar de koning van het landsdeel Juda, die jullie gestuurd heeft, vindt het wèl belangrijk om te weten wat Ik, de HEER, zeg. Zeg daarom tegen hem: 'Jij was nederig toen je de woorden van mijn wet hoorde. Je schrok zó van wat er fout gaat, dat je berouw had, voor Mij hilde en je kleden scheurde. Daarom heb Ik ook naar jou geluisterd. Jij hoeft niet te zien wat Ik met de stad ga doen. Dat gebeurt pas nadat jij in vrede begraven bent.'

De mannen geven deze boodschap door aan de koning. Die roept de leiders van de stad Jeruzalem bij elkaar om alle mensen naar de tempel te laten komen. Daar leest hij de hele wet voor. Hij zweert dat hij zich er vooraan aan zal houden. Dat doet het volk ook. De priesters moeten alle gruwelijke afgoden-dingen uit de tempel halen. Alle troep wordt buiten de stad verbrand. Maar overal in Juda zijn er afgoden! Alles wordt opgespoord. Afgodstempels, andere gebouwen, offerplaatsen, beelden, waarzeggers en priesters voor de afgoden. Alles en iedereen wordt ontslagen, verbrand of kapotgemaakt. Ook uit de huizen worden afgodsbeelden weggehaald en vernietigd. Op de manier die hij in het wetboek heeft gelezen, zorgt Josia dat er nergens meer iets of iemand is waarmee mensen afgoden kunnen dienen. Hij doet alles wat hij kan om met het volk Gods wet na te leven. Dat lukt hem beter dan iedereen vòòr hem. Dan beveelt Josia het volk: 'Vier Pesach voor de HEER, zoals het in de boekrol staat.' Dat doen ze eindelijk weer, nadat het eeuwen niet is gebeurd.

Vragen

- Wie weet wat de Joden vieren met Pesach?
- Welk besluit nam Josia toen hij zestien was? Lukte dat? Waardoor, denk je?
- Zijn er bij ons ook afgoden? Noem eens wat voorbeelden.
- Alles wat ons afhoudt van God, kan een afgod zijn. Wat zouden we ermee moeten doen, en waarom?

Auteur: PW

Wil jij doen wat God zegt?

[2 Koningen 22-23](#)

Wat deed jij toen je acht jaar was? In welke groep zat je en met wie of wat speelde je? Misschien wel met lego, of verstoppertje op straat? Dit verhaal gaat over Josia. Hij was nog maar acht jaar oud; toen werd hij koning. De vorige keer ging het over Hizkia, een koning die deed wat God van hem vroeg. Josia is een achterkleinkind van Hizkia. Hizkia is zeg maar de vader van Josia's opa. Toch zit er maar 27 jaar tussen de sterfdag van Hizkia en het moment dat Josia koning wordt.

In de tussentijd gaat het niet zo goed in Israël. De vader en de opa van Josia zijn koningen die niet doen wat God van ze vraagt. Ze vereren andere goden dan God. Zelfs in de tempel van de Here God wordt een altaar voor een afgod gebouwd. Dat maakte de Here God verdrietig. Maar de achtjarige Josia volgt niet het voorbeeld van zijn vader en zijn opa. Zijn grote voorbeeld is een nog veel eerdere voorvader, koning David, een koning die heel graag zijn best wilde doen om de geboden van God te houden. En als het misging, had David spijt. Zo wil Josia ook leven. En niet alleen voor zichzelf, maar voor alle mensen in het land.

Josia vertrouwt op God en hij wil dat alle mensen in het land dat doen. Hij weet dat het God is die voor de mensen zorgt en dat als iedereen samen leeft zoals God het wil, dat het dan met de mensen goed zal gaan. Hij laat alle offerplekken voor vreemde goden die zijn vader en opa hebben opgericht opruimen en wil de tempel weer een plek maken voor het dienen van God. Dáár moeten de mensen weer bij elkaar komen om te bidden.

Het is een hele klus.

Er worden niet alleen dingen afgebroken. Ook de tempel moet weer opgeruimd en opgeknapt worden. De mensen die daarmee bezig zijn hebben het druk. Er moet weer mooie versiering komen en alles wat op instorten staat wordt gerepareerd. Ze komen op plekken in de tempel waar al heel lang niemand is geweest. En daar vinden iets bijzonders: een oude boekrol. Een boekrol waarop woorden van God staan over hoe Hij wil dat mensen leven.

Josia wil leven zoals God het wil. Hij wil heel graag weten wat er in de boekrol staat. Van zijn vader of zijn opa heeft hij nooit geleerd hoe je een land regeert als gelovige koning. Deze boekrol zal hem kunnen leren hoe je dat doet! Vol spanning luistert Josia als de woorden voorgelezen gaan worden. Maar wat wordt hij verdrietig als hij hoort wat er staat. Zo'n beetje alles wat verboden is, is de afgelopen 27 jaar gebeurd. Josia is er kapot van. Zou God niet vreselijk boos zijn?

Ja, is het antwoord als hij dat vraagt. God vindt het niet goed dat er aan de afgoden geofferd is. Die goden kregen zelfs mensenoffers. Dat wil God absoluut niet. Hij heeft de mensen juist gemaakt om een goed leven met Hem te leiden, niet om ze te verbranden! Maar Josia

krijgt ook nog iets anders te horen. God ziet hoe verdrietig hij hierom is. God belooft dat Hij goed zal zijn voor Josia. Hij zal niet worden gestraft.

In al die jaren dat Israël God niet diende is er veel opgebouwd dat nu weer afgebroken moet worden. Josia stopt niet tot het laatste altaartje en de verste plek waar afgoden vereerd werden kapot en verbrand is. Het hele land Israël moet schoon zijn daarvan en helemaal voor God. Dat is wat Josia doet terwijl hij koning is. Ook moeten de mensen weer het Pesachfeest vieren, een feest waar ze aan elkaar vertellen hoe God ze vroeger uit Egypte heeft geleid. Een feest waarop gevierd wordt dat ze vrije mensen werden en geen slaven meer. Dat mogen ze weten en goed onthouden. Daarom mogen ze alleen de HEER dienen. Hij heeft hen bevrijd uit Egypte, Hij is hun gehoorzaamheid waard.

De dingen die God van de mensen vraagt in zijn wet, ook aan ons, zijn door Hem bedacht om goed samen te kunnen leven. Als je doet wat God van je vraagt, is dat goed voor jou en je omgeving. Wie wil dat nu niet?

Auteur: MZ

Vertel!

Als je doet wat God van je vraagt, is dat goed voor jou en je omgeving.

Zie jij dat ook zo? Bekijk samen eens de wet van God zoals die in de tien geboden staat. Waarom zouden deze regels tot een goed leven leiden?

(Een voorbeeld op: https://www.kinderwoorddienst.nl/images/websites/kinderwoorddienst/jaar_a/10_geboden_kindertaal_def.pdf)

Wie vind jij een voorbeeld van iemand die leeft zoals God het wil?

Kunnen mensen dat altijd en overals doen?

En de Here Jezus?

Josia deed alles wat hij deed met zijn hele hart, ziel en kracht. Wat zou dat betekenen? Hoe doe je zoiets denk je?

29 september 2024

Juda en de tempel ten onder

2 Koningen 24:18-25:17

Themaplaat nog aan te
leveren door VHM

Thema: Gods geduld is op

Doel

De kinderen ontdekken dat na vele waarschuwingen door profeten en gebeurtenissen ook Gods straf kan volgen.

Toelichting

Joas en Josia waren goede, gelovige koningen. Ze waarschuwden het volk dat ze God trouw moesten zijn. Ook Elisa en andere profeten deden dat. Door aan mensen als de vrouw in Sunem en Naäman Gods macht te tonen, maar ook door slechte koningen en Juda tot de orde te roepen. En zelfs door vijanden te laten binnenvallen in Juda. Steeds waren er weer slechte koningen en de Judeeërs gehoorzaamden de HEER ook niet.

In dit gedeelte zien we het gevolg daarvan. God verstoot Juda. Het leger van de Babyloniërs (van koning Nebukadnessar) valt binnen en neemt koning Sedekia gevangen. Veel Judeeërs (bijvoorbeeld Daniël) worden weggevoerd naar Babel. En de tempel wordt leeggeroofd. Wat Joas en Josia hadden hersteld wordt kapotgemaakt en meegenomen.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Straf voor Juda

Richtlijnen: De jongste kinderen weten wel wat er gebeurt als ze niet luisteren naar hun ouders, de meester of de juf. Dan waarschuwen ze eerst een keer, daarna zeggen ze nog een keer boos dat je echt moet doen wat ze zeggen. En als je dan nog niet luistert? Dan kun je straf krijgen.

Vertel vanuit deze 'logica' de geschiedenis van koning Sedekia. Hij is een slechte, ongelovige koning. De zoveelste. God heeft vaak gewaarschuwd door te laten zien hoeveel hij van mensen houdt (bijv. Naäman). Ook door boos te worden (profeten als Elisa), zelfs door vijanden in Juda te laten binnenkomen. Juda luisterde niet.

Koning Nebukadnessar brengt nu met zijn legers de straf. Vertel dat heel Jeruzalem wordt verwoest en veel mensen worden gedood of meegenomen uit het door Gods beloofde land. Misschien gaan de mensen God nu eindelijk gehoorzamen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Wie niet horen wil moet voelen

Richtlijnen: Vraag de kinderen wat er gebeurt als ze niet luisteren naar hun ouders, de meester of de juf. Dan waarschuwen ze eerst een keer, daarna zeggen ze nog een keer boos dat je echt moet doen wat ze zeggen. En als je dan nog niet luistert? Dan kun je straf krijgen. Dat betekent niet dat ze niet van je houden. Natuurlijk wel, maar ze willen dat je het goede doet en dat kunnen ze nu alleen nog duidelijk maken doordat je voelt dat het op jouw manier verkeerd afloopt.

God heeft Juda zijn liefde laten zien door het te zegenen als er goede koningen zijn. Ook door aan anderen zoals de vrouw in Sunem en Naäman te laten zien hoe groot Hij is. Onder ongelovige koningen liet de HEER Juda door vijanden in het nauw brengen en legde door profeten uit waarom dat gebeurde. Juda luisterde niet.

Koning Nebukadnessar brengt nu met zijn legers de straf. Jeruzalem wordt verwoest, het koningshuis van David verdwijnt doordat de koning wordt gedood. Veel mensen worden meegenomen en ontvoerd naar Babel.

Wie niet horen wil, moet voelen. Gods liefde blijft en wordt zelfs in deze straf zichtbaar. Zou de boodschap nu wel overkomen?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Gods geduld is op

Richtlijnen: Joas en Josia waren goede, gelovige koningen. Ze waarschuwden het volk dat ze God trouw moesten zijn. Ook Elisa en andere profeten deden dat. Door aan mensen als de vrouw in Sunem en Naäman Gods macht te tonen, maar ook door slechte koningen en Juda tot de orde te roepen. En zelfs door vijanden te laten binnenvallen in Juda. Steeds waren er weer slechte koningen en de Judeeërs gehoorzaamden de HEER ook niet.

In dit gedeelte zien we het gevolg daarvan. God verstoot Juda. Het leger van de Babyloniërs (van koning Nebukadnessar) valt binnen en neemt koning Sedekia gevangen. Veel Judeeërs (bijvoorbeeld Daniël) worden weggevoerd naar Babel. En de tempel wordt leeggeroofd.

God is vol liefde en geduld. Hij geeft ons veel goeds. Dat vinden wij mooi en fijn. God belooft dat Hij altijd van ons zal blijven houden. God is ook heilig; Hij heeft ons gemaakt en heeft recht op ons leven. Hij mag van ons vragen dat wij Hem gehoorzaam zijn. En als we dat niet willen, na vele bewijzen van liefde en waarschuwingen, kan Hij ons ook (tijdelijk) loslaten. Dan merken we wat er gebeurt als Hij zich terugtrekt uit ons leven en op afstand afwacht... Vraag de jongeren of straf ook een stukje van Gods liefde voor ons kan zijn?

Je kunt wijzen op Jezus die de straf droeg voor onze zonden, maar tegelijk Gods grootste bewijs van liefde was.

Extra Bijbelgedeelte: Romeinen 1:16-20

(Paulus wijst op Gods redding in Jezus Christus. Het geloof in Hem brengt ons leven. Meteen daarna legt hij uit dat ongelovigen Gods toorn aan zichzelf te wijten hebben. Ze willen God niet erkennen in hun leven. Reddende kracht en boosheid over de zonde laten ons beide God zien.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

In dit Bijbelgedeelte wordt de ballingschap van Jeruzalem en Juda beschreven.

Sedekia was 21 jaar oud toen hij koning werd. Elf jaar regeerde hij in Jeruzalem. Hij deed wat slecht is in de ogen van de HEER. De HEER was zo woedend op Jeruzalem en Juda dat Hij ze uiteindelijk verstootte.

Nebukadnessar, de koning van Babylonië, kwam in de tiende maand, op de tiende van de maand, dit is 15 januari 588, met heel zijn leger aan in Jeruzalem. Hij sloeg er zijn kamp op en wierp een wal rondom de stad. Het beleg van de stad duurde tot in het elfde regeringsjaar van koning Sedekia. Op de negende dag van de maand werd er een bres geslagen in de stadsmuur. Op dat moment was de hongersnood in de stad ondragelijk geworden. Er was voor de bevolking niets meer te eten.

Het leger van de Chaldeeën achtervolgde de koning. Ze grepen de koning. Ze voltrokken een afschuwelijk vonnis. De zonen van Sedekia slachtten ze voor zijn ogen. De koning zelf was dus gevangengenomen, hij wordt berecht en zijn ogen worden uitgestoken. Vervolgens wordt hij naar Babel afgevoerd, geboeid met bronzen ketenen. Jeruzalem en de tempel worden verwoest. Ook het huis van de koning wordt verwoest. In de verzen 13–17 staat wat de Chaldeeën deden met de verschillende voorwerpen van de tempel.

Uit het feit dat de schrijver in de verzen 13–17 zoveel aandacht schenkt aan het tempelgerei en aan de zuilen, kunnen we opmaken dat de schrijver vooral diep onder de indruk is van de plundering en verwoesting en met een vorm van heimwee terugkijkt naar de vroegere luister van het huis van de HEER.

Een triest einde. Toch mogen we geloven en weten dat dit niet het einde is. God zal een nieuw Jeruzalem geven. Ook komt er een andere koning. De koning der koningen (Jezus) zal zijn intrede doen.

Enkele vragen

- Wisten jullie dat Israël eens in ballingschap werd weggevoerd naar Babel?
Vertel in 't kort wat je hierover weet?
- Israël wordt dus eens in ballingschap weggevoerd.
Gelukkig breekt er ook weer een nieuwe tijd aan. Vertel iets over die nieuwe tijd.
Waar denk je dan allemaal aan?

Auteur: DR

Liederen

Psalm 91	
Lied 898: 1 en 2	(=Gezang 401)
Lied 708: 1, 6 en 14	(=Gezang 411)
Een wijs man bouwde zijn huis op de rots	Hemelhoog 89
Liefde, blijdschap, vrede	Hemelhoog 115
Van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde	Hemelhoog 121
'k Heb Jezus nodig, heel mijn leven	Hemelhoog 299
Lees je Bijbel, bid elke dag	Hemelhoog 382
Ik ben veilig	Hemelhoog 426
Van A tot Z	Hemelhoog 621

Auteur: PZ

Straf voor Juda

Inleiding

Het is een gezellig drukte in de klas van juf Petra. Overal spelen kinderen in de verschillende hoeken. Janne en Siem spelen in de bouwhoek. Ze hebben veel plezier samen en hebben al verschillende mooie bouwwerken gemaakt. Plots klapt juf Petra in haar handen. Alle kinderen weten wat dit betekent. Het is tijd om op te ruimen. De meeste kinderen beginnen daar meteen mee. Janne en Siem niet. Zij gaan gewoon door met bouwen. 'Janne, Siem. Het is tijd om op te ruimen. Stoppen jullie de blokken terug in de dozen.' Juf Petra loopt door de klas en vraagt Siem en Janne op te ruimen. Siem en Janne horen haar best, maar gaan gewoon door met bouwen. Ze hebben geen zin om op te ruimen. Intussen zijn veel kinderen klaar met opruimen. Zij hebben hun stoeltjes gepakt en zetten die in de kring. 'Janne! Siem! Het spelen is nu voorbij! Tijd om op te ruimen!' De stem van juf Petra klinkt een beetje boos. Janne en Siem luisteren weer niet naar de juf. De rest van de klas zit allang op hun stoel in de kring. Juf Petra loopt naar de bouwhoek toe. 'Jullie willen echt niet luisteren. Dat vind ik niet leuk. Iedereen is klaar om naar buiten te gaan en wacht op jullie. Wie niet luistert krijgt straf.' Juf Petra kijkt Siem en Janne streng aan. 'De rest van de klas mag naar buiten en jullie blijven binnen om de bouwhoek op te ruimen.' Daar schrikken Janne en Siem van. Niet naar buiten? Buiten spelen is nog leuker dan spelen in de bouwhoek. 'Hopelijk leren jullie hiervan en luisteren jullie de volgende keer beter.' Janne en Siem knikken beteuterd. De volgende keer zullen ze beter luisteren.

Bijbelverhaal

In het verhaal van vandaag luisteren koning Sedekia en de mensen van Juda niet naar God. Keer op keer zijn ze ongehoorzaam. Na een tijd is God het zat. Hij straft koning Sedekia en de mensen van Juda. Sedekia is koning van Juda. Hij woont in zijn paleis in Jeruzalem. Sedekia is een slechte koning. Net als zijn vader voor hem, luistert hij niet naar God en doet hij alleen waar hij zelf zin in heeft. God stuurt profeten naar Sedekia om hem te vertellen wat hij fout doet. Sedekia negeert hun verhalen. Het interesseert hem niks. Hij doet alleen wat hij zelf wil. De mensen van Juda volgen zijn voorbeeld. Ze volgen allang niet meer de wetten en regels van God. Als de koning de wetten en regels van God niet volgt, waarom zouden zij dat dan wel doen. Iedereen doet waar hij of zij zelf zin in heeft. De mensen van Juda lijken God helemaal te zijn vergeten. Als Sedekia negen jaar koning is besluit God hem en de mensen van Juda te straffen.

Vanuit Babylonië omsingelt koning Nebukadnessar de stad Jeruzalem. Niemand kan er meer in of uit. Het eten raakt snel op en steeds meer mensen hebben honger en niks te eten. De mensen zijn radeloos. Dit overleven ze niet lang meer. Na twee jaar valt het leger van Nebukadnessar de stad binnen. Ze slaan een groot gat in de stadsmuur en dringen de stad binnen. De soldaten van Nebukadnessar verwoesten Jeruzalem. De tempel van God wordt in brand gestoken. Het paleis en andere grote gebouwen worden met de grond gelijk gemaakt. De stad is volledig verwoest. Er is niks meer over van het ooit zo mooie Jeruzalem. De soldaten van Nebukadnessar nemen alle waardevolle spullen mee. Er blijft niets van waarde achter.

Koning Sedekia wordt gevangengenomen. Samen met veel mensen uit Juda wordt hij meegenomen naar Babylonië. Dat is de straf die God het volk van Juda geeft. Ze mogen niet langer in het beloofde land wonen. Hopelijk leren de mensen hiervan en gaan ze God eindelijk weer gehoorzamen.

Auteur: HVM

Wie niet horen wil, moet maar voelen.

Inleiding

Wat gebeurt er als je thuis of op school niet gehoorzaamt? Je ouders of leerkrachten zullen eerst waarschuwen, dan misschien streng praten. Als je dan nog niet luistert, kun je straf krijgen, toch? Ze houden dan nog steeds van je, maar willen dat je toch het goede doet. God laat landsdeel Juda zijn liefde zien, door zegen te geven bij goede koningen. Slechte koningen kunnen binnenvallende vijanden verwachten. Profeten vertellen dan wat ze moeten doen. Juda luistert niet. En wie niet horen wil, moet maar voelen. God geeft een ergere straf om hun te laten zien dat ze gehoorzamen moeten. Zou het helpen?

Bijbelverhaal

Wèèr een andere koning! In Juda zijn er nou zo al zóveel geweest... Koning Hizkia, ja, dat schijnt een goede geweest te zijn! Maar dat is nu al honderd jaar geleden. Daarna zijn er wel zes andere koningen geweest. Daarvan was alleen Josia een goede koning, die eerbied had voor Gods wil. Toen ging het goed met het volk. Dat weten de meeste mensen nog wel. Voor de rest waren het slechte koningen. Uit op hun eigen winst, en ze vereerden allerlei afgoden. En nu is de laatste koning die ze hadden, door de vijandige koning van Babylonië gevangengenomen, en meegenomen. Die heeft de oom van de weggevoerde koning nu koning gemaakt.

De nieuwe koning heet Mattanja. Maar de koning van Babylonië, die er nu eigenlijk de baas is, zegt dat hij zich Sedekia moet noemen.

Sedekia is éénentwintig jaar. Elf jaar lang blijft hij koning. Jammer genoeg is hij al net zo'n slechte koning als z'n neefje was. Hij wil totaal geen rekening houden met wat God wil. In plaats van dat hij nu, gewaarschuwd door het lot van zijn neef, uitzoekt hoe God hen weer zal helpen, en gehoorzaam wordt, vindt hij het wel best zo. Hij kan nu immers mooi koning zijn! Hij wordt zelfs opstandig tegen de koning van Babylonië, terwijl hij weet dat dat leger veel sterker is. En nog steeds doet hij dat zonder de HEER om raad te vragen. Dat is niet alleen voor hemzelf gevaarlijk, maar voor het hele volk, waar hij als koning verantwoordelijk voor is. Hij is zó'n slechte koning, en de mensen in het land zijn zó opstandig tegen God, dit kan gewoon niet meer. De HEER heeft al zo vaak gewaarschuwd! Nu is de maat vol. God zó is woedend op Jeruzalem en Juda, dat Hij ze niet meer gaat beschermen.

In het negende jaar dat Sedekia koning is, komt een boze Nebukadnessar, de koning van Babylonië. Hij heeft zijn hele leger meegenomen! Hoe durft die Sedekia tegen hem in opstand te komen! Ze maken een legerkamp bij Jeruzalem. De soldaten scheppen grond en gooien dat op een lange hoop, tot ze een wal hebben van aarde. Helemaal om Jeruzalem heen. Achter de wal zijn ze goed beschermd tegen schieten vanuit Jeruzalem. En nu maar afwachten. De inwoners van Jeruzalem kunnen geen kant meer op. Ze zitten gevangen in hun eigen stad. Niemand kan erin of uit. Dat heet een beleg. Ze hebben nog

wel water, maar met het eten moeten ze nu héél zuinig doen. Want de vijanden achter de wal zitten daar gewoon te wachten tot de inwoners van Jeruzalem zich door de honger over moeten geven. Het duurt zó lang! En het is om wanhopig van te worden. De Babyloniërs kunnen gewoon buiten de stad overal aan eten komen. Maar in Jeruzalem lijden de mensen ondragelijke honger. Iedereen wordt erg mager. Ook de eigenwijze koning Sedekia. In het elfde jaar dat hij koning is - het beleg duurt dus al ongeveer twee jaar - is er echt helemaal niets meer te eten in de stad. Ze maken stiekem en zachtjes een bres, een gat in de muur. Via de poort tussen de beide stadsmuren, die uitkomt op de tuin van de koning, ontsnappen de soldaten uit de stad. Ook de koning zelf ontsnapt. Hij gaat snel in de richting van het dal van de rivier de Jordaan. Maar de belegeraars merken het. Ze gaan erachteraan en halen hem in. Heel het hongerende en zwakke leger wordt uit elkaar geslagen. Koning Sedekia wordt gevangengenomen. Hij wordt naar koning Nebukadnessar gebracht. De Babyloniërs bespreken welke straf Sedekia moet krijgen. Ze weten het al. Ze vermoorden zijn zoons voor zijn ogen. Dat is vreselijk om te zien! Daarna ziet hij ook niets anders meer, want ze steken zijn ogen uit. Hij krijgt bronzen boeien om en ze voeren de blinde koning af naar Babel.

Nebukadnessar heeft een groep soldaten die hem beschermt; zijn lijfwacht. De commandant daarvan gaat met een aantal soldaten naar Jeruzalem. Eerst steekt hij de tempel van de HEER in brand. Alles wat koning Josia weer zo mooi heeft laten maken, gaat in een mum van tijd in vlammen op. Ook het koninklijk paleis wordt aangestoken en verbrandt. Daarna worden alle andere mooie huizen in brand gestoken. Overal is vuur en rook. Je kunt niet meer in de buurt komen, want er hangt een verstikkende rook. Iedereen die kan, vlucht weg uit de stad. Ook de stadsmuren worden neergehaald. De mensen die er nog zijn, worden gevangengenomen en moeten met koning Sedekia mee als slaaf naar Babylonië. Ze moeten daar in ballingschap, heet dat. Daniël en zijn vrienden zijn er ook bij; misschien ken je hen. Alleen de allerarmste mensen mogen blijven. Zij moeten zorgen voor de wijngaarden en de akkers. De oogst daarvan wil Nebukadnessar namelijk ook nog hebben. Maar zo zorgt God wel dat er altijd mensen van zijn volk in zijn land blijven wonen.

In de verbrande tempel staan enorme bronzen zuilen, bekkens en andere bronzen, zilveren en gouden spullen. Alles dat veel waard is wordt geroofd en afgevoerd naar Babel.

lees verder op de volgende bladzijde

Wat een triest einde van een trieste periode van Jeruzalem en heel Juda. En toch, God blijft trouw. De mensen mogen uitkijken naar een ander soort koning, door de HEER beloofd. Hij zal de mensen redden en met hen in het nieuwe Jeruzalem zal wonen.

Vragen

- Wat had Sedekia moeten doen, maar deed hij niet?
- Het volk wordt in ballingschap weggevoerd. Gelukkig breekt er ook weer een nieuwe tijd aan. Vertel daar iets over. Waar denk je dan allemaal aan?
- Zou God dat nu nog steeds doen; een volk of mensen leiden door waarschuwend te straffen als ze niet luisteren, en te zegenen als ze gehoorzamen?

Auteur: PW

Gods geduld is op

[2 Koningen 24:18-25:17](#)

Inleiding

Heb je wel eens heel lang moeten wachten? Tot je vakantie had bijvoorbeeld, of op een pakketje dat maar niet kwam? Hoe vind je dat om te wachten?

Met mensen heb je ook wel eens geduld nodig. Als iemand je niet begrijpt, of als je zusje langzaam loopt. Daar kunnen ze niet zo veel aan doen. Weet je wanneer het écht vervelend wordt? Als iemand je iets heeft beloofd en het gebeurt niet, of andersom.

Je pakje zou op woensdag bezorgd worden, maar het is al vrijdag. En je kijkt er zo naar uit, ze hadden het beloofd!

'Ik zal je niet meer plagen' zegt een klasgenoot, maar na een dag hoor je alweer een gemene opmerking. Wat verdrietig. Je had er zo op gehoopt dat het niet meer zou gebeuren, het was aan je beloofd.

Soms heb je geduld nodig. Een beetje of heel veel. Maar wat gebeurt er als je geduld op is. Word je dan boos of verdrietig? De kinderen kunnen hier vast iets over vertellen.

Gods belofte en Gods geduld

Helemaal aan het begin van de geschiedenis van het volk Israël belooft God dat Hij voor ze zal zorgen. Na een lange reis door de woestijn komen de mensen aan in het land waar ze kunnen wonen en samenleven. Om dat leven goed te laten zijn geeft God wetten en regels. Regels hoe je met elkaar om kunt gaan en hoe je God kunt dienen. Als de mensen dat doen, dan gaat het goed met ze. God zal er dan ook voor zorgen dat ze gelukkig zijn in het land.

In alle verhalen over al die koningen hebben we het gehoord: soms ging dat goed, maar soms ook niet. Al 800 jaar woont Gods volk in dat land en al 800 jaar gaat het met ups en downs. Maar nu, in dit verhaal, gaat het wel heel slecht. Vorige week ging het er nog over dat Josia, die van God hield, het land en het volk Israël weer dichtbij God bracht door te doen wat God zei, maar dat duurt niet lang.

Helaas ging het na de dood van Josia weer mis. Koning na koning kwam op de troon, sommige maar drie maanden lang. Bij de 4e koning na Josia, Sedekia, was het over en uit met de koningen in Israël. Koning Nebukadnessar, de Babylonische koning, komt met zijn leger en neemt álles, maar dan ook alles mee. De mensen, de kostbare spullen en de prachtige versieringen in de tempel. Ook de tempel zelf, er blijft niets van over. Kaal en geplunderd blijft het land achter. Een handjevol arme mensen mag nog in het gebied blijven wonen. Die moeten de druivenvelden verzorgen.

Ja, na 800 jaar ging het mis, was Gods geduld op. Op, met de koningen die niet naar Hem luisteren wilden en in het land onschuldige mensen doodden. Die het goed vonden dat mensen hun kinderen aan andere goden offerden. Zo heeft God het niet bedoeld toen Hij het volk een land gaf! Hij verwacht dat de mensen die bij Hem

horen ook laten zien wie Hij is in hoe ze zich gedragen. Nu zijn ze daar zo ver vanaf, dat een andere koning, die van Babylonië, de baas wordt van het land en van de mensen. En de mensen worden meegenomen en moeten ergens anders wonen.

Einde verhaal?

Is dat het nu? Het einde van de geschiedenis van het volk van God? Nee, God heeft nog veel meer beloofd. Hij heeft iemand beloofd die de mensen zal verlossen. Ook in dat vreemde land mag iedereen die de verhalen kent blijven hopen. Ook al wonen de mensen van zijn volk niet meer in het land dat God aan ze gaf, Hij gaat wel met ze mee.

De mensen moeten lang geduld hebben. Tientallen jaren. Dan pas kunnen ze terugverhuizen. Wij weten hoe het verder gaat. Dat kunnen we lezen in de Bijbel. Die verlosser is gekomen, Jezus. Ook toen waren er bezetters in het land die de mensen onder de duim hielden, en ook nu is er oorlog in datzelfde gebied. Wat kwam Jezus dan doen als er nog steeds geen vrede is, kun je de afvragen. Jezus kwam heel speciale vrede brengen, vrede in de harten van mensen. Dat is waar het allemaal moet beginnen. Net zoals God van het volk Israël vraagt Hém centraal te zetten, zo vraagt hij dat nu ook van ons. Als je om je heen kijkt, verlies je misschien ook wel eens je geduld, of je vertrouwen. Al die oorlogen, nare dingen in het nieuws... Maar als je naar de geschiedenis kijkt, mag je weten: houd vol. Blijf maar op God vertrouwen en Hem vasthouden, Hij zal dat ook bij jou doen.

Extra

Bij alle verhalen over de koningen en de geschiedenis van Israël kan een overzicht of een tijdlijn handig zijn. Bijvoorbeeld deze:

https://www.hjoannesdedoper.nl/wp-content/uploads/2022/02/Tijdlijn-van-de-Bijbel_Ontdek-de-Bijbel.png

Of deze:

https://www.youtube.com/watch?v=fnmpUP_ncwQ

Vertel!

- Hoe vind je het dat Gods geduld opraaakte bij het volk Israël?
Liet God de mensen helemaal los?
- Hoe zou je het vinden als gemene en ongehoorzame dingen (op school bijvoorbeeld) nooit bestraft worden?
- Heb jij wel eens straf, of 'op je kop' gehad?
Hoe vond je dat en 'hielp' het?
- Hoe geduldig ben jij, bijvoorbeeld bij de voorbeelden aan het begin van het verhaal.

Auteur: MZ